

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

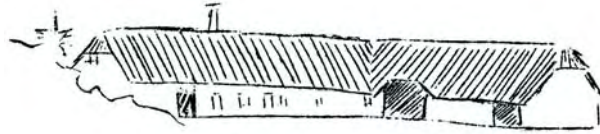
Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

EN SKUDEHANDLER FRA WIXØ.

Peder Nielsen Søb
og
hans kone
Cidzel Langgaards
forslægt
og
efterkommere.

P. Søb's gård i Wixø.

Nærværende digitale udgave af "En Skudehandler Fra Wixø", er en direkte afskrift af originalen fra år 1968, forfattet af min far Poul Jørgen Christensen. Bogen fremstår derfor her knap fyrre år senere ikke længere komplet, men følger dog slægten frem til ovenstående år, og herefter skulle det så også alt andet lige være tilpas overkommeligt for den nysgerrige sjæl at opdatere værket, om det måtte ønskes.

Opsætningen ligger tættest muligt opad originalen. Dog bedes man bemærke at den oprindelige sidenummerering fra papirudgaven af slægtsbogen ikke følger samme i den digitale udgave, blandt andet fordi anetavlerne i den oprindelige udgave ikke havde eget sidenummer. Men resten er så vidt muligt som oplægget. Der er tilføjet originalen en række fotos. Nogle er taget omkring Vigsø kirke, og jeg antager at de er taget af min farfar, Adolf Christensen, som en stor del af sit liv var en ivrig fotograf, og flittigt dokumenterede familiære begivenheder af enhver art. Andre portrætfotos af forfædre er af ukendt ophav, men sikkert taget af en lokal fotograf fra Thisted. Endelig forefindes et affotograferet kort af ældre dato, årstal ukendt, men for hobbydetektiven kan man vel tidsfæste dette ved at tælle møller og vurdere skrifttypens alder.

Som historisk dokument er slægtsbogen særdeles interessant. Både det lange spænd i tid helt tilbage til starten af tusindårene, men også de mere uddybende beretninger om menigmands liv og levned i en fjern og tyndt befolket nordvestjysk egn, som viser hvor langt vi nutidsborgere i riget har bevæget os videre i forhold til det liv man levede for blot relativt få generationer siden.

København Nordvest, januar 2008,

Anders Klingenberg, (årgang 1969 og døbt Anders Jessen-Klingenberg Christensen)

Indledning.

Ved arkivstudier på Landsarkivet i Viborg har jeg gennem nogle år søgt at få hold på min egen oprindelse. Enkelte overleveringer -- men først og fremmest den store ukendskab til blot de nærmeste generationer- var blandt de drivkræfter, der kastede mig ud i et meget spændende detektivarbejde.

Under arbejdet blev jeg temmelig optaget at min tip-tipoldefar Peder Søe og hans kone Cidzel Langgaards skæbner, idet disse mennesker på en gang markerer afslutningen på en epoke og indledningen til en ny.

Ud af denne interesse kom det, der blev til første halvdel af denne bog.

Da andre medlemmer af familien viste interesse for vores fælles forslægt, var det en naturlig tanke, at søge at få hold på alle de, der nedstammer fra Peder Søe og Cidzel Langgaard

Derom handler anden halvdel af bogen.

Da såvel Peder Søe og hans kone i det væsentlige nedstammer fra bønder, er der sat en vis begrænsning for, hvor langt man kan komme med forslægten, men heldigvis findes der kirkebøger for Wixø sogn tilbage til 1650. Undervejs har der naturligvis været tvivlsspørgsmål om, hvorvidt dette eller hint kunne passe, men det jeg her har medtaget 7 alener jeg selv mener at kunne stå inde for. Jeg vil gerne takke Johannes Christensen, Ikast og Oluf Krægpøth, Odense for deres hjælp med at få samlet sammen på efterslægten.

Skalborg, foråret 1968

Poul Christensen.

Om bogens indretning.

Der er i denne bog nævnt mange hundrede personer, hvorfor det er nødvendigt med en vis systematik, dersom man skal finde ud af, hvorledes de enkelte personer indbyrdes er beslægtede.

Første halvdel handler om Peder Søe og hans kone Cidzel Langgaard samt deres forslægt, - altså deres forældre, bedsteforældre, oldeforældre, osv. Alle disse er opstillet i en anetavle.

I en sådan anetavle er den, hvis forfædre -eller aner, man vil finde nummereret som nr 1, mens faderen er nr 2, moderen nr 3, farfaderen nr 4, farmoderen nr 5, morfaderen nr 6, mormoderen nr 7, farfarsfar nr 8, osv., osv.

Denne nummerering har den fordel, at man altid kan finde ud af, hvem der er far eller mor til hvem, idet faderen altid har det nummer, som er dobbelt så stort som barnets, mens moderens er dobbelt så stort som barnets + 1.

Hvis man omvendt vil finde ud af, hvem der er søn eller datter af en given mand, skal man altså blot dividere med 2.

Er det en kvindes barn man søger, skal man først trække 1 fra, og dernæst dividere med 2.

Mændene har således altid lige numre, mens kvinderne har ulige numre.

Denne bogs anetavle er opbygget på den måde, at alle Peder Søes og Cidzel Langgaards børn har fået anenummer 1. Derved får Peder Søe nr 2, Cidzel Langgaard nr 3, osv.

Peder Søe og Cidzel Langgaards forslægt er dog behandlet hver for sig, men det skulle ikke volde problemer, da der er indsat et par oversigtstavler.

I et par tilfælde, hvor det har været muligt at komme langt tilbage i tiden (Anne Pedersdatter Røring og Karen Hartvig), er disse trukket ud af systemet og behandlet særskilt, hvorved de pågældende så hver får anenummer 1. Dette er gjort for ikke at komme op på uhyrligt store anenumre.

Anden halvdel af bogen der omhandler alle efterkommerne efter Peder Søe og hans kone, er ordnet anderledes. En sådan efterslægtstavle er svær at gøre tilstrækkelig overskuelig, men jeg har valgt at opstille den generationsvis, sådan at alle Peder Søes børn nævnes først, dernæst alle børnebørnene, så alle oldebørnene osv. Hver person får så inden for generationen et løbenummer.

Da man ikke så let kan regne familieforholdene ud er der over hver søskendeflok nævnt, hvem forældrene er. Endvidere er der indsat en enkelt oversigt over de første generationer, hvilket skulle lette oversigten.

Om skudehandelen.

Den strækning der omfatter Hanstholm, Rær og Wixø er geografisk nærmest at sammenligne med en ø, der hæver sig for øjet når man kommer sydfra eller fra havet. Også på anden vis er den at sammenligne med en ø, idet de mennesker der boede her igennem århundreder må have levet afsondret fra det der foregik inde i landet.

Jorden herude langt mod nordvest har ikke egnet sig særlig godt for dyrkning, sandflugt har fra tid til anden gjort noget sådant umuligt, og umiddelbart vil man nok undre sig over, hvad man før i tiden har levet af her.

Det var da heller ikke jordens grøde, der i første række gav stedets indbyggere det daglige brød. I århundreder har man her trodset vejr og vind og med små skrøbelige både krydset Skagerrak, for at forsyne nordmændene med korn. Hjemad har man så fyldt båden med tømmer til det så godt som skovløse Thy. Hvor gammel denne trafik er, fortæller sig i mørket. Vi ved, at Thyboer i slutning af 1500-tallet sejlede til Norge, men sandsynligvis er trafikken meget ældre, mange af de både vi kender navnet på bærer katolske helgennavne Peder Søes båd hed "St. Helene", hvilket taler stærkt for, at man allerede i middelalderen har handlet på Norge. Skønt den sidste sandskude først lagde op for ca. 100 år siden, har man ikke noget klart billede af, hvorledes disse så ud.

I Vester-Vandet kirke står der dog et ur, skænket af skudehandlere, og på skiven er der malet et skib, som man mener må være en rigtig sandskude.

Bådenes størrelse angaves i læst. 1 læst korn regnedes for 22 tdr. mens 1 læst sild, smør eller øl var 13 tdr. Størrelsen varierede fra 4 til 8-9 læst, de fleste lå på 6-7.

Skønt skuderne regnedes for mindre fartøjer, har de dog haft en størrelse, så de kunne krydse åbent hav, selvom det ikke var farefrit at sejle dem. I 1690 oplyser en tolder i Hjørring, at i de sidste 15 år er ungefær 30 gået ned". Besætningen var som regel 3 mand.

At skudehandelen tidligt har haft betydning, kan vi se deraf, at byer som Ålborg, Hjørring og Thisted har klaget over handelen, som de påstod påførte de privilegerede købstæder en alvorlig konkurrence. Hyppigt er der kiv mellem beboerne i købstæderne og kystboerne. I 1665 førte dette til at borgmesteren i Thisted forbød skudehandelen. Kystboerne svarede igen, ved at klage til kongen, der tænkte nationaløkonomisk og ikke kommunalpolitisk, og derfor gav kystboerne allernådigst tilladelse til at drive den handel, som de havde drevet siden Arilds tid, -naturligvis mod at erlægge kongl. told og afgifter.

I sin beskrivelse over Thy fra 1802 beretter præsten Aagaard meget udførligt om skudehandelen, hvorfor denne medtages her.

"Merkverdig er den sejlads, som føres fra Thylands vestre og nordre havstrand på Norge. Her trodser den vindskibelige Strandbeoer alle Naturens Forhindringer. Han har for sig en kyst, som er en skræk for enhver Søemand, der nødes at komme den nær, og et saa voldsomt Hav, som knuser de stærkeste skibe, der komme paa grund, og ofte endog i stille vejr enten efter eller før stærk storm er saa uroligt, at det kan høres 2-3 mile bort. Men disse, som selv bygge deres skuder, enten i Norge eller her paa stranden, vide at give dem en saadan struktur, at de endog i haardt vejr tør løbe paa Land uden at tage skade. En Hovedegenskab ved disse skibe er elasticitet, til den ende forbindes de ikke med jern- men med træagler, især af enebærtræ. Det er al mindeligen sagt og troet, at disse skibe ere fladbundede, men de ere alle kjølbyggede, skjønt de ikke har nogen skarp kiøl. Af saadanne skuder ere for nærværende 12 i Thy, deraf 7 ved Klit-

møller i Vester Vandet sogn, 4 ved Wixø paa Hanstholmen og leved ved Steenberg i Nørhaa Sogn. Tilførn skal have været 13 alene ved Klitmøller Klitmøller, hvor der herefter formodentlig kun vil blive 6.

Alle disse fare allene paa Norge, og det især til den sydvestlige deel, til Christiansand og øvrige byer i samme Stift. Fra Klitmøller til disse nærmeste steder, regnes at være 18 mile. Enhver af disse Dandskuder kan føre omtrent 3-400 tønnder byg. Det Korn som aarlig udføres fra Thy paa disse Skuder, udgjør noget over 10000 tdr. At udførslen ikke er større, er fordi ladningen aldrig bestaar af korn allene, og med hver skude gjøres sjelden mere end 3-4 rejser, thi midt om sommeren ligge de paa land. Efterdi her ingen havn er, maae skuderne op om vinteren, og hver gang man ikke strax vil bort igjen, bringes op paa det tørre land. Til den ende lader man skuden med vestlig vind løbe ind over sandrevlerne, hvorpaa bølgerne selv arbejder den med siden vendt mod søen, op til den tørre havbred. Man forsamler nu 30-40 mennesker, som uden andre midler end touge og stænger bringe den op, endog tet til pakhusene. Paa samme maade bringer man den igjen i søen, hvilket hver gang kan koste 20 Rdl. Saasnart skuden er i søen maa den lades samme dag og strax gaaes til sejls. Paa vogne køres godset ud i vandet, hvor det modtages paa baade og føres ud til skibet. Til at skibe maa vælges stille vejr og østlig vind, men dersom imidlertid vestlig storm rejser sig, saa at skibet ikke kan stedes for anker, hænder det undertiden, at man maa søge søen og gaa bort med halv ladning. Naar skibet kommer fra Norge, vover man dog ikke med svær ladning at løbe paa land, men man begynder i nogen afstand fra landet at kaste trælsten ud i vandet, for at lette skibet, hvilken derefter kan opsamles paa strarden. Tillader vejret det, og man har ladning tilrede, bliver skibet liggende for anker, og man losses, lader og gaar bort i stor hast, - Til skade saavel for kiøbmændene som for de øvrige beboere i Thisted, men til gavn for landbeboerne, er det en gammel rettighed for disse skippere ved havet, at de maa udføre af landet produkter og indføre trælst, kalk og steen. Foruden korn opkiøbe de derfor i landet smør, æg, saltet kiød, flesk og giæs, levende kalkonske høns osv. tilligemed en deel lærred, dynevaar og hjemmegiorte trøjer. Hvad hr Olrik i sin afhandling om Aalborgs handel siger om Sandskudernes skadelighed for Aalborg, er vel og giældende ihenseende til Thisted, men for landet ere de ikke skadelige, da bonden uden disse ville finde ringe afsætning paa ad skillige produkter. Norge kunne ej heller undvære dem, thi herfra kan tidligere i foraaret skee tilførsel til Norge end fra nget andet sted og i krigstider, naar anden tilførsel er Norge afskaaren, er denne seilads højst vigtig, hvorpaa vi nyligen have beviis. Regeringen har derfor til alle tider med god grund tilstaaet disse skudedarere visse privilegier, hvorom ældre og nyere toldanordninger vidne. Saalede ere disse skudedarere fritagne fra at være examinerede, eller at holde dug og disk i et kiøbsted, naar de kun isteden for konsumtionsafgift betale den aarlige skudeskate. De ere og befriede for at bevise med magistratsattest? at de ere ejere af deres ladninger. Og ikkuns i nødstilfælde skal de udskrives til orlog.

Det er svært at redegøre for, hvor mange af Peder Søes og Cidzel Langgaards forfædre, der har faret paa havet. Hvor det af arkivalier fremgår, at en mand har sejlet, er det dog bemærket, men i det hele fornemmer man af kirkebøger, skrifter, fæstebreve m.m., at der er en tilknytning til havet og skudehandelen. At man gennem handelen har haft personlige kontakter med nordmændene siger sig selv, man fristes tit til at mene, at kontakten med Norge var større end kontakten med Thisted, ja selv

med de omliggende sogne. Skudehandelen brødfødte i århundreder befolkningen på den barske kyst, snart var det godt at handle, snart mere på det jævne, men altid kunne det dog betale sig. Det kulminerer under krigen med England for derefter næsten totalt at ophøre. Med Peder Søe gik et århundred langt kapitel af Thys historie i graven.

Peder Søe og Cidzel Langgaard.

Da Peder Søe den 23.oktober i året 1789 indgik ægteskab med Frederik Langgaards datter Cidzel, var det ikke det eneste bånd, der var eller blev knyttet imellem de to familier. Peders søster Margrethe var i forvejen gift med Cidzels morbror, og et par år efter giftede hans anden søster Maren sig med Cidzels bror Anders. Der har altså været en livlig kontakt mellem de to familier på hver sin side af bjerget.

Peder Søe er døbt i Wixø den 9.juni 1759, mens hans kone er noget yngre, født på Langgaard i Tved sogn og døbt den 12.juni 1768.

Peder Søe var skudehandler og sejlede på Norge, en tradition som han har taget op efter adskillige af sine forfædre. Hans far sejlede og hans stedfar sejlede, så han har ganske givet selv været med på havet så snart han var gammel nok.

Hvornår han blev ejer af sit eget skib er ikke til at sige, men det er sikkert sket omkring ved den tid han giftede sig. Den båd han sejlede med og ejede hed "St.Helene" og var på 8 commerselæst, og således en af kystens største. Den var bygget 1787.

I en årrække sejlede Peder Søe selv, men senere blev svogeren Anders skipper, så Peder Søe kunne hellige sig arbejdet med at opkøbe korn og andre handelsartikler hos bønderne, og ligeledes afsætte det træ, der bragtes med hjem fra Norge.

I Napoleonskrigene holdt Danmark som bekendt på den forkerte hest, hvilket bl.a. havde til følge, at vi lagde os ud med Sverige og England. Herved blev vi ofre for fastlandsblokaden, som låsede skibsfarten temmelig fast. Dette medførte, at Norge, som ikke kunne brødføde sig selv, fik fødevarerproblemer, og fra den danske regerings side måtte man gøre alt for at skaffe tilstrækkelig med levnedsmidler frem til de betrængte nordmænd. Derfor engagerede regeringen sig stærkt med private handelsskibe, som de lejede til at transportere korn til Norge. Sigtet var vel dels at sørge for at der kom korn nok frem, dels at have et vist indseende med priserne, som jo naturligt i en sådan situation indbød til sortbørs.

I 1801 blev Peder Søe engageret af amtmanden i Thisted til at føre korn nordpå:

"Imellem undertegnede amtmand Niels Ferslew paa det kongelige Rentekammers vegne, og skudeeier og skipper Peder Søe i Wixø under Thisted amt, er afhandlet og sluttet følgende

Befragtnings Contraet.

1

Skudeeieren bortfragter sin eiende Sandskude St.Helene kaldet, drægtig 8 commerce læster, nu beliggende ved Wixø strand, velkalfatret og udhalet, samt tæt over og under, saavel som forsvarlig bemanded, til at transportere kongl. magasin korn fra Wixø til Christianssand eller Friderichsværn i Norge, til hvilket af disse tvende steder han bliver anvist, og dermed at ( ), da indskibning af saa meget korn som skibets Rum fra kiøl til Dæk kan indtage saa hastig kornet ankommer til udslibningsstedet og vinden dertil er favorabel, og endelig dermed at continuere saalænge hans Majestær Kongens tjeneste det udfordrer og Rentekammeret ved Amtmanden det maatte forlange.

2

Magasinkornet udmaales af hr amtsforvalter Friderichsen til skudeeieren her, med forsvarlig anordningsmæssig løst maal som skipperen tilsvare og med lige maal, samt afhænde af Amtsforsvalteren skipperen medgivne forseglede prøver, afleverer samme paa de kongl. magasiner i Christianssand eller Friderichsværn, hvilket af stederne han af amtmanden adresseres til, mod quittering paa det ham medgivne conossement, hvor af 2de gienparter desuden udfærdiges, den ene for det kongl. rentekammer og den anden for amtmanden.

Da nærværende kritiske omstændigheder paa søen, gjør det nødvendigt, at ald muelig Forsigtighed maae iagttages ved disse korntransporter over søen, saa skeer sejladsen over den rum søe fra Jylland til Norge om natten, og det bliver enhver skippers pligt, da at styre ind under Norge det første han efter vindenes Beskaffenhed kan tage Land, eller hvad anden seilads de efter vindenes beskaffenhed i søen finder at være passende til meest muelig sikkerhed for skib og ladning fra søe molæst og opbringelse og hvor efter ethvert skib søger sin bestemmelse efter det skipperen medgivende Conossement. Skulle de skibe som ere addresserede til Friderichsværn forfalde for vestlig under Norge, bestræber skipperen sig for at sejle indenskiærs øster til Friderichsværn, men hvor dette ikke var mueligt og skipperen skulle blive forfulgt af kapere, maa han hellere søge den første Norske havn han kan lange, end udsætte sig for opbringelse ved krydsning, herformedelst bepligtes skipperen at holde skibs Journal som af hans mandskab kan beediges til fornøden Bevis og oplysning ved mødende tilfælde.

Saaftremt skibet i Norge er udlosset paa de kongl. magasiner der bør skee ufortøvet ved ankomsten, og meddeles skipperen quittering paa Conossementet leveransen, begiver skipperen sig strax med skibet paa tilbagerejsen til sit hjem, for der at indtage Ladning til nye transport, og dependerer det da af ham om han vil tage retour last af tømmer tilbage fra Norge eller løbe paa Baglast, da han har selv dispositionen over skibsrummet paa retouren. Ved tilbagekomsten hertil fra Norge melder skipperen sig strax hos amtmanden ved Expresse til videre foranstaltning.

Imod forestaaende skudeeiers og skipperens ved denne Contract bestemte Pligters opfyldelse, tilstaaer ieg amtmand Ferslew paa det kongl. rentekammers vegne udi fragt for hver tønne korn af rug og byg, som saaledes føres og leveres til Christianssand 3 mk, skriver Tre mark, og til Friderichsværn 3 mk 8 sk, skriver Tre mark og aate skilling, eller 56 skilling Danske, hvilken fragt udbetales skipperen af den kongl. Casse paa ethvert af forbestemte Ladnings steder, saasnart skipperen foreviiser sit Conossement med paategnet Qvittering fra det kongl. magasin der paa stedet for den paalydende Ladnings rigtige aflevering efter deres bestemmelse.

Ligeledes er ieg af det kongl. rentekammer authoriseret til her ved at forsikre skudeeieren, at han kan under nærværende transport med det kongl. magasins korn vente erstatning for opbringelse og søe molæst. -Endelig

For brugen af skudeeierens pakhuuslofter til magasin kornets oplæggelse under udskibningen, tilstaaes ½ skill. pr. Tønne naar det dagen efter udskibes, men 1 skill. pr Tønne om det maae ligge flere dage, uden hensyn til hvormange, før udskibningen, formedelst man-gel af Leilighed med vind og veir kand skee.

Denne Contraet, som har den kongl. tjeneste til gienstand, udfærdiges paa ustempelt Papiir til Giensidige contrahenter, til Lovmæssig forbindelse fra begge sider, under vore hænder og forseglinger.

Thisted den 5te marts 1801.

Ferslew

Peder Søe

Anders Langgaard skipper

Der er næppe nogen tvivl om, at Peder Søe i de år blev en holden mand. Han er også klog og ved at den bedste anbringelse af penge er i jord. Allerede i 1798 køber han jord for 49 Rdl, derefter følger i 1800 et stykke jord han køber af svogeren Anders formedels 200 Rdl, - i 1801 to jordhandeler yderligere.

I året 1805 sælger Peder Søe sin båd til Christoffer Fiirsch i Arendahl for 700 Rdl. Hvorfor han afhænder sin båd i måske den allerbedste tid for skudehandelen ved vi ikke, men det ser ud til, at han i de år er gået over til at foretage opkøb, og så har solgt til andre skipper, bl.a. norske der kom og foretog opkøb af dansk korn. I hvert fald har han ikke ligget stille i de år, hvor Wixø blomstrede op til at blive den vigtigste handelsplads i Nordvestjylland.

Vi har en øjenvidneberetning fra den tid, idet en ældre herre i Thisted Amtsavis i 1874 berettede om "Thy for 60 aar siden":

"Wixø var og den Tid en vigtig Ladeplads, da herfra var stadig Overfart til Norge. Morsingboer og Thyboer maatte her levere deres da paabudne Skattekorn, der siden med smaa fartøjer glev udskibet til Norge. I den Henseende var paa Stranden anlagt 2 e Batterier forsynede med 3 Kanoner af stor Kaliber, for i Tilfælde af en mulig prøvet Landgang af Engelskmanden at kunne beskytte Byen og Kornmagasinerne. Paa Stranden laa gerne 60 til 80 norske Skuder, der naar Vinden var gunstig og ingen engelske Krigsskibe i Sigte, bleve satte i Vandet og lagte til en stor Træbro, der forsynet med Hjul blev skudt i Søen. Efter endt Indladning afsejlede de strax. Paa grund af denne megen færdsel var det saare vanskeligt at erholde Logi i Byen, thi Alt var opfyldt med Militær, Handelsagenter, Amtsstuens Folk ved Magasinerne og norske Skippere.

Hos Peter Thousig, der boede i den vestligste Gaard i Byen, en 2etages Bindingsværksgaard, var især en svær Rykind. Han havde en god Fortjeneste og Punchedollen dampede jevnligt paa Bordet. Paa Bakken eller Bjerget, som det kaldtes, boede den Tid en Mand ved Navn Ole Damgaard, ogsaa kaldet Ole Gaas. Hos ham var en Stue paa alle 4 Sider fyldt fra Gulv til Loft med Sirtser, Kattuner og andre Manufakturvarer, indkjøbte ved Auktionen over Prisens Ladning. Der fandt ingen god Orden Sted i denne paa den Tid i en saa lille By storartede Manufakturvarebutik, thi naar man kom derind vadede man formelig i Alenkram, der laa henslængt paa det skidne Lergulv. Daglig var der Færdsel imellem Wixø og Thisted og omvendt, da megen Tømmerlast fra Norge landsattes her af de Skuder, der skulle overføre Korn til Norge."

Billedet må jo siges at være meget malende, og der er næppe nogen tvivl om at fortælleren har været i Wixø omkring ved 1814,- eller har han?

Han beretter om Ole Gaas og Peder Thousig, men de var næppe de mest betydende i Wixø på den tid. Peder Søe og hans svoger Lars Skielsgaard hørte til de største skatteydere, og Lars Skielsgaard var desuden far til kaptajnen på Thylands eneste kaperskib, Peder Skielsgaard der få år i forvejen havde opnået stort ry på grund af sine bedrifter.

Da Danmark mistede sin flåde til England, udstedte kongen kaperbreve til hvem der måtte ønske at gå på "sørøverfærd" mod engelske, svenske eller andre landes skibe, der førte varer til eller fra England. Det var hovedsagelig rige københavnere der udrustede kaperskibe, men også i Jylland fandt velhavende borgere sammen for at deltage i kapløbet om lettjente penge.

I Thisted gik 30 interessenter sammen om at udruste en kaperskude, og i 1808 gik "Den tiltagende Måne" i søen med den kun 23 år gamle Peder Larsen Skielsgaard som kaptajn.

I begyndelsen så det ikke ud til at man skulle få nogen prise, men i 1809 lykkedes det at opbringe et stort amerikansk skib "Hendrina Neuwenhafen" der var ladet med manufakturvarer til østersøen, og 24. juli 1809 prisedømtes skibet ved Ålborg Stifts priseret, og interessenterne fik efter sigende hver ca. 50,000 Rdl. eller 8266 Rigsbankdaler ud af foretagendet. Hvormeget Peder Skielsgaard fik vides ikke, men han var i hvert fald velhavende og købte siden en skude, "Flyvende Skjold", hvormed han deltog i sejladsen på Norge. Peder Skielsgaard var gift med Maren Kirstine Pretzman og døde kun 42 år gammel i 1826, efterladende sig 3200 Rbd. Han betegnes i kirkebogen som kirkeejer og handelsmand.

Peder Skielsgaards far, Lars Skielsgaard var muligvis ejer af kirken før sønnen. På loftet i Wixø kirke fandtes førhen et gravtræ over ham, der fortæller, at han døde 4. april 1812. På gravtræets overflade står skåret et vers, der lyder:

"Hans aand sig svinger op
fra Støvets usselheder
til Salighedens Top,
hvor Englene tilbeder
den Almagt, som ham bød
at styre Kovsen saa
han ved en rolig død
i Havnen kunne naae."

Desuden var der gravtræer over Lars Skielsgaards kone Margrethe (Peder Søes søster), en datter Ane, en søn Niels og endelig over Peder Skielsgaard selv.

Margrethe Søes gravtræ findes i dag på Nationalmuseet.

Peder Søe skulle også ifølge traditionen have deltaget i kapereventyret. En nulevende Wixøbo - Peder Holm Andersen - mener også at kunne udpege det rum i Peder Søes ejendom, hvor de implicerede mødtes og lagde planer for kapertogterne. Ludvig Mehr skriver i sin bog om Hanstholmen:

"Også vigsøboerne var med i kapertjenesten. De havde en lille dæksbåd bemanded med 5-6 mand. En dag forestillede de, at de var i havsnød og prægede et sejlskib. De anstillede sig meget sultne og forkomne. Styrmanden ville ikke have dem ombord, men kaptajnen sagde, at de kun var fattige fiskere. Da de var kommen ombord, trak de pistolerne og overmandede mandskabet. Kaptajnen, som var rasende, blev spærret inde, og skibet blev ført til Vigsø. Ialt kaprede de tre Sejlskibe"

Vi ved ikke noget sikkert, men kapereventyret har vel også været med til at befordre Peder Søes velstand. Skattehovedbøgerne fra den tid, der viser nøjagtig hvad hver skilling af ens indbetalte skat gik til (landskat af jord, chirurgiløn, fourageskat, marschpenge, sandflugtsskat, døvstummeskat etc. etc.) viser tydeligt at Lars Skielsgaard og Peder Søe hørte til de der nød godt af kapervæsenet og handelen på Norge. I 1804 havde Peder Søe forsikret sin ejendom for 1000 Rdl., mens de største gårde ikke stod forsikret for mere end 600-800 Rdl. Han må derfor have haft stort pakhuis med varer, som skulle forsikres mod ildsvåde. Til sammenligning kan oplyses, at Langgaard som en af egnens største gårde var forsikret for 800 Rdl.

Den der idag kommer til Wixø vil have svært ved at forestille sig det liv og virke der var i byen for 150 år siden, ligesom man næppe vil komme på den tanke at der her har ligget to-etages bindingsværksgårde og kornmagasiner der var beregnet på at tage i hundredvis af tønder korn. Intet beretter idag om fordums herlighed og glans, intet fortæller noget om mænd, der tændte deres piber med bankosedler, ligesom man heller ikke fornemmer den travlhed der har været med hundreder af vogne, der kørte korn til Thousigs, Skielsgaards og Søes kornlofter, eller de mange nordmænd, der hos Peder Thousig drak punch, som hans kone Anne Skielsgaard havde lavet. Pludselig var det hele nemlig forbi.

Ifølge overleveringen skulle Peder Søes kone Cidzel have gået med silkesærk til hverdagsbrug, men pludselig måtte hun skifte til vadmæl. Det kan sikkert være sandt.

I krigen med England fra 1807 - 14 oversvømmedes landet af en utrolig seddelmasse, mens sølvet totalt forsvandt, kort og godt var vi ude for en kolossal inflation, og i 1813 måtte regeringen tage konsekvensen og erklære landet for bankerot. Rigsdaleren var efter denne katastrofe kun en tiendedel værd. Deril kom, at Wixø efter krigen tabte sin betydning som handelsplads, hvilket kun fjede spot til skade, - eventyret var forbi.

Peder Søe forsøgte at komme på benene igen. Vi ser således at han i 1814 var i Christianssand for at købe en slup, "Christiane" for 1100 Rdl. Men det var for sent. Peder Søe og Lars Skielsgaard var forbiergere på et stort stykke af Wixø bugt, et tillidshverv der viser, at de nød offentlig agtelse.

Om personerne Cidzel og Peder ved vi iøvrigt intet. Hvad de mente og tænkte ved vi intet om. Bortset fra en underskrift på en befragtningskontrakt har vi ikke en linie fra deres hånd. Absolut intet.

Vi ved at Cidzel gik med silkesærk til hverdag og at Peder var sørøver, for det taler man om endnu. Men ellers ved vi intet. Men vi kan ved hjælp af støvede arkivalier forsøge at bygge et billede op, og et par gamle kirkebøger kan meddele os de glæder og sorger som de har delt med hinanden, hvorefter vi ved hjælp af lokalhistorien måske kan få et portræt af personerne Cidzel og Peder, så vi alligevel fornemmer noget.

Sammen fik de 11 børn, hvilket til tider også kan tages som tegn på velstand, og de skulle vel have råd til det.

Da man er kommet sig af katastrofen, da de rige er blevet fattige, og de fattige blevet endnu fattige, da ingen mere interesserede sig for det der havde været en af Jyllands største udskibningssteder, måtte søskendeflokken spredes. En søgte forgæves at holde sammen på familien, en gik som tjenestepige til hun var over 60, en sejlede ud på verdenshavene og lod aldrig mere høre fra sig. Men derom senere.

Da Peder Søe om aftenen den 22. januar i det Herrens år 1818 med sin vogn er på vej hjem fra Skielsgaard falder han om ved siden af vognen. Da man næste morgen finder ham sønden for Bjerre er alt liv forlængst udslukt.

Efter Peder Søes død bliver boet gjort op, og da melder herredsfogden kaptajn Brøndlund sig som kreditor. Cidzel der sidder i uskiftet bo får en akkord, hvorefter hun skal betale gælden over 8 terminer, - og så er der ikke meget tilbage.

Cidzel satte 11 børn i verden, men det eneste barnebarn hun får at se er en datters uægte søn, men ham må hun til gengæld tage sig af, da datteren rejser fra sognet. Velsagtens er Cidzel flyttet sammen med sønnen Frederik, hvor hun er på aftægt, da hun dør den 28. juni 1836.

Der er nu ikke mere tilbage af fordums velstand, ingen silke særke til hverdagsbrug, Wixø er ikke længere et sted hvor den store handels tråde samles, men et øde, fattigt og forblæst sted langt fra alfarvej.

"Aar 1836 den 15. juli indfandt sig paa skifteforvalter, canceliraad, By og herredsfoged Llitzhof's vegne, sognefoged Mads Jensen Krog af Bierre med 2de vitterligheds og vurderingsmænd, gaardmand Niels Andersen af Bierre og Levi Christensen Krogh hos Frederik Pedersen Søe i Wixø for at foretage en lovlig Registrering og vurderingsforretning efter hans afdøde moder Sidsel Frederiksdatter Langgaard, til videre skifte og deling imellem hendes afdøde mand Peder Søe avled børn, som angaves at være, a 1 søn Frederik som var tilstæde, b 1 do Niels c. 1 do Peder d. 1 do Lars e 1 datter Dorte Kirstine, f. 1 do Grethe g. 1 do Malene og h. 1 do Kirsten.

Den Agtend Forretning blev derpaa foretaget:

1 gl graastrybet kjole		2 mk	- sk sølv
1 do		-	12
1 gl nattrøje		-	4
1 par sorte strømper		-	4
2 gl særke		2	-
1 kjole		2	-
2 huer		-	8
1 kappe		-	12
2 tørklæder		2	-
1 gl sæng med klæder	1 Rdl	2	-
summa vurdering	3 RDL	- mk	8 sk

Hvis aarsag den Forretning slutter og foregives med underskrifter.

Mads Jensen Krogh   Frederik Søe
vurderingsmænd Niels Andersen   L.C.Krogh"

SIC TRANSIT GLORIA MUNDI.

Peder Nielsen Sør			2		
Niels Christensen Sør	4	Dorothea Cathrine Langgaard		5	
Kresten Nielsen Sør	8	Margrethe Christensdatter	9	Peder Langgaard	10
Niels Madsen	16	Christen	10	Christen Pedersen Langgaard	20
Els Christensdatter Lykke	9	Dorethe Pedersdatter	19		21
Christen Michelsen (?)	34	Christen Thomassøn Bojer	44	Maren Thomasdatter	11
Madtz Bøcker	32	Maren Pedersdatter	45		
Karen Madsdatter	33	Karen Nielsdatter	46		
Christen Michelsen (?)	34	Kirsten Nielsdatter	37		
68 Michel Sør		Peder Christensen	38		
69 N-N. (død 1671)		Maren Mouritsdatter	39		
		Peder Lauritsøn Langgaard	40		
		Anne Sørensdatter	41		
			42		
			43		
			46		
			47		

4. Niels Christensen Sø.

Peder Søes far hed Niels. Han var født i Wixø og døbt den 30. juli 1733, og døde kun 37 år gammel i året 1770. Han blev begravet i Wixø den 30. november. Den 20. november 1758 blev han i Wixø kirke viet til

5. Dorthea Catrine Pedersdatter Langgaard.

Kort før sit giftermål havde Niels Sø fæstet sig ind i et hus på Wixøegårds jord, der tilhørte fa milien Berregaard til Kiølbygård. Han var skudehandler og havde som sådan ikke brug for jord til sin ejendom. Ganske vist havde han kun part i båden, men han sejlede også med den, hvilket fremgår af skiftet efter ham, hvoraf det klart fremgår, at hans påklædning var beregnet til at bruges på søen:

"Anno 1770, den 20. deeember, 30te dagen efter afgl. sal. Niels Christensen Søe efter hands Døds Dag, Indfandt sig Peder Thorum, fuldmægtig ved Kiølbyggaard i Boen i Wixø udi bem^{te} afdødes huus oe stærfbøe for skifteforretning at foretage og ( ) efter dødsfaldet maa blive registreret, alt til paafølgende skifteforretning imellem hands efterlevende enke Dorethe Pedersdatter paa dend ene side og sammenaflede børn nemlig (1 søn) Peder Nielsen 11 aar, 5 døttre, Maren 9 aar, Maren Kirstine 7 aar, Else Katrine 5 aar, Kiersten 3 aar og Dorethe Nielsdatter 1 aar gamel, paa dend anden. Til formynder for deres umyndige blef beskiket af Deres faders paarørende Christen Hesseldahl til formynder for Daatteren Margrethe, Mads Krægpøt i Wixø sogn og formynder for Maren Kirstine og Else Katrine og Enkens broder Peder Langgaard til formynder for de 2de yngste Datter Kiersten og Dorethe Nielsdatter."

Da opremsningen af indboet giver et ganske godt billede af et hjem på de tider, medtages det her:

"I DAGLIGSTUEN WORDERET:

	Rdl	mk	sk
1 fur bord med 2 skuffer	-	1	-
1 lang fur skamel	-	-	8
2de skamler	-	-	8
2 Læhnestole	-	5	-
1 Jern kækkelovn	8	-	-
1 Slag Uhr	4	-	-
1 Mæssing kækkelovnsfad	-	1	-
1 gl fur kiste uden laas	-	-	8
1 rød mahled Dito	-	-	5
½ Dosin holl. Krus med Thin log	-	1	1
6 stk Boutellier	-	-	12
1 Caraffel	?		
1 glas flaske	?		
1 dosin stude glas	-	2	-
1 mahlet skab	-	2	-
1 Bibel	-	3	-
Den Arendal Juulestuer(?)	-	1	-
4 Monarshier			

I GIÆST KAMMERET.

1 sængested med himmel over	-	5	-
1 blaa & hvid olmerdugsdyne	-	1	3
1 Dito bolster Dyne	-	1	2
1 gl Dito	-	-	4

1 sængestød hvorpaa befinder sig Enkens
sængeklæder som hun efter praxis formodede
at beholde uvorderet

Rdl mk sk

I KIÆLDEREN

1 loft stige	-	-	8
3 øltønder	1	3	-
5 halve tønder	1	4	-
1 blik potte	-	-	6
1 pæl	-	-	4
1 træ halv kande	-	-	6

I KIØKKENET

2 kober kiædler	-	-	-
2 jern pander	-	2	-
1 flæske trug	-	3	-
4 smaa Dito	-	1	-
1 lygte			
1 fyrfad og 1 kiste	-	2	-
3 spande			
nogle sorte gryder og potter			
ovntømmer			
1 Eeg skab erfandtes denne afdødes klæder, nemlig			
1 brun klædes kjoel, West og buxer	-	8	-
1 sort klædes kjoel med West og buxer	-	5	-
1 gl Dito Buxer	-	-	3
1 brun klædes troie	-	-	3
1 gl Dito Buxer			
1 hvidgraae Reise kioel	-	3	-
1 gl sort skindbuxer	-	4	-
1 cattermang brøstdug	-	4	-
1 ulden Damaskundertrøje med sølvknapper	-	3	-
2 skidtrøjer	-	1	4
1 vadmelsditto	-	4	-
1 hvidstribet hvergarnsdito	-	-	4
1 Dito blaa	-	-	1
1 blaa hatteslag	-	-	1
1 skindhue	-	-	1
1 nathue	-		
1 bomuldshue	-	1	4
2 hatte	-	2	8
4 par strømper	-	4	-
1 par sko med sølv spænder	-	-	-
1 par stofler	-	-	-
½ dusin skiorter	-	-	-
2 hals klæder	-	1	-
1 spanskrør	-	1	-
1 slag bord	-	3	-
3 sæt gardiner med Kappe	-	-	-

I MELLEMSTUEN

1 sølvbæger	1	-	-
6 sølvskeer	8	-	-
2 Dosin Tin Tallerkener	3	-	-
6 Dosin flade	2	3	-
1 gl Tin lysestage	-	2	-
1 mæssing haand kiædel	-	5	-
1 Dørslag	-	1	8
1 gl mæssing Lysestage	-	3	-
1 koks fyrfad	-	4	-

1 mindre fyrfad	-Rdl	2 mk	-sk
1 Dito The keddel	1	-	-
1 kober Tragt	-	1	-
1 kober haand kædel	3	-	-
1 mæssing fyrbækken	-	4	-
1 liden mæssing bækken	-	1	4
2 Tin Thepotter	-	2	-
2 sorte stand Dito	-	2	-
1 Dito Caffé kande	-	1	4
1 stand spøl comme	-	1	-
1 Porcelains skaal	-	-	8
11 gl Thekopper	-	5	8
1 glas kande	-	2	-
1 holl kruus med log	-	1	8
1 Dosin hvied Engelske Tallerkener	1	-	-
½ ' ' mindre ditto	-	2	4
16 hollandske Dito	1	-	-
1 malm Morter	-	2	-
1 mæssing rivjern	-	-	12
1 kakelovns bækken	-	1	8
2 Pieramyder	-	1	8
½ Dosin læder stoele	2	3	-
2 blaa pude hynder og 1 kappe	-	1	3
1 blaa og hvid olmer dugs Dyne med fyld	-	1	2
1 Dito hoved Pude	-	2	-
1 stribet olmer dugs Dyne	1	-	-
1 Dito	-	2	-
1 Olmerdugsdyne	1	-	-
1 Dito underdyne	-	5	-
2 Dito hovedpuder	-	4	-

UDEN DØRRE

1 beslagen vogn med bahau af hammer gaffl, vognstang og agestol, samt hamler	10	-	-
1 tvær vogn med 2 beslagne hiul Laadmer og stænger	5	-	-
1 beslagen vogn med gl hauer	4	-	-
3 greebe	-	3	-
3 spader	-	3	-
3 plouger med skiær og langiern	3	-	-
1 harve med 1/3 tænder	1	2	-
1 gl træ harve	-	3	-
2 lyngleer	-	2	-
1 hverresten	-	2	-
1 skiærliste med kniv	-	3	4

LEVENDE CREATURE.

1 sort hoppe 9 aar	10	-	-
2 Toeaars mehr plage	16	-	-
1 gl sort hoppe	2	-	-
1 sort hoppe	4	-	-
4 kiøer	20	-	-
1 quie 2 aar	3	-	-
1 stud 1 quie kalv	2	-	-
22 faar og 4 vædre	12	-	-
1 svin	3	-	-

1 sæng derpaa 1 olmerdugsdyne med fjer	-	5	-
2 hovedpuder	-	3	-

I PACKBODEN

1 sadel med bidsel dæken og skind	2	2	-
2 ( ) med honning befandtes ved registreringen, nu honningen lavet til mjød ( ) vurderet for	1	-	-
af honning befandtes 1 tønne mjød	6	-	-
42 tønner hvid havre, som til skudens anpart er indkøbt	49	-	-
6 tønner byg	9	-	-
5 tønner rug	11	4	-
30 tønner erter	60	-	-
18 tønner flask	18	4	-
2 tønner kiød	6	-	-
1½ tønner smør i ottinger	26	-	-
1 slede	-	1	8
4 huul skovle	-	1	4
2 tylte tørre bord			
8 trouge	-	2	8
1 skiep og ½ skiep	1	-	-
200 baandstager	1	-	-
1 tdr skibs jern	1	3	-

PAA TØMMER PLADSET

6 tylte bord	4	1	-
3 eege, 14 foeds træer	1	-	-
3 tylte tømmer af adskillig slags	4	-	-
1½ tylt Dobbelt 12 al	3	-	-
11 tylt enkelt 12 al	12	5	-
3 tylt 8 allinger	1	3	-
½ tylt 7 allinger	-	1	2

Enken foreviste skiødet paa 1/4 part skude beliggende ved Wixøe strand, "Schielsgaards skude" kaldet, drægtig ialt 5 commercelæst, dateret 11.dec. 1753, hvilket de antagne vurderingsmænd syntest med alt sat tilbehør for den 4de part som stærfboen tilhører at funden vurderet for:

120 - -

Nok en skøde udgivet af dend sal. afdødes far paa et sted i Bierre sogn, hartkorn 5 skp 1 fjk. 1 alb. datered 22.

juni 1758, som da beboedes af Peder Morsing, men nu af
Anders Lassen Quolsgaard, hvilket som det ogsaa fremgaar
at have kostet: 60 Rdl -mk -sk

Dernæst bliver boets udgifter gjort op, og det viser sig, at der
da bliver underskud, idet udgifterne overstiger aktiverne med
små 200 Rdl:

"Af foranstaaende erfahres det at ei noget kand blive til
skifte og deeling mellem Enken og Børnene, men det som
registreret var, vorde til anført udgifter udlagt... "
Til slut anmoder skifteretten enken om at:

"bære tilbørlig omsorg for sine umyndige børn, med ærbare
og ald Christssømmelig opdragelse efter hendes stand og
vilkor, saaledes som hun for Gud og øvrighed vil være
bekendt."

hvorimod skifteretten ikke fortalte noget om hvorledes hun
skulle få føden til sin børneflokk.
Imidlertid fik enken ikke lov at sidde hen ret længe, kort tid
efter mødte skipper Jørgen Thuesen op og den U.december 1772
blev de viet, - efter datidens skik mellem det bedre borgerskab i
hjemmet, efter kongelig bevilling.

Dorthea Cathrine Langgaard er født i 1735 og døbt den
20.januar. Hun blev begravet i Wixø den 18.juli 1790 - 10 dage
efter sin anden mand.

8. Christen Nielsen Søe.

Christen Nielsen Søes døbsdato er ikke indført i Wixø sogns
kirkebog, der lå stille i en årrække, men kan vi stole på den
aldersangivelse, der findes ved hans dødsindførelse, må han være
født ca. 1698.

Hvad han har lavet i sin ungdom ved vi ikke, men da han først sent
tager gårdfæste, kan vi gætte på, at han måske har sejlet med
sandskuder som besætningsmedlem, men vi ved det ikke.

I året 1732 dør hans stedfar, hvilket medfører at Christen Søe
pludselig må sørge for sin mor, hvilket tvang ham til, at overtage
fæstet på det hus de boede i. Samtidig gifter han sig.
Det hus han nu bliver fæster i tilhører jorddrotten og millionæren
Anne Søe og hendes mand Enevold Berregaard. Fæstebrevet lyder:

"Jeg Justitzraad Enevold Berregaard kiendes og hermed
vitterliggør at have stød og fæst, saa som ieg hermed
stæder og fæster til Christen Nielsen Søe, baren fød i
Wixøe, det gade huus der samme stæds, som hans stiffader
Christen Nielsen Kaastrup iboende og fra døde, hvilket gade
huus med dets tilligende bem^{te} Christen Nielsen Søe sin lifs
tid i fæste maae have, nyde bruge og beholde, hvorimod hand
holder bygningen paa stædet forsvarlig ved lige og for
bedrer, og betaler aarlig til hver Martinii for huus agt og
arbeidspenge fiire Rdl. Udi dette og øvrige retter hand
sig efter Kongens allernaadigste Lov og forordninger, under
dette fæstes forbrydeise, -Det accorderede stædsmaal er
strax betalt, Till stadfæstelse under min haand og zignete,
Dat Kiølbygaard

d. 30. maj 1732 Anne Søe
H.E.Berregaard

Det hus, som Christen Søe nu overtog var altså ikke nogen
landejendom, men et "gade-hus", altså en ejendom uden
tilliggender, hvorfor det er givet, at han må have haft indkomst
andet sted fra end fra jorden. Ved sit ægteskab kom han ind i en
familie, der er kendt for at have handlet på Norge, hvorfor det er
sandsynligt, at han ogsaa har drevet den trafik, uden derfor
nødvendigvis at have været skudeejer.

I en alder af 48 bliver han imidlertid landmand, idet han da
overtager et gårdfæste under Kiølbygaard:

"Christian Berregaard til stamhuset Kiølbygaard og
Weslesgaard samt Borrebye hands kongl. Mai^{sts} Conferentz,
Estatz, Justits og Cancelis-Raad kiendes og hermed tilstaar

at have stød og fæst, som ieg hermed stæder og fæster til Christen Nielsen Søe den fierde part af Wixøegaard i Wixø sogn og bye som Anders Madsen Krog fradøde, ansat udi Landmaalingen for 5 skp. ot fk. hartkorn fornte Christen Nielsen Søe nu saaledes antager, nemlig en ladehuus, 4 gulve med stald og fæhus som hand holde forsvarligen vedlige, kornet som er saaet til stædet, en gl sort hope, vorderet for 6 Rdl 4 mk, Een koe (Rdl 4 mk, Een plov med behør 1 Rdl En gl træ vogn med hauer, hamler, sæder og stang, bagreb og forreb 2 Rdl 2 mk og beholder i sidste og brug hands livs tiid med vilkor at hand holder Jorden og Eiendomen under lovlig brug og dørkning, betaler alle kongl. skatter og paabud i alle tider, svarer til hvert aars Martini, landgl. og arbeidspenge 3 Rdl, som hand nu har betalt dend Restantz Anders Madsen sig af landgl og arbeidspenge, hvilket paadrager for 1742-43-44 og 1745 aarl. 3 Rdl med 12 Rdl, saa er hand for end fæstning be(pligt?) og om hand for een eller anden aarsags skyld skulle qvittere fæstet leverer hand lige saa megen besætning, som hand nu dermed har taget eller og penge derfor, væren sin husbonds saa betroede fuldmægtig hørig og lydig over alt lader hand sig hands kongl. Majsts allernaadigst forordning være efterrettelig.

Datum Kiølbygaard
d.l.september 1746 udi min Herres
højbemeldte Conferentz Raad Berregaards
fraværelse underskriver og forpagter
som fuldmægtig Dalsgaard."

Christen Nielsen Søe blev begravet 19.juli 1761 i Wixøe. Han var gift med

9. Margrethe Christensdatter.

Margrethe Christensdatter var født i Rosholm i Wixøe ca 1707 og blev begravet 15. september 1752 sammesteds. Hendes bryllup med Christen Søe fandt sted 26.oktober 1732 i Wixøe. Ved hendes død blev boet skiftet således:

de

"Anno 1752 den 3 november møtte paa husbonds høyædle og velbaarne hr Willum Berregaard til stamhuset Kiølbygaard og Wesløsgaard, den kongelig Majsts højtbetroede Cammertienner, Conferentz Etats og Justits Raad sampt deputered udi det comtrierede admiralitets og for Etatens General Commisariats Collegie, hans vegne, ieg underskrevne Iver Dalsgaard, fuldmægtig ved bem^{te} gaarde, med tvende tiltagne uvillige Dannemænd, nafnlig Thomas Pedersen Krog af Wixsøe sogn og Peder Jensen Hestkiær af Ræhr sogn udi Christen Nielsen Søes huus udi bemte Wixsøe sogn og bye for at holde en lovlig registrering og vordering, over bemelte mand hands sal. kone Margrethe Christensdatters efterladenskaber, til skifte og deeling imellem bem^{te} sal. kones mand Christen Nielsen Søe paa dend ene og børn nafnlig Niels Christensen Søe, 19 aar, Christen Christensen 14 aar, Else Katrine Christensdatter 18 aar, og Anne Marie Christensdatter 15 aar paa den andenside. Hvordan udi bem^{te} Christen Nielsen Søe og børns samt udi 2 e tiltagne dannemænds overværelse er forrettet og forevist, som efterfølger nemlig:

UDI DAGLIG STUEN

	Rdl	mk	sk
Een jern kækkelovn	9	-	-
1 fyrbord med aaben foed	-	3	-
1 fyrskammel	-	-	8
1 Lændstoel	-	2	-
2de gl stoele	-	2	-
1 rund egebord	1	-	-
6 stk steen kruuse med thin logge	-	4	-

6 stk glas bouteillier med fodral	-	3	-
10 stk glasflasker	-	2	8
10 stk glas	-	3	2
1 iern fiire Lispundsvægt	1	2	-
1 skieppe	-	4	-
2 fyhrpander	-	1	8
1 Bibel	1	-	-
1 mæssing stryg Jern	-	4	-
1 slag Uhr værk	4	-	-
Sengeklæder paa én seng ansat for ialt	3	-	-
Paa en dito seng, sængeklæder for alt	2	-	-
UDI EEN LIDEN KAMER			
24 thin talerkener	3	-	2
2 lysestager, 3 koeste og 1 the potte af thin	-	5	-
6 stk thin fade	2	4	-
2 mæssing lysestager	-	5	-
1 dito lysestage, 1 kiædel af mæssing	1	-	-
1 malm morter med støder	-	5	-
Tvende steenfade	-	-	10
2de talerkener	-	-	10
I GÆSTE KAMER			
1 gl bord	-	4	-
2 stole, klæd med læder	-	5	-
1 furstolped fyr sengested	1	-	-
Derpaa senge klæder 2de bolster dyner 2de bolster hovedpuder med lærrets overtræk og 1 par hørgarns lagner	8	-	-
I BUUREN			
2de øltønder	1	2	-
3de ølankerer	-	3	-
6 teiner	-	2	-
1 kaaber tragt	-	1	-
1 thin potte	-	1	-
2 steen munke	-	1	8
I ØSTER STUEN			
1 bord at sammenfolde	1	-	-
1 himmelsæng	1	2	-
Derpaa sængeklæder ansat for ialt	6	-	-
1 liden iern kaekelovn med foed	-	1	8

I KIØCKENET			
1 kaaber kiædel i jern ansat til	12	-	-
2de smaa kaaber kiædler	6	-	-
2de iern gryder	1	-	-
4 iern pander	1	2	-
1 iern riste og 1 trefoed	-	2	-
Tvende ildtænger	-	1	8
4 fyrkar	1	5	-
4 fyrspande	-	1	8
UDEN DØRE OG PLOV REDSKAB			
1 vogn med beslag	16	-	-
1 dito ansat for	10	-	-
Tvende dito vogne med dratt	6	-	-
2de harver med halv iern og halv træ tænder	3	-	-
1 plov og tvende foor jern med dratt	3	-	-
1 slibe steen med iern axel	1	-	-
3 høeleer med drav	2	3	-
3de økser	1	-	-
3de saufver	1	-	-
4 hug iern	-	2	-
4 hammer	-	2	-
4 boere med skytte	-	3	-
4 naufue	-	2	-
4 sæeke	-	3	-
3de iern greb3 spade med skaftee	-	4	8
1 koe foed	-	2	-
CREATURE			
6 bæster	50	-	-
6 kiøere-	24	-	-
2 graae broged stude	16	-	-
3 stud ungnød	10	-	-
3 smaa grise	4	-	-
4 grise	4	-	-
1 soe svin	1	3	-
16 faar	8	-	-
3 veire	-	4	-
1 gl havbaad	6	-	-
¼ part baad og havvaad	5	-	-
Christen Nielsen foregav at være eier af et lidet stød i Biere bye, Wixøe sogn, hartkorn 5 skp 1 fk 1 alb ansat for	40	-	-

Skifteretten tilspurgte Christen Nielsen Søe og alle tilstædeværende børn og arfvinger om de vidste eller havde viden meere end hvis angivet er, som kunne komme strefboen til indtægt og bæste, hvortil blev svaret nei, altsaa bedrager boens midler sig til den summa 306 Rdl 4 mk lo sk. Hvorpaa følger huusenes brøstfældighed og Boens vidre besværinger nemlig til alle huuses brystfældighed i Wixøe behøver reparation.

(Dernæst følger en opgørelse over de nødvendige reparationers udgifter. der ialt beløber sig til 85 Rdl 4 mk)

"Naar stærfboens midler 306 Rdl 4 mk lo sk og besværing 86 Rdl 4 mk lignes med hin anden bliver boens midler 220 Rdl 4 sk.

"hvoraf Christen Nielsen Søe tillægges 110 Rdl 5 sk. mens drengene hver får 36 Rdl 4 mk $1 \frac{2}{3}$ sk, mens pigerne efter datidens skik må nøjes med halvdelen, nemlig 18 Rdl 2 mk $\frac{5}{6}$ sk. Og skiftet sluttet ...

"Fornævnte børns gæld og penge forbliver under Christen Nielsen Søe, fader og formynder efter loven som hans bevaring og ansvar alt uden rente indtil sønnerne opnaar deres myndige alder, og pigebørnene kommer i mands boere om hosbonden som overformynder finder for godt at pengene saalænge i Boen kand blive staaendes. Hvormed dette skifte saaledes er sluttet og tilendebragt bekræfter vi med vore hæders underskrift og zignete fortrygt.

Datum utsupra I Dalsgaard

Christen Nielsen Søe

vorderingsmænd

Thomas Pedersen Krog Peder Jensen Hestkjær

10. Peder Christensen Langgaard.

Peder Langgaard er døbt i Tved kirke Sct.Hansdag i året 1701, og blev begravet den 30. april 1758 i Wixø. Han blev gift den 25. november 1722 i Hjardemål med

11. Maren Thomasdatter.

Døbt den 25. juni 1701 i Hjardemål og blev begravet i Wixø den 22.maj 1781. Der er ikke fundet skifte efter nogen af dem, ligesom der heller ikke foreligger fæstebrev.

16. Niels Madsen.

Niels Madsen er født i 1654, og døbt den 30. januar i Wixø. Han var gift med

17. Else Kristensdatter Sø.

Født ca. 1660 og begravet 27. november 1743 i Wixøe. Efter sin første mands død giftede hun sig igen den 7. juli 1717 med Kristen Nielsen Kaastrup, der døde 25. maj 1732. De beboede et hus i Wixø, tilhørende Anne Søe og hendes mand, og efter Kristen Kaastrups død overtog Kristen Nielsen Søe fæstet. (se anenummer 8)

18. Christen Bertelsøn.

Christen Bertelsøn er født ca 1666 i Wixø. Han blev begravet samme sted 14. juli 1720 "54 år - 5 mdr 1 uge". Han var gift med

19. Dorethe Pedersdatter.

Døbt 7. december 1679 i Wixø og begravet samme sted 21. maj 1758. Christen Bertelsøn bar tilnavnet Overgaard, da han boede på en ejendom af det navn. Denne lå ude i den ende af Wixø, der kaldes for Rosholm) og var en enestegård, hvilket vil sige at den i modsætning til landsbyens øvrige gårde lå for sig selv. Gårdens tilliggender var ikke store, kun 3 skp og 2 fjk, hvilket også var nok, da man ikke skulle have indkommet af jorden, men af havet. Overgaard's beboere hørte til skudehandlernes flok, hvilket kan ses af de gamle regnskaber.

20. Christen Pedersen Langgaard.

Christen Pedersen Langgaard er født ca 1659, sandsynligvis på Langgaard i Tved, idet både faderen og begge hans brødre, Ole og Laurids, bærer navnet Langgaard. Han var gift to gange, sidst med Margrethe Jørgensdatter. De to børn Christen og Anna Margrethe er begge af første ægteskab. Hvad deres mor hed vides ikke.

Christen Langgaard døde i 1722, 63 år gammel, og blev begravet i Tved den 23. marts.

Christen Langgaard var fæster på Langgaard under Nørtorp gods, sandsynligvis har han overtaget fæstet efter sin far. Det er lidt der vides om ham, hvorimod vi ved usædvanlig meget om hans bror Ole, der var indblandet i den største hekseproces i Danmark.

Christen er et par gange nævnt periferisk i sagen, hvorfor der her kort skal redegøres for denne fantastiske historie, der i mange år var samtalestof for hele landet, lige fra de fattigste til kongens bord.

I 1693 fik Thisted byen ny præst Ole Bjørn, der ret hurtigt opnåede en vis popularitet, ikke mindst fordi han var en stor djævlemaner og heksejæger. Hekse og trolddom optog i de tider folk meget, og længe varede det ikke før Magister Ole var overbevist om, at en ung pige, Maren Spillemands- var blevet forhekset. Maren, der i mange år havde været syg, blev glad for den opmærksomhed præsten viste hende, var et let offer og spillede gladeligt rollen som forhekset, og snart meldte flere sig som forheksede, deriblandt Ole Langgaards niårige datter Kirsten.

Det lykkedes også snart folkesnakken at finde et par syndebukke, som man kunne stille for retten og dømme som hekse, hvorefter bålet ville være dem vis - efter datidens love.

Her kunne sagen godt have været sluttet, hvis ikke Magister Ole havde stilet højere. Kort efter sin tiltrædelse som præst, havde han friet til en datter af den rige Anne Søe, hvis mand var borgmester i byen. Anne Søe gav imidlertid præsten et høfligt, men bestemt "nej", hvilket må have naget ham meget, for da man går i gang med at udpege eventuelle hekse, forsøger han at få Anne Søe med på bålet. Det skulle han ikke have gjort.

Præstens foresatte, biskop Bircherod i Ålborg var i begyndelsen tilbøjelig til at give Ole Bjørn medhold i betragtninger om hekseri, men da sagen voksede og Magister Ole ganske uden persons anseelse stævnedes kvinder for retten, blev han mistænkelig og fik sat grundige undersøgelser i gang. Maren Spillemands blev hentet til Ålborg, hvor man snart fik hende til at gå til bekendelse.

Også Ole Langgaards Kirsten fik af bispens ordre til at stille i bispegaarden, men Ole Langgaard sad længe bispens ordre overhørig, hvilket gav anledning til megen ballade, som nåede helt op til kongen.

Spillet var imidlertid vendt, og de foregivne besatte blev idømt meget strenge straffe. Ole Bjørn mistede kjole og krave, og Ole Langgaard skulle miste sit gods og indsættes på Bremerholm, mens de "besatte" i flere tilfælde blev dømt til døden.

Denne dom blev afsagt af en kommissionsdomstol i Ålborg, der dog ikke fik det sidste ord, idet sagen blev appelleret til højesteret, hvor dommene blev mildnet meget.

Efter højesterettens dom slipper Ole Langgaard billigst, idet han nøjes med en bøde på 40 Rdl, mens de dødsdømte kvinder benådes med kagstrygning og livsvarigt fængsel. Magister Bjørn får derimod sin straf skærpet, idet han bliver dømt til livsvarigt tugthus på Hammershus. Enevælden viser sig imidlertid både nådig og sparsommelig, idet alle få år efter er på fri fod igen. Ole Langgaard får dog ikke selv lov at opdrage sin datter, idet hun efter højesteretsdommen skal "herefter under god og forsvarlig tilsyn samt kristelig optugtelse hos hendes møster Maren Lauridsdatter på Overgaard og af den hende tilfaldne mødre arv underholdes, og ikke tilstedes, uden vores egen allernaadigste tilladelse, at være under hendes fader Ole Langgaards varetøgt."

Hekseprocessen eller besættelsen i Thisted, som den kaldtes var fra begyndelsen til enden een eneste stor sladderhistorie, men da den tog et så kæmpemæssigt omfang, som den gjorde, blev den årsag til, at vi i dag besidder en stor mængde samtidige dokumenter om en begivenhed, som hele landet, høj og lav, ung og gammel, har været mere eller mindre interesseret i. Fra alle kredse af befolkningen inddrages der personer, der spiller med i det fantastiske skuespil, og gennem deres udsagn og tanker om tingene, får vi et samlet udtryk for det almindelige åndelige niveau på den tid, noget der er så vanskeligt at danne sig et billede af.

Besættelsehistorien nævnes en enkelt gang i en af Holbergs Komedier.

Da Christen Langgaard døde i 1722 mødte fuldmægtigen på Nørtorp op og forrettede skiftet:

"Anno 1722 dend 13de april var ieg underskrefne Lauritz Haugaard paa min gunstige herres, højjædle og velbaarne hr Justitz Raad Hans August von Pagelsen til Nørtorp og rettens veigne, tillige med tvende vurderingsmænd nemblig Povel Nielsen paa Tang, og Christen Lauritsen i Nørbye, bege af Tveds Sogn, udi sahl Christen Pedersens efterladte gaard og boe Langgaard kaldet til rigtig Registrering og vurdering, samt skifte og deeling 30te Dagen efter den Sahl. mands død, at holde Imellem hans efterlevende hustrue Margrethe Jørgensdatter paa den eene, og hans børn nafnlig Peder Christensen og Anna Margrethe Christensdatter paa den anden side, hvor da tillige var overværende som Lauværgen paa Enchens veigne, velagte

Christen Andersen i Schielsgaard, Iligemaade som nest til faldende formynder efter loven paa bem^{te} børns vegne, velagte Laurits Pedersen i Thorsted, og velagte Christen Lauritsen i Synderbye, udi Tveds sogn, og er da boen til begynde 1ste Registrered og Wurdered saaledes som efterfølger:"

Dernæst følger opremsningen af indboet, som ikke adskiller sig væsentfra det gængse. Da Christen Langgaard jo var landmand, har jeg dog her medtaget gårdens besætning, der kan sige noget om kreaturhold og priser på de tider:

CREATURER	Rdl	mk	sk
1 sort hoppe, 5 aar	12	-	-
1 brun hest	9	4	
1 brun mæplag	6	5	-
1 gl brun hoppe 11 aar	5	1	
1 sortbrun hoppe 18 aar	3	-	-
1 graa hoppe 19 aar	2	-	-
KIØER OG UNGFÆ			
1 gl graahielmet koe 14 aar	4	3	-
1 gl graahielmet koe 14 aar	3	3	-
1 sort koe 9 aar	5	2	-
1 sort koe 10 aar	4	4	-
1 sort quie 4 aar	5	2	-
1 sort quie 5 aar	5	-	-
1 grimed quie 3 aar	2	5	-
1 graa Tyr 3 aar	2	3	-
1 sort quie ¾ aar	1	2	-
FAAR			
12 faar og en deel a 3 mk	6	-	-
4 grimmer a 2½	1	2	-
4 veeder a 2 mk 8 sk	1	4	-
SVIIN			
2de galt svin a 1 Rdl	2	-	-
1 soe svin med griise	1	4	-

Da man får boet gjort op viser det sig imidlertid, at der er underskud:

"Som foranførte boens midler icke nær kand strecke til herskabets fordring og gaardens besetning, og derfor slet intet i saa maader ofwer skyder til den bortskyldige gield, eftersom derfor ingen lovlig beviis mod dend afdødes haand eller anden vederheftig Documentation er fremlagt, saa sees icke vedkommende Creditorer nogen betaling eller vederlag, her ved denne forretning for samme gield at tilkiendes..."

22. Thomas Christensen Bojer.

Thomas Bojer er født i Hjardemål. Han blev gift i Hjardemål kirke den 12. december i året 1700 med

23. Karen Nielsdatter.

Født ca 1669 og død i Hjardemål i 1706 kun 37 år gammel, begravet den 11. november.

Thomas Bojer blev fæster under Kjølbygaard i 1711. Fæstet var på 5 tdr 7 skp 1 alb, hvorfor han årligt måtte svare følgende pålagte skatter 10 tønder byg og gøre en halv plovs arbejde. Fæstet arvede han efter faderen.

Det noget mærkelige tilnavn Bojer betyder budfoged, dvs den der går bud til bønderne om at møde til hoveriarbejde på herremandens marker. Navnet har han arvet efter faderen, men derfor er det ikke sikkert, at han også har arvet stillingen.

32. Madtz Bøcker.

Hans efternavn hentyder sikkert til hans arbejde. Han var gift med

33. Karen Madtzdatter.

De boede i Wixø.

34. Christen Michelsen.

Sandsynligvis Else Christensdatters far. Han boede på Tousgaard i Wixø, fæster under Nørtorp.

36. Bertel Christensen.

i Rosholm (Wixø), kaldes husmand. Var sandsynligvis skudeskipper. Han blev gift den 8. marts 1657 i Wixø med 37

37. Kirsten Nielsdatter.

38. Peder Christensen.

Blev gift den 6. oktober 1678 i Wixø med

39. Maren Mouritsdatter.

40. Peder Lauritsen Langgaard.

Født ca 1606 og begravet i Tved 2. september 1692. Gift med

41. Anne Sørensdatter.

Begravet 31. maj 1698 i Tved.

44. Christen Thomassen Bajer.

Begravet 21. december 1687 i Hjardemål. Gift med

45. Maren Pedersdatter.

Begravet 13. januar 1717 i Hjardemål. Christen Bojer var fæster under Kjølbygaard.

68. Michel Søe.

Begravet 8. juni 1674. Han var gift med

69. N.N.

Begravet i 1671 i Wixø. (Michel Søes hustrue)

Friderich Nielsen Langgaard 6		Magdalene Pedersdatter Skielsgaard 7		Ciidzel Friederichsdatter Langgaard	
Niels Henrichsen 12	Hendrich Christensøn 24	Christen Jensen 48	Edvert Olesen 26	Ole Nielsen 52	104 Jens Nielsson 105 Maren Olesdatter 106 Peter Røring 107 Anne Grubbe 108 Jørgen Hartvigsen 109 Birgitte Bille 110 Jørgen Navl 111 Dorte Kruse
	Karen Christensdatter 25	Maren Lauridsdatter 49	Karen Hartvig 27	Anne Pedersdatter Røring(?) 53	
		50	Christen Anderssøn Hestkjær 28	Bendix Hartvigsen 54	
		51	Margrethe Christensdatter 29	Dorte Navl 55	
			Laurids Nielsson 30	Anders Olesen Heskjær 56	
			Johanne Pedersdatter 31	Magdalene Christensdatter 57	
				Christen Lauritsen 58	116 Laurits Christensen 117 Anne Christensdatter Krogh
				Maren Nielsdatter 59	
				60	
				61	
				62	
				63	

6. Friderich Nielsen Langgaard.

Cidzels far er døbt den 14. marts 1728 i Rær, og begravet den 1. juli 1791 i Tved. Han blev gift den 8. november 1763 i Tved med

7. Magdalena Pedersdatter Skielsgaard.

Ved tragiske og dramatiske hændelser i året 1763 var Magdalena Pedersdatter pludselig blevet et godt parti, og længe varede det ikke før Friderich Langgaard meldte sig som frier. Det har sikkert været et fornemt bryllup, i hvert fald møder Friderich - eller Frederik Langgaard op med ikke mindre end sin sognepræst som forlover. I tiden forud for brylluppet har han også haft travlt, vi ser at han har været på flere auktioner for at købe udstyr, så et bord og så en kakkelovn, en anden gang er det besætning, han er ude efter. Noget må han jo også have, når han nu skal være fæster på Langgaard, der bliver ledig, da Anders Skielsgaard er død.

På Langgaard er man mange mennesker, Magdalenas søskende er endnu alle umyndige og må jo have et sted at være, desuden har man Magdalenas stedmor og farbror boende, så der er trængsel. Et par år efter dør farbroderen Niels og efterlader familien 2067 Rdl til de mange man har i forvejen, så det går godt. Så godt at Frederik Langgaard må tænke på at få nogle af pengene anbragt:

"Skiøde til Friderich Nielsen i Langgaard paa en bondegaard i Hiardemaal sogn og bye, hartkorn 2 tdr 5 skp 2 fjk lalb. Dat. 25. april 1774.

Underskrefne Jørgen Mygind til Nørtorp kiendes og tilstaar at have solgt og afhændet ligesaa ieg og hermed sælger, skiøder og afhænder, saa mig og mine arvinger, samt efterkommende eiere af Nørtorp til velfornemme Friderich Nielsen i Langgaard i Tved sogn og hands arvinger en mig tilhørende Bondegaard beliggende i Hiardemaal sogn og Bye, Matriculeret med en No lo og 18 for hartkorn 2 tdr 5 skp 2 fjk 1 alb, som for nærværende tiid beboes og haves i fæste af Anders Larsen Westergaard, hvilken gaard med paastaaende bygninger og besætning grund og eiendom, agger og Eng, Fællig og tørveskiær og alle Rettigheder og Herligheder efter lov og forordninger og saaledes som ieg den Gaard indtil eiet haver, skal herefter tilhøre forbem^{te} Friderich Nielsen og hands arvinger til evindelig eiendom, og maae hand fra denne Dag giver sig som saa nyttig, som hand og mig og mine arvinger samt ef terkomrer til Nørtorp herverende lod, deel ret og rettigheder at have udi ovennævnte gaard eller noget af dens tilhørende, Ben herved skiøder og hiemler ofn^{te} Friderich Nielsen og arvinger, samme frie for hver mands tiltale i alle maader, eftersom hand derfor har betalt mig den accorderede sum med 428 Rdl. Til ydermere bekræftelse haver ieg dette mit skiøde underskrevet og forseiglet, samt anbedet Sr. Christen Schaarup og Peder Bertelsen af Thisted med mig til vitterlighed at underskrive og forseigle. Datum Thisted den 25. aprilis 1774. J. Mygind efter begiering til vitterlighed underskrevet og forseiglet

C.Schaarup P.Bertelsen

Man kan nok undre sig over at Frederik Langgaard køber sig en gård i Hjardemål, når han bor på Langgaard som fæster, i stedet for at købe denne fri af Nørtorp, men det hænger sikkert sammen med datidens beskatning. Ofte ser man bønder som har råd til at være selvejere sidde som fæstere, hvorved de slipper billigere i skat.

At man i Langgaard ikke har følt sig som underkuede fæstebønder kan man se i kirkebogen. Frederik Langgaard og hans kone Magdalena får sammen 7 børn og som faddere til deres børn har de bud efter "de store" i sognet, Madam Mygind på Nørtorp og hendes mand, præstens døtre Else, Hedevig og Bagger Curtz og fra Sennels kommer proprietær Toft og fra Wixøe familien Hesseldahl, - alle de der betyder noget. Desværre gælder det ikke omvendt, Frederik og Magdalena skal ikke til barnedåb hverken på Nørtorp eller Ullerupgård eller Hesseldahl, man kan nok stræbe opad, men så sandelig ikke nedad.

Da Frederik Langgaard dør i 1791 får hans kone lov at sidde i uskiftet bo:

"Vi Christian den syvende, af Guds naade konge til Danmark og Norge" etc ... "giøre alle vitterligt at vi nytter Magdalena Pedersdatter Schielsgaard, afgangne fæstebonde Frederik Niels Langgaards efterleverske af Tveds sogn udi Aalborg stift iboet Nørre Jylland, hendes herom allerunderdanigst giorte ansøgning og begiæring, allernaadigst haver bevist og tilladt, saa og herved bevilger og tillader at hun foruden Rettens Middels forsegling, Registrering og vurdering efter Loven med hendes og fornævnte hendes ved døden afgangne mands Frederik Nielsen Langgaards fælles samrnenavlede umyndige børn udi uskift boe maa blive hensiddende, saa længe hun udi enkestand forbliver. Og om hun imidlertid skulle blive til sinds at skifte og deele maa hun selv indbyrdes med samfrænder handle og slutte en skifteforretning om den arv, som bem^{te} hendes børn efter fornævnte hendes afgangne mand, børnenes fader kand tilkomme...."

"Forbydende alle og enhver herimod Rettens forskrevet stævner at hindre eller i nogen maade forfang at giøre, under vor hyldest og Naade. Giort paa vort slot Christiansborg, udi vor kongelige Residensstad Kiøbenhavn den 26de august 1791

Under Vort Signet

L.S.

R.

Magdalena Pedersdatter er født i 1742 og døbt den 29. juli, hun døde den 29. september 1819 og blev begravet den 3. oktober. Hun overlevede sin mand med næsten 30 år og har sikkert drevet gården videre. Hun betaler i året 1804 lo Rdl 71 sk i skat og placerer sig derved som en af sognets største skatteydere.

Da hun døde var hun indsidder hos datteren Ane og svigersønnen Peder Christian Balle.

12. Niels Henrichsen.

Niels Henrichsen må være født omkring 1695 i Bierre, thi han blev begravet i Rær den 4. november 1777. Den 30. maj 1725 giftede han sig i Rær med degnedatteren

13. Dorethe Catrine Edvertsdatter.

Datter af sognedegnen i Rær, Edvert Olesen. Dorethe Catrine er født ca. 1703, og blev begravet i Rær den 23. oktober 1779. Niels Henrichsen var gårdmand i Bierre, og selvom man næppe har været særlig velstående, har man dog forsøgt at fremhæve Dorethes adelige afstamning ved at give de fire børn navne som kan lede hen på denne afstamning, Friderich, Herman, Karen Hartvig og Frands. Løvrigt henvises til skifteforretningen efter Niels Henrichsens far, der giver flere interessante oplysninger.

14. Peder Christensen Skielsgaard.

Ofte kan det være svært at finde ud af, hvorledes det forholder sig med folks tilnavne. Peder Christensen lød tilnavnet Skielsgaard, uagtet han var fæster på Skielsbjerg, der ejedes af hans bror Anders. Denne boede imidlertid på Skielsgaard, og før ham havde deres far boet der, hvoraf altså navnet.

Peder Christensen er døbt den 14. juli 1715 i Tved som nummer tre af fire drenge. Det er troligt, at han i hvert fald som yngre har taget mangan tur med sandskude til Norge, både hans far og hans bror Anders ejede helt eller delvis en sådan skude.

Peder Christensen blev første gang gift den 11. december 1739 i Tved kirke med

15. Anne Lauridsdatter Griishauge.

Anne Lauridsdatter var født den 4. august 1720 i Tved, og døde kun 28 år gammel. Hun blev begravet i Tved den 28. september 1748.

Med hende havde Peder Skielsgaard 3 drenge og 2 piger. I januar måned -den 28.- 1752 gifter Peder Skielsgaard sig igen, denne gang med sin kusine.

"Enkemanden Peder Christensen paa Skielsgaard og Maren Christensdatter copulerede efter forudgaaende trolovelse og kongl. bevilling, uagtet de i 2^{det} leed ere beslægtede."

Ægteskaber mellem fætter og kusine var dengang ikke umiddelbart tilladt, man skulle altså som det fremgår have allerhøjeste godkendelse. Inden Peder Skielsgaard giftede sig igen, havde han som det fremgår af Tved sogns kirkebog været i en temmelig ubehagelig situation:

(1751) "5. søndag i fasten, som var den 28. marts blev Maren Madsdatter publice absolveret for begangen forseelse imod det 6te Bud og udlagde til Barnefader Enkemanden paa Schielsberg, Peder Schielsgaard ... !

At Peder Skielsgaard har forsøgt at unddrage sig den offentlige tugt, men ikke har kunnet, - fremgår også:

"3^{die} søndag efter Pascha som var den 2. maj blev publice absolveret Enkemanden paa Schielsberg Peder Christensen Schielsgaard.
Text Joel 2.cap. 12.og 13. vers."

I sit andet ægteskab havde Peder Skielsgaard 2 drenge.

En kirkebogs tørre opremsning af data kan fortælle de utallige historier om menneskelig glæde og sorg. Tit forstærkes en historie netop fordi man kun får fortalt de nøgne kendsgerninger uden kommentar. Kirkebogen for Tved sogn rummer en sådan tragedie, der rammer det lille sogn og specielt familien Skielsgaard hårdt. Normalt havde sognet en 5-6 døde om året, men i 1763 havde døden inden sommeren var gået taget 31.

Lige efter nytår dør Peder Skielsgaard og hans bror Anders. De begraves den 13. januar. Den 19. lægges Peder Skielsgaards ældste datter Maren Kirstine i graven, kun 23 år gammel, og inden måneden er gået har døden taget den tredie bror, Niels. 6. Februar begraver man Skielsgaards møller, Jens.

Også nabogården Langgaard bliver ramt, her tager døden en hel familie i løbet af 14 dage: 29. marts, Anders Christensen Langgaard og hans søn Christen, henholdsvis 53 og 25 år, et par dage senere sønnens kone Karen, og endelig den 13. marts, det unge pars første barn Gjertrud på 3 måneder. Uden persons anseelse går døden fra gård til gård, og næppe nogen familie går fri.

Der er ikke nogen tvivl om at det lille sogn har været udsat for en epidemi, som man dengang ikke havde mulighed for at komme til livs. Hvad det har været kan vi ikke vide, men vi kan forestille os at folk har været slået af

sorg og skræk og med tidens overtro vel også gjort sig sine tanker. Heksebrændingens tid var ikke langt væk ... Af de tre brødre der så brat blev revet væk, var Anders langt den rigeste. Han var ejer af såvel Skielsgaard som Skielsbjerg, desuden havde han en sandskude ved navn "Hellene".

Af boets opgørelse ses han desuden at have ejet en bogsamling, noget der i de tider ellers var forbeholdt præsten. Der nævnes bl.a. Kingos salmer solgt for 1 mark, Davids salmer, 4 sk, og Peder Dass' Catekismus, 8 sko. Sikkert har Anders tjent godt på skudehandelen, i de tider var det ikke almindeligt at bønder ejede deres egne gårde, og da slet ikke to, som det her var tilfældet. Skielsgaard var på 7,2,2,2 tdr. hartkorn og Skielsbjerg på 2,3,3,0 altså efter de tider ganske gode gårde.

Ved den auktion der holdtes i forbindelse med skiftet blev begge gårde afhændet til Sr. Hammer i Nors, formedels 748 Rdl og 199 Rdl 5 mk og 13 sko.

Da Peder Skielsgaard var den eneste af de tre brødre der efterlod sig børn, var disse med et blevet velhavende, og som vi ser meldte den første frier sig straks. Inden året var omme var den ældste af pigerne, Magdalene, gift.

Fæstebønder blev dengang skiftet af deres herrer, men da Anders Skielsgaard var selvejer, var det amtmanden, der havde ret og pligt til at holde skiftet hos brødrene.

Amtmand Hauch til Højris lod sig repræsentere ved sin fuldmægtig Christoffer Friis, der allerede den 8. februar startede skiftet. Peder Skielsgaards kone Maren Langgaard antog til sin lauværge Sr Peder Hammer fra Nors. Børnene fik til formynder deres to morbrødre Jens Griishauge og Anders Griishauge, samt Christen Jepsen fra Sønderby i Tveds sogn. Anders Griishauge var murermester og havde året før løst borgerskab i Thisted. En tredje bror Peder var også murer og ommurede i 1752 tårnet ved Nors kirke. Ved den lejlighed fandt han bag en sten i koret en krukke med honning, som han spiste af, og mindre end 24 timer efter var han død.

Ved registreringen efter Peder Skielsgaard ses det, at man på Skielsbjerg har boet meget spartansk, og det samlede indbo inklusive kreaturer blev vurderet til 65 Rdl 5 mk 15 sko. Hertil kom en rest af fædrene og mødrene arv, der havde været anbragt i Skielsgaard, ialt 335 Rdl. Når hertil kom det beløb som tilfaldt boet efter Anders, diverse andre indtægter, såsom en solgt vogn til 9 Rdl, et sæt tøj til 4 Rdl, 2 store sølvbukseknapper + 1 dusin små og "endelig for en tørred koe-hud" 4 mk, ja så løb boets samlede indtægter op i 1265 Rdl 1 mk

4 1/3 sko

Boets udgifter beløb sig til 224 Rdl 5 mk 10 sk, og blandt de poster kan nævnes, at Peder Overgaard i Wixøe har 15 Rdl tilgode, Jens Rasmussen i Thisted godt 2, og degnen i Nors mødte med et krav på 2 mk for sin sangpræstation ved begravelsen, - et krav som Peder Hammer dog fik afværget, så det ikke belastede boets midler.

Slutresultatet blev 1040 Rdl 1 mk 10 1/3 sk, efter datidens forhold en stor formue. Af disse midler blev enken Maren tillagt 614 Rdl 4 mk 3 61/66 sk, drengene fik hver 94 Rdl 3 mk 6 25/33 sk mens pigerne, - efter datidens love - hver måtte nøjes med halvdelen, nemlig 47 Rdl 1 mk 11 25/66 sko.

Peder Skielsgaards bror Niels havde ved sin død en formue på 1137 Rdl, hvoraf halvdelen tilfaldt Peders børn, så det har været en flok velhavende børn, der pludselig stod faderløse.

Til belysning af pengenes værdi kan nævnes, at man i de tider kunne erhverve en ko til 5 Rdl.

24. Henrich Christensen.

Døbt den 18. marts 1660, og begravet den 30. marts 1738 i Rær.
Henrich Christensen var gift med

25. Karen Christensdatter.

Karen Christensdatter blev begravet den 25. februar 1742 i Rær, 82 år og 4 mdr gammel, -hun må altså være født ca. 1660. Henrich Christensen var fæster til Nørtorp. På deres ældre dage boede parret hos deres søn Niels, på aftægt efter kontrakt. Ved mandens død giver skiftet anledning til en del besvær, uagtet boet ikke er meget værd. Da der er flere ting, der adskiller skiftet fra andre, gengives det i store træk her:

"Anno 1738 Dend 21. april var dette tredivte dag efter afgangne Henrich Christensen i Bierre udi Wixøe sogn, hvor da sammen stød efterladte sterfbo indfandt sig paa højædle og velbaarne hr Etatz og Justitzraad, samt Præsident i dend kongelige Residentz stad Kiøbenhafn, Christian Braem til Nørtorp hans velbaarenheds vegne, Povel Reesen fra bem^{te} Nørtorp udi saavel herskabets ab sence, som Fuldmægtigen, ædle Seig^{nr} Lars Haugaards fraværelse for rigtig registrering og vurdering at holde, imellem Enken Karen Christensdatter paa dend eene, og hendes og dend sal mands børn Christen Henrichsen, boende paa Sandvigen ved Arendahl i Norge, og Niels Hendrichsen, boende her i Bierre Bye udi Rær sogn paa dend anden side. Men som byens Folk her af Bierre er i dag ved forfald med skuders skibning for Wixøe saa ingen vurderingsmænd her i Nabolauget er at bekomme, dend ene søn Christen Hendrichsen er ikke mødt og ingen paa hans vegne, dend anden søn Niels Hendrichsen er og reist af byen i hans forretninger, det saa blef intet foretaget idag, men efter Enkens forlangende opsadt til i morgen dend 22. april klokken otte, da der er foranstaltet vurderingsmænd, Peder Jensen Skolemester og Anders Jørgensen, begge her i Bierre, At da saavit som arfvingerne () at møde, saaledes er denne gang passeret. Actum ut upsaa.

P.Reesen."

Povel Reesen kom altså forgæves, af arvingerne var kun enken tilstede, og et par registreringsmænd kunne man ikke opdrive, da alle mand var af hus for at hive sandskuder i søen ved Wixø. Næste dag har han mere held med sig, idet han da har fået fat i de nævnte vurderingsmænd, ligesom nu også Niels Hendrichsen er tilstede. Derimod er den anden af sønnerne af gode grunde ikke hjemme, da han jo bor i Norge, og han stiller heller ikke en stedfortræder, da der ikke er nogen der har gjort sig den ulejlighed at skrive til ham og fortælle om faderens død. Det påtager Povel Reesen sig og skiftet bliver udsat til den 3. juni, hvor Povel Reesen læser Christens svar op for skifteretten:

"Det er mig meget ukiert at høre disse sørgelige tidender, at min sal. fader ved døden er avgangen, dog trøster ieg mig der med at hand ved en sahlig død paa sin sæng er bortsovet. Hvad ellers deres gode skrivelse angaar om min sahlig Faders stærfboe, da haver ieg icke Lejlighed til at komme der selv, og det ville holde mig for kostbart, at skicke een anden paa mine vegne, men vil overdrage denne min arvepart, eller hvad som mig kand tilfalde til min kiære moder, da ieg icke deraf vil forlange noget, icke heller vil have med nogen giæld at bestille, som ieg dog icke venter at skulle være, mrs. skriver mig til at ieg skulle give een lovformlig afkald til sterfboen, som icke giøres nødigt thi ieg haver icke bekommet noget af min sahl. Faders sterfboe at give afkald for, men gartdske og aldeles overdragen hvad ieg kand have i denne sterfboe, enten at creve eller giælde til min kiære moder. Og beder ieg Msr jo før des bedre vil lade Proclamere skiftet til endelig slutning, og icke gjøre nogen ophold deri for min skyld. Og venter

ieg at denne min Messire er tilstrækkelig afkald nock for dette sterfboe. In Resto vil ieg have min Moder, som een fattig bedrøved Enke paa hendes høje alderdom, samt min sahl Faders stærfboes Msr skifteforvalter recom menderet til det beste, og troer ieg, at hand gjør i dend henseende hvad een Christen ligner og anstaar, samt hvad Lov og billighed vedkommer. Jeg forbliver med største soubmission velædle Sr. Skifte Forvalter ærbødigste tiener.

Christen Hendrichsen, Sandvigen d. 16.april 1738.

Det kan nok undre, at Christen ikke har mere kontakt med sit hjem, end tilfældet er. Ikke et brev til moderen, men blot en hilsen gennem et officielt brev, og ikke engang en hilsen til hans eneste bror. Men tiden har sikkert været sådan og alle har fundet det i sin orden. Dernæst følger opremsningen af boet med værdiansættelsen. Det er ikke meget der er, da Hendrich og Karen var på aftægt og derfor havde overladt det meste de ejede til sønnen, men de ting der er fortæller måske alligevel en historie om en gammel mands tidsfordriv: 1 lyster med skaft, 1 liden gammel søe-vaad med blye, og korch paa, gjort af hauvæded garn, 1 fiskerkurv, 1 liden øsse, 1 gammel uldsax, 1 haand øxe med skaft, 2 spigerbore, skafter og 1 bore, 2 bou-sauver, 3 smaa hug-jern, 1 gammel hiølle-blad med fordrav ...

... Dend sahl mands igangsklæder: 1 Mørkebrun vendt klæde-kiortel med kammel-haars knapper, 1 par klæde Buxer, vendt med dito knapper, 1 gammel læder trøje med mæssing knapper, 1 half slidt hørgarns-skiorte, 1 gammel lærets hals-klud, 1 gammel hatt og 1 hiemmegiort Nathue, 1 par gI skoe med jern spender, 1 sort hielmed koe i 8de aar ... ialt en sum på godt 14 Rdl ...

Deter jo ikke noget stort beløb skifteforretningen kan notere, og nu sker der det, at en nevø af afdøde, Christen Hermansen i Thisted møder op med et krav på 119 Rdl 1 mk 14 sk, hvilket komplicerer sagen noget, hvorfor skifteretten må prøve at finde ud af hvor meget sønnen kan hæfte for dette beløb, da han har sin far på aftægt. I den forbindelse må man se nærmere på aftægtskontrakten, man udskyder forretningerne et par gange, og ses først igen den 19.november, hvor aftægtskontrakten forelægges:

"Eftersom ieg underskrefne Hendrich Christensen i Bierre, saavel og min gamle hustrue af alderdom og medfølgende skrøbeligheder maa fornemme, det vi ingenlunde efterdags kand udstaa noget tungt arbeide eller anden Travaers som vedhænger, saa vi befrygter at armod, af slige aarsager os kunde paakomme, hvorfor ieg til min og min hustrues Tharv og underholdning, nu saavel som i fremtiden kunde ( ) eller ( ) nogen assistenze er ieg og min søn Niels Hendrichsen boende i Rhær sogn og bye paa efterfølgende maade accorderet: Haver ieg afstaaet og afhændet til bemelte min søn, min iboende boelig i forannefnte Bierre Bye, som staar opført i Land-maalingsmatricel for Een Tønde, Fem Siepper, Tree Fierdingkar og Een Album Hartkorn, Hvilken gaard eller boelig med brugning og besætning efter loven tillige med dends tilhørende Grund og eiendom, være sig agger og eng, fællig, vaadt og thørt, inden og uden Marcke-stent, intet medtagen i nogen maader, af alt det der nu tillegger, og af alders tiid med rette tillagt samme, bemte Niels Hendrichsen og hans arfvinger til ævindeligh arv og eiendom tilhøre, med samme conditioner, som kongl. Majsts mig allernaadigst soldt og skiøde haver, som samme skiøde af dato 2^{den} nov. 1716 viider omformældes bevilger og tillader.

Og kiender ieg mig og mine arfvinger ingen ydermere Ret og Rettighed til samme gaardsgrund og eiendom at have i nogen maade. Mens Dend og det ovenbemte Niels Hendrichsen og hans arfvinger til ævindeligh arv og eiendom, som melt er at tilhøre.

Hvorimod ieg fornefnte Fader haver hos sig bestaaende, af min sal, Fader-broder Hermand Christensen efterladte børnearfvelod Capital

Hundrede og nitten Rixdaler, Een Mark og Fiorten Skilling som endnu staaer i Boen, saa lover ieg for mig og mine arfvinger samme penge skadesløs med indværende aarsrente, til vedkommende, naar forlanges at betale, saa min fader og hans arfvinger derfor i alle maader skal vorde kræfvesløs. Dernæst nyder mine ovenbente Forældre aarligen udi gat forsvarlig korn Toe tønner Rug og Toe Tønner Buug, hafaldeelen til Kyndelmisse og dend anden halfve del til Martinij at betale.

Dernæst beholder de een sort koe, som nu er med kalv og firre faar-creature, hvilket og forsvarligen om vinteren med foderage, og om sommeren med græs eller andet creatur i det sted, lover upaaklagelig, at forsiunne. Der foruden beholder de selv af gaardens creature een sort aarings quienød, og toe veire, som mine forældre efter denne vinthers bortgang selv forsiunner. Ellers beholder de self deres sengeklæder, saavel deres igangs klæder og tvende kister, saa og tømmerredskab, een iern kækelovn, og een brager kiædel paa tree fiedings rumb, saa og een høler, ierngreb og een spade. Hvad det afrige af deres Boens Løsøre angaar nyder de i ligemaade efter oprettede register og Revers, som siunes er nødvendig herudi at indføre, og saasom min kiære fader, foruden dette haver et andet cede plads i fæste, lover ieg paa min bekostning, et forsvarlig rallingshuus, efter hans Fæste-Brevs indhold paa samme eiendom at lade opføre saa snart vinteren gaar forbi.

For hvilken bekostning, saavel som og mine forældres jordefærd, naar det der til kommer, om noget efter dennem bliver tilgode. Ieg nyder min betaling og fyldest af deres efterladte midler, dog herudi separeres beholder ieg selv huuset, efter deres dødlig afgang, da intet for dethes opbyggelse, af mig kand prætenderes, og imidlertid til saa længe for skreven huus bliver færdig giort, beholder mine forældre selv dend væsterste og udgangen dertil. Hvad eiendommen til samme huus angaar lover ieg det saavel som mine egne i rette tiide med grøde pløyning og anden fornødenhed at fulddrive saa og skaffer ieg min tilbørlig omsorg for mine kiære forældre, at beviise alle tiider, besynderligen, naar sott og siugdum dennem paakommer. Endeligen lover vi paa begge siider for os og vore arfvinger alt forskrefn ubrødelig at holde og efter komme.

Til bekræftelse haver vi dette med vore egne hænder underskrevet og venlig ombeder højagte Lofter og velfornemme Christen Andersen Hestkiær udi Langgaard og Christen Andersen Hestkiær udi Skielsgaard, dette med os til vitterlighed at underskrive.

Datum Bierre Bye dend ottende December, Anno Et Tusend syv hundrede syv og Tiue.

Ellers erindrer og herhos belover ieg Fornte Niels Hendrichsen, at naar een af mine bem^{te} forældre ved døden afgaar skal dend der efterlever, intet i nogen maade afkortes af det som denne m forhen af mig er belovet, hvilket ieg iligemaade tilstaar og med egen haand bekræfter.

Actum ut supra."

Dernæst følger alle underskrifterne og den 10. august 1728 bliver kontrakten læst på Hillerslev herredsting. Hvad gælden til Herman Christensen i Thisted angår, sørger Niels Hendrichsen for at få en ordning i stand. Ifølge aftægtskontrakten er han forpligtet til at betale de 119 Rdl til sin fætter, hvad han næppe er i stand til. Ved hjælp af en kautionist -degnens søn Jørgen - bliver man enige om en ordning, hvorefter Herman Christensen skriver til skifteforvalteren:

"Hr. Skifte Forvalter: For dend fordring som ieg og mine Medarfvinger har efter afgangne Henrich Christensen i Bierre, efter hans udgifne Pandte-forskrifning, haver hans son Niels Hendrichsen, tillige med Monsr Jørgen Edwardsen i Wixø gifvet mig og mine medarfvinger deres forsikring, om nogen tiids forløb at betale, hvor ud ofver ieg icke forlanger andet end at skifted bliver tilende-bragt hvormed ieg forbliver Edle Sr Skifte-forvalterens tjenstskyldige tiener

Christen Hermandsen.

Thisted 17. november 1738."

Da dette lidt prekære problem er skudt bort fra skifteforretningen, kan man hurtigt gøre aktiver og passiver op, og konstatere, at der er et underskud på godt 14 Rdl

"...og detz aarsag intet til deeling imellem arfvingerne..."

26. Edvert Olesen.

Edvert Olesens fødested kendes ikke, men sandsynligvis er han fadt i Kjettrup sogn i Han herred, i den del der hedder Trudstrup.

Når vi alligevel ved en del om ham, skyldes det, at han blev degn i Rær og til stadighed skrev breve til biskoppen i Ålborg, hvori han beklagede den elendige tilstand, hvori han befandt sig.

Edvert Olesen blev viet i Kjettrup kirke den 6. september 1693. Han var da lige blevet 20 år, og bruden -den adelige Karen Hartvig- var passeret de 30. Brylluppet kom vel på i en hast, for i Kjettrup kirkebog læser vi:

"Anno 1694

Domine Septuagesima, den 4.febr. blef Evert Olesøns og Karen Hartvigs ægte barn i Trudstrup døbt og kaldet

lte Bendix Ole

fadd. Kirsten Andersdatter, Tranum

Christen Bonde i Stubgd.

Madz Andersøn i Huusby

Karen Jensdatter i Nørgaard

Kirsten Bendix i Trudstrup"

Den sidste af fadderne var Karen Hartvigs søster, og vi må formode, at ægteparret mens de boede i Trudstrup har haft en del af Karens søskende omkring sig, foruden Edverts forældre, der på det tidspunkt var temmelig gamle.

Hvad de har haft at leve af er svært at sige. De har måske boet i et lille hus, som Karen Hartvigs mor til det sidste beboede, og Edvert Olesen har så måttet tage arbejde hos bønderne. Vi ved det ikke, men det er givet, at der har været smalhans og de bragte gæld med sig til Rær.

En enkelt gang nævnes Edvert Olesen i Han herreds tingbog, det er som vidne i en sag, hvor en mand er bortgået fra sin tjeneste, hvorfor husbonden stævner ham for tinge med krav om erstatning.

Som nævnt kender vi intet til Edvert Olesens opvækst, men han har ikke været en almindelig bondedreng, hvilket bl.a. ses deraf, at han kunne skrive og førte en nydelig pen, noget der i de tider var forbeholdt

de færreste. Denne Egenskab, og vel også den hårde nød, tvang ham i oktober måned 1697 til Ålborg, hvor han opsøgte den lærde biskop Jens Bircherod, for at bede om degnekaldet i Rær, Hansted og Wixø. Biskoppen har taget vel imod ham og tydeligt nok hjulpet ham med at opstille sin ansøgning, der -da det jo drejede sig om et gejstligt embede- måtte stiles direkte til kongen:

"Stormægtige Allerunderdanigste Arvekonge og herre.
For Eders kongl. Majtts fødder underkaster jeg mig med denne allerunderdanigste bon og begjæring, at som degneembedet til Rær, Hansted og Wixø sogne udi i Thy er vacant Eders kongl. Majst da allernaadigst vil tillade at ieg fattige person, uanset jeg ikke efter loven er studiosus, til samme degnekald, hvilket ingen student, for dets ringheds skyld, begiærer, maa antages befvendendes. Saadan Eders kongl Majst store nåde, den højeste Gud med et langvarig lykkelig Regimente villigen skal belønne.

Aalborg den 2. oktober
Anno 1697

Eders kongl. Majsts
allerunderdanigste
ringe tiener
Edvert Olufson."

Biskoppen der i anledning af den store hekseproces skal til hovedstaden, tager ansøgningen med, og giver den sin påtegning, for den kommer på Christian VI's bord:

"Enddog supplicanten Edvert Olufson icke er student, saa hafver han dog udi sin skolegang sig temmelig wiit in literi forfremmet, har ogsaa for ædruhed og skickelighed et meget got rygte, og er til Degnetieniste i alle maader befunden dygtig. Som derfor ingen student nu denne ringe lejlighed begiærer at antage, saa forhaaber allerunderdanigst, at Eders kongl. Majst et Naadigt øje til hannem ned kaster, med hans ansøgnings allernaadigst bønghørelse.

Hafnia d. 22.oct.
Anno 1697

Eders kongl. Majst
Allerunderdanigst
arveundersaat
J. Birchrod."

- kongen var nådig:

"Efter Biskoppens herom allerunderdanigst indkomne erklæring haver wi denne gang saawit fra Loven dispenseret og bevilget Evert Olufsen maatte til Degn antagis, uagtet hand icke er studiosus. Skrevet paa vort slot Kiøbenhafn dend 30. Octobr. Anno 1697.
Christian."

Den 16.-11.-1697 underskrev Edvert Olesen sin embedsed, og inden jul var familien flyttet ind i Rær degnebolig.

Man skulle tro, at det ville stabilisere familiens forhold, at Edvert Olesen fik degneembede, men det var et meget dårligt kald han havde fået. Det var svært at få lønnen fra bønderne, huset var ganske vist temmelig nyt, men meget dårligt, og hvad mere var,- der var ingen jord til, hvilket i de tider var en nødvendighed. Vi ved omtrent, hvad årslønnen beløb sig til dengang, idet kongen få år i forvejen via biskopperne havde udbedt sig en fortegnelse over samtlige embeders indtægt.

Sognepræsten J.B.Poulstrup svarede:

"Saasom nu ingen Degn er til disse 3 sogne, ved ieg icke at give udførlig Relation om hans kalds Indkomme, saa meget ved ieg dog, at her er et nyt degnehus paa 7 bind, hvorudi er et bure, en stue og frammers, hvortil er hverken ager eller eng, og ieg erindrer mig, at imidlertid her var en Degn, klagede han mange gange over, at han icke nær kunde naa den Trient, som loven tilholder, fordi sognefolkene ere forarmede og icke kunde give ham det, som han med rette kunne tilkomme, men hans anpart af kvægtienden kunde undertiden være et lam, undertiden 2 og 1 mk eller 1½ i penge.

J.B.Poulstrup."

Umiddelbart efter har præsten fået sig en degn, der ikke var længe i embedet, men alligevel vidste bedre besked:

"Saasom ieg Byrge Sørensen Torup den 28.maj seneste blev beskikket at være Degn til Rær, Hansted og Wixo sogne, kan ieg ikke endnu give udførlig Relation om den aarlige Importance af samme Degnekald, hvorfor ieg nødes som stædet ukyndige at følge en forefunden antegnelse med min Formands egen haand, skreven meldende, som følger, Et hus paa 7 bind, hvortil er slet ingen avling, ikke end kaalgaard. Korntienden 6t tdr, hvoraf blev given til Thisted skole 1 tdr Rug, 2 tdr Byg, uanset det ringe, som kan obtineres af de 2 sogne, bestaar udi Byg alene og ikke udi Rug. Paaskerente 18 kager (dvs brød) og 3 ol æg. St Hans-rente 12 smaa oste og den halve part kgl. Majs. kvægtiende, 1-2 lam og 3 mk.

B.S.Torup."

Imidlertid indretter den lille familie -der er blevet suppleret med endnu en dreng, Jørgen- sig i degnehuset, og længe varer det ikke før Edvert Olesen opdager manglerne ved huset, og han beklager sin nød for biskoppen:

"Allerydmygeligst Helsen,

Jeg tager mig dend store dristighed till, hans vel ædle hojærværdighed, min kjære hr Biskop med disse faae linier at besvære, og er ieg i allerdybeste Underdanighed begierende, om dett matte behage hans vel edle Højærværdighed, at ieg matte faaet dette Ringe huus fløtt fra denne besverlige sted, som det er bestaaende paa, og till en anden sted, hvor hans vel edle Højærværdighed (tillige med min hæderlige hr Proust hr Anders Nielsen Lyngbye) siundes best og tienligt turde verre, og om dett saa haffde behaget hans vel edle Højærværdighed, att ieg fattige mand matte bleffuet saa meget tillagt, som ieg kunde føde en koe paa, da skall Gud viide, att det var mig og en ringe men en stor hielp saadan hans store Mildhed og bedste velgerning, tillige med fleere Imod mig sin Ringeste tiener, vil Gud allmægtigste, Nest Guddommelige protetions Ynske over dett gandske Biscapelige huus.

Rehr degnehuus
den 1.october 1698.

Hans Veledle
Hojærværdigheds
allerydmygeste Qlient
troe tiener og forbedder
til Gud

Edvert Olesen."

Degneboligen var ikke stor, og dyrt har det været at rejse den i 1690. laIt stod udgifterne til huset i 49 Rdl 1 mk og 3 sko. Det gamle byggeregnskab er bevaret, og af det fremgår det, at lønnen ikke var stor i de tider.

Arbejdet blev ordnet lokalt af stedets egne:

"En tømrrermand med 2 karle, som Hugg, opreiste og gjorde huset færdig i 12 dage, paa deres egen kost
.... 8 Rdl 1 mk

2 karle langt øster till Wixøe at graffve torfve till at sætte under taget med, hver paa sin egen kost 1 dag er til begge 1 mk 8 sk

1 karl for att graffve Myntorffve 1 dag paa sin egen kost. 6 sk

Af regnskabet fremgaar det, at materialer dengang kunne være dyre:

"aff Madz Sorfrensøn i Rehr kiøbt lt pund.

stangjern" -hvilket beløb sig til ikke mindre end 1 Rdl 1 mk og 4 sk

"sette jern bleff forarbejdet til hengsler, døre kroge 9 klinker søm til døre, Lofft, vindver karme at hefte ... og brugt en parti søm."

Præsten -Poulstrup- der førte regnskabet ved byggeriet beskrev bagefter huset således:

"Omrørte degne bolig bestaar aff 7 bindinger, og ere der udi husværelser, en daglig stue, en liden stue eller Buur og et frammers, og staar paa en grund ved enden aff præstegaards jord, hvor paa ingen kand haffer prætension i nogen maade."

Kaldet har været for dårligt, og Edvert Olesen har snart begyndt at se sig om efter et bedre. I 1701 ser det ud til at skulle lykkes, embedet i Vester-Vandet blev ledigt og 12. juli 1701 skrev biskop Birchrod i sin berømte dagbog:

"Eftersom Degnen til Øster og Vester sogne i Thy, Jens Daniel, vaar afgangen, saa antog jeg, for en liden Forbedrings skyld til samme Degne-kald igjen Evert Olufsen, som hid indtil hafde paa fierde aars tiid været Degn i Rheer, Hansted og Wixoe."

En af grundene til at degnefamilien kunne tænke sig at skifte bopæl var den, at man måtte dele den i forvejen snævre plads i degneboligen med forgængerens enke, der desuden skulle have en del af embedets indtægter.

Udsigterne til at skulle miste deres degn har åbenbart ikke passet sognefolkene, for godsejeren på Nørtorp, August von Pagelsen går straks i aktien. Han lover Edvert Olesen, at hans indtægter skal blive forbedret, og da han samtidig fortæller degnen hvor glade man er for ham i sognet, lader denne sig overtale til at blive. Von Pagelsen skriver et brev til biskoppen, hvori han fortæller hvor glade man er for deres degn, og Edvert Olesen må selv bede om at få forflyttelsen ophævet, idet han ved samme lejlighed søger at få løst problemet med forgængerens enke, der unægtelig må have taget en del plads i det lille hus.

"Vel Edle Højærværdighed og Højgunstige hr Biscop Jeg fattige mand i dybeste ydmyghed og underdanighed, tager mig endnu fremdelis, dend store dristighed til, hans Veledle Højærværdighed med denne min ringe supliq at besverge, og haver ieg hans højærværdighed, paa højeste og allerydmygeligste, at tæke og betæke, for sin, imod mig stadige og alletid betroede høje gunst og store befordring, som hand daglig dags, stadige imod mig som sin aller Ringeste Tiener beviser, hvilken Hans Veledle højærværdigheds høje gunst iflg i alld min livs tid ej det Ringeste deraf kand af tiene, vil ieg saa henstille Resten til dend mægtige belonnings Herre i Himlen, at hand det rigeligen, og rundeligen, tusindfold med ald aandelig og legemlig Velsignelse vil belønne. Hans veledle Højærværdighed, eneste ord der paa stæden tilstanden at demonstrere, da hr præsten og sognefolkene samptlige vilie, att encken derpaa stæden skulle nyde nogen aarlige pension, sampt Huusværelse, nogen tid, hvilket ieg fattige mand med hustrue, tuende smaa born, min moder og icke veed nogen raad til dette att bringe til veje. Og I hvorvel jeg ved min velædle Højærværdige kiere hr Biscops vilie derom befrygter ieg mig dog, for sognefolkene, at de derofer skulle blive mig uvillige og skorte mig af dend ringe deel, som bestaar i disse penge, der skulle vanke paa stedet, muligen præsten og kunde fatte sig et had til mig derfor, att ieg skulle komme der og støde hende fra brødet, Imod alles paa stædents villie og forhaabning.

Da nedfælder inden til hans velædle Højærværdighed, min allerunderdanigst Bøn og begiering til min Højgunstige Højærværdige kiere hr Biscop, sampt fader og forsvarer, om hans Højærværdighed ei haver bortlofuet eller udgivet kaldsbrev paa Rheer, ieg og motte der fremdelis forblifue, saasom den

største og beste deel haffver lofvet selfbuden og godvilligen, mig min Rettighed I nogen maader att forbedrer, som min velædle og Højgunstige hr Biscop, af medfølgende hr von Pagelsens messiu kand fornehme, som i dybeste underdanighed begierer, Matte af hr velædle Højærværdighed giemmes, og om det var muligt, og icke min Højgunstige kiere hr Biscop Imod, mig motte En liden copie deraf meddeeles, saa vit mig deraf vedkommer, til nogen paastaaelse og att efterlefue i sin tid kornet der er saaed er alles villie der paa stæden, at hun skal beholde, og giøre sig korn og roer saa nyttig som hun vil, hvilket er og imod hr velædle Højærværdighed, at ieg for saadanne, som siunes heel besværlige og umulige vilkaar og blifve stille her paa stæden, thi om ieg aldrig efter denne dag, torde anmode eller søge hans velædle Højærværdighed paa haanden, om nogen hielp og befording ydermere, ville ieg heller lide huad ieg kand her paa stædet, som mig nu er bekendt. Dersom ieg nu med min ydmyge bøn, kunde formaae noget, hos hans fromme velædle Højærværdighed, ville ieg tienest ydmygt begiere, en ting her paa stædet mig motte tilstædes, at faae degnehuset flyt, af dette fortrædelige stæd, som det staar paa, en flyende bache, saa ingen kand snart holde det ved lige, Eendeel af de penger, som han velædle Højærværdighed mig haver forstrackt, er anvendt til nødvendig reparation, een deel deraf som er tilovers, skulle ieg lenge siden have kost derpaa, hafde ieg ei hafft de tancker ieg ville anmode min højgunstige kiere hr Biscop, om ieg motte faaet det flyt, om icke anden stædz, da paa kirckens for tofft, vil i allerdybeste underdanighed formode hans fromme velædle Højærværdighed over mig sin ringe og underdanige tiener icke ville fortornes slutter hannem med højædle frue Biscopinde og alt Elskeligt, under den trofaste Guds beskiermelse

Loffuer hans Velædle Højærværdigheds
Rheer den 30. juli   allerydmygeligste tiener
Anno 1701   og troe forbeder til Gud
Evert
Ollesen Ulstrup egen haand

Biskoppen blev først irriteret over degnens vindskibelighed, men Edvert Olesen fik lov at blive, thi to dage senere skriver Bircherod i sin dagbog:

"Laugust, Evert Olufsen, som (efter hans egen indstendig ansøgning) vaar af mig kaldet fra Rheers til Vester-Vandet Diaconat, fordi hand meente sig, ved denne Changement, nogen Forbedring at ville erlange (vid.sup.12.julii) fremkom nu atter med en ny anmodning, at hand motte fremdelis ved Rheer Degnekald forblive. Saa skref ogsaa Hans Augustus von Pagelsen mig til med Begiering paa egne og samtlige sognefolkets vegne, at de denne deris Degn motte beholde, saa vilde de hannem hans aarlig Løn forbedre. Enddog denne Vankelmodighed hos Personen befaldt mig icke ret vel, lod ieg mig dog overtale til at samtycke ideris postulata."

Da Edvert Olesen nu åbenbart har besluttet sig til at forblive i Rær, forsøger han endnu engang at få forbedret sine boligforhold:

"Velædle, Højærværdige og Højgunstige hr Biscop, Allerydmygeligst helsen, ieg fattige mand understaaer mig min velædle, Højærværdige og højgunstige hr Biscop med denne ringe Suplique at besverge, da som ieg forleden i Thystad hafde dend ære en kort tiid, at opvarte Min Højgunstige hr Biscop, og hand da giorde mig lofte og tilsagn, paa nogen liden hielp, min pension angaaende, etc.

Eders saasom velb, herr Hans August von Pagelsen til Nørtorp, ved sin hjemkomst i Vaaren, bod mie att bolig tilfæste, liggendes i Reehr by, som en mand nafnlig Michel Madsen Borup nu beboer, skylder til Reehr kircke en half tønne Biug og herligheden af ( ), Boelig er til bemelte hr von Pagelsen, og ieg i dennes tid. Slog ieg mig fra dette tilbud, af aarsag ieg mente at faaet nogen kundskab og underretning om rette Degneboelig som sagde, at skulle ligge under Præstegaarden, og det skulle blefuet lagt under i sal. hr Hanses tid, som da var sognepræst der. Men icke uden een eneste mand som nu lefuer kand det mindes. Da som ieg nu fornehmer at det skal intet være ved dette bad derfor, tienst ydmygt og allerunderdanigst min velædle Højærværdighed og Højgunstige hr Biscop, som fader ville forunde mig nogen forlindring (om ieg i fremtiden bekom det som ieg icke veed, af aarsag som forbemt.) Enten med skyldens afslag, eller med tienden til kireken, eller om det var mueligt, ieg torde begiere det med begge deelle, thi ieg fattige mand med hustrue og børn kand ingenlunde være mig der uden nogen aufling, huuset paa samme boelig er saa brøstfældig, som paa nogen mandz bygge kand findes, Beder højlig om forladelse, for min store dristige Anmodning, med ydmygst bøn og begiering min højgunstige hr Biscop Ingenlunde over mig vil fortørnes, slutter hans velædle Højærværdighed, Med Eders højgunstige frue Biscopinde, sampt alt kiert hafuende, under den trofaste Guds beskiermelse.

Loffuer stædz, min højgunstige og
højærværdige hr Biscop
Aalborg den 11. August Allerydmygeligste
Anno 1703 Client og troe forbeer
til Gud
Evert Ollesen Ulstrup."

At man ved samme lejlighed kan pleje sine øvrige økonomiske interesser siger sig selv. Disse problemer er emnet for det næste brev til bispen:

"Edle Velbyrdig hr Biscop, Højærværdige og højgunstige hr Fadder, Allerydmygeligst helse, ieg understaaer mig med denne min ringe Suplique hans velædle højærværdighed at in commodere, -og erindre, min kiære hr Biscop, om sit gode løffte og tilsagn, at hand ville mage det saa, ieg kunde beholde, Dend anpart af Quegtienden om aaret, for en billig penge som ieg kunde verre ved magt ved. Mag. Holger haer vel giort store løfter, I sær til velb. hr Justitz Raad von Pagelsen, saa og til mig, at ville give mig meere om aaret, end ieg nogensinde har nødt, men det har intet frugtet endnu, Icke heller skeer det, at min prest tilstæder, at skulle tages af alle trei Deelene, til at give mig, som kunde værre noget honette og i fald, om det saa skeede, ieg kunde nyde noget, var det dog som et trygglerie for dennem, og mig icke (maaske) enten til ære eller nytte, at imodtagso Mester Holger haffue og loffuet videre, at ville flye mig hos hr Biscoppen Hvidberg eller Wangs kircke anpart-quegtiende i fæste, som ei heller er mig noget tilnytte. Ieg begier kun hos mig self om det gunstigt maatte behage min velædle hr Biscop, at ieg maatte beholde dend, og mester Holger kand self verre om Een af de andre til sin søn, som er og degn, ti denne tiendes fragaaelse er dend fierde part af det ieg om aaret har at lefue af, og kongl skatter og andre paabudder, vil svares og udgiver, I hvor man tager det. Ieg sidder her med mine smaa børn i stor vidtløftighed og giæld, som ieg er Ibragt inden ieg kom her, af aarsag det ieg haare af sognene, kand icke forslaae halfueparten til

dend usle føde og ophold, og intet til pensionen og kongelige skatter s udredelse, froeme Højjærværdige hr Biscop, lad mig dog, for Guds skyld, nyde og beholde denne Ringe deel tiende, ti om ieg mister dette, især for( ).

Der er nogen Tuistion kommen imellem min prest og mig, aarsagen det vidne ieg aflagde til herredstinget, om den forfullede Materi, som hand uddelte første Advent søndag i Wixøe Kirke af Nad. Sacramente for Kristi blod. Andet er endnu ej (kommet?) deraf, end ei ieg agger med hahnem om Predickedaggene, men maa leje hest imellem Kirckerne, huilket kommer mig icke lidet til bekostning. Ieg faar at stride vinteren offuer hvordan ieg kand. Blifer forinden ingen Ritning hos hannem, Eder og meere fortræd, sig skulle tildrage, nødes ieg til imod min villie, det videre (Tillige med meere fortryckelse og uret) for min højgunstige øffrighed at andrage. Dette ieg undderstaaer mig velædle hr Biscop saa kostelig at tilkiendegive paa denne tid, i vist forhaabning hands højjærværdighed Recher mig haanden, hvis retmæssig kand være, om begieres og fornøden giøres.

Velbyrdige hr Biscop og fromme hr Fader, ieg fordrister mig til, at giøre en liden Erindring, om hr Biscoppens gode løffte og tilsagn i Tystad, om nogen lidden hielp til huusets Reparation, kongelig Contributioners ydelse, tillige med meere, saa ieg icke ved og kand slippe med 11 Rdl eller tolf Daller at udgifue Inden iul til dend Extra-paabuden skat og pensionen, ti min prest sparer vel ingen af mine( ) opfører dem, ei heller begierer ieg det. I huad Raad Gud kiendes mig til. Beder føjelig og ydmygelig om forladelse, og venter et gunstigt og milt suar, som min velædle kiære hr proust loffuet videre min nød og slette tilstand, til det beste hos højjærværdige hr Biscopen at andrage, Nest dend højestes beskiermelse troehiertig lykønskning over min velædle velbt. hr Biscop og højjædle frue Biscopinde og gandske velb. huus og forundte, loffe stædze

Ræhr Degnehuus
d 2. october
Anno 1704.

Deres Velbyrdigheds
Aller ydmygeligste
Ringe Tiener
og troe forbeder til Gud
Evert Ollesen Ulstrup."

Den sag Edvert Olesen hentyder til i sit brev kan vel nok idag synes kuriøs, men blev i de tider taget ret alvorligt. Der var sket det, at sognepræsten (J.B.Poulstrup) ved altergangen i Wixøe kirke havde uddelt fordærvet altervin -"den forfullede Materi"- og en af altergæsterne Hans Nielsen Vendesløf klagede til bispem over præsten. Bølgerne gik højt i sagen, og Edvert Olesen blev naturligt indkaldt som vidne ved herredstinget. Han har tydeligvis villet sno sig udenom, idet han blot svarede, at vinen var "noget skimlet og stank råddenagtig", men iøvrigt havde han ikke smagt den. Af hele historien, hvorunder præsten i menighedens påhør blev truet med afsked, kom de til det resultat, at de to involverede blev pålagt at møde i kirken, og for menighedens åsyn bede hinanden om forladelse.

Edvert Olesen er tydeligvis bitter over ikke at kunne køre med præsten imellem prædikenerne, hvorved han nødes til at skaffe sig en hest. Man mærker også, at han er klar over at præsten ikke står højt i bispens gunst, hvilket ikke var uden grund, da mester Poulstrup "førte et uskikkeligt levned", hvilket bl.a. gav sig ud tryk i, at han undlod at tage sin egen datter til offentlig skrifte og absolution, efter at hun var løbet af by og havde født et barn i dølgsmål. Et forhold der tydeligvis

har forarget en menighed, der var vant til streng kirketugt.

I 1700-tallets begyndelse havde man ikke nogen fast postbesørgelse, så en af degnens pligter bestod i, at befordre breve mellem biskoppen og sognepræsten tre gange om året, hvilket vil sige, at Edvert Olesen måtte ride den lange vej til Ålborg. Efter at have været i embedet i ti år opdager han, at han i alle de år ikke har fået betaling for dette extrajob:

"Vel Edle Højærværdige, Højgunstige Hr Biscop, Ieg fattige mand fordrister mig til i ald ydmyghed at andrage for Eders Højærværdighed om dend Pension som samptlige herredsdegne søger mig forre, for brefueløb, nemblig tre march om året, og som eders Højærværdighed er nocksom bevist min slætte tilstand, som sidder i et ringe og gandske træl byrdig kald med trende kirckers opvartning, ungdommens undervisning og vider hvad høje øfrigheds love og forordninger tilholde, og icke har nogen indkom at ligne imod nogen af dennem, som sidder hos velhiulpne folck, og har deres degneboliger, Ere og ei forsatte med Pensionen til skolen som ieg er, som altsammen er i sandhed, tilmed veed ieg icke at det er praxis nogen stæds i stiftet, uden de som begierer det her, aarsagen til at det nu har Efterstaaet i trende aar eller fiire er dehne, det var aff samptlige degne eftergifuet, og ingen skulle enten gifue eller tage af disse penge af hin anden, haffde og aldrig blefuen paataalt haffde Peder Degn i Hiardemaal icke opvackt det. Ieg haffde icke formodet de skulle sagt eller stræbt mig efter for dette thi huor aff kand den faa en mk, og det er tre mk for mig at gufue ud om aaret, saa skal Gud vide (om ieg har nogen frihed meere en de udi dend post med hr Biscops brefue at fortfremme) saa har ieg nogen tyngte og byrder, med mit beværlige brød, saa de andre ere forbi, og veed ieg icke heller, af hvad aarsag, ieg skulle give otte sk meere end som Lars Degn i Sennels, som har ligesaa megen tiende som ieg og icke uden een kircke at betienne. Nu ieg begierer og formodder allerydmyget nogen Moderation og medlidelse med mig, og at hr Biscopen ville dog af sær naade og mildhed tencke paa mig til det at som ieg ald ydmyghed skal og maa rette mig efter min højgunstige øffrigheders vilie og ordre, saavit mig mueligt er, nest min store dristigheds afbedelse slutter min højærværdige kiære hr Biscop med vel Edle frue Biscopinde og alt kiert, under dend trofaste Guds Beskiærmelse.

Ræhr	Loffuer stædse min kiære
den 6. maj	hr Biscop
Anno 1708	Allerydmygeste
	Client og forbeder til Gud
	Evart Ollesen Ulstrup."

Hvorvidt Edvert Olesen fik sit hus flyttet, vides ikke, men i året 1710 står han som fæster til Nørtorp af et stykke jord på 6 skp og 1 fjk, så han har da med tiden fået mulighed for lidt indtægt ved siden af det dårlige kald. Alligevel har han ikke fundet sig tilfreds med sine kår, for i 1722 finder vi ham som ansøger til en stilling på Mors:

"Højædle, Højærværdige Højgunstige kiære hr Biscop ieg tacker i allerdybeste ydmyghed for sidste gode løfte og tilsagn, saauel som stædse og alletid er teede (?) bevaagenhed imod mig, detz løn Gud Self skal og vil verre, og som tilstanden for mig her seer noget slet og ringe ud, og icke nogen

forbedring er at haabe, uden det skulle skee ved lands lou og ret, og icke kand vide udgangen, saa maatte ieg heller flye om ieg kunde føje nogen føyelig adgang.

Da som ieg har spurt att en degn paa Morsøe skal for sin forseelses skyld vorde tilkiendt at quittere sit brød nu til Landemodet, fordrister ieg mig til allerydmygeligst at anmode deres Højjærværdighed om dette brød, ti her er og bliver for mig intet andet end hver dags sverrelse og udarmeIse, thi icke engang kand tienne saa meget af to sogner som til att holde hest med, saa dersom det skulle saa være et aar til, som nu i tree er ieg gandske ruineret, saa Gud hielpe mig, og opveck høje øferigheds hierte til at hielpe mig. Nu ieg sætter min sag i Guds og min hr Biscops haand, saa har ieg det faste haab, at min beste bliffuer kommet, og min Gud som har hidindtil sørget for mig og mine, kand og vil dog icke forlade os faderløse. Nest min store Dristigheds afladelse slutter min højgunstige, højjærværdige kiere hr Biscop med (hans) frue og familie under den trofaste Guds beskiermelse.

Reehr degnehuus
den 10. april
anno 1722.

Af min højjædle højjærværdige
og højgunstige kiere
hr Biscops
allerydmygeste
Client og forbeder til Gud
Evert Ollesen Astrup."

Hvorledes Edvert Olesens ansøgning er blevet mogtaget er ikke til at vide, måske havde man hans vankelmodighed fra tidligere i erindring, i hvert fald fik han ikke stillingen.

Det sidste brev fra degnens hånd er fra 1725, og er i virkeligheden et råb; helt uden bitterhed kan det ikke siges at være. Han indleder med at bede bispen (der nu hedder Frands Thestrup) om at lægge et godt ord ind for sig hos godsejeren på Nørtorp. Han vil gerne, at han kan få tillagt så meget græsjord, så han kan føde en hest derpå:

"..til at komme imellem mine menigheder med om prædikedagene, thi sandelig, det er mig umuligt, som nu har tient i embedet i 28 aar, og har en temmelig deel af alder, bortrent at løbe mellem 3 kircker og ihvor gierne min præst ville assistere mig, er det icke muligt, den stund gaarden staar under forpachtning. Jeg har nu sat mig saa vidt i borg og giæld, som ieg kand komme, i særdeleshed for fodrage til min hest, i de aar ieg har boet i degnehuset. Og skulle der nu ingen ydermere hielp være hos herskabet, maa ieg begiere af deres Højjærværdighed, min højgunstige kiære hr. Biscop, mig maatte tillade een som kunde betiene den enne af Annexsognene, enten paa en visse Accort mellem mig og hannem, efter Høje Øfrigheds bæt befindende eller og gandske at afstaae det. Jeg tør icke engang talle om en koe, at hafue nogen ophold af, til det arme tørre brød, som ieg her maa æde.

Jeg har icke self varen god for nu i lo samfulde aar, at lade slagte et svin til min huusholdning, icke i 28 aar jeg stædet har vedværet, har faaet saa meget som en tønde aal kunde bedrage sig, ihuorvel ieg boer aastæderne paa en femfierding vej nær, hvor de fanges ... "

Og brevet slutter i tidens stil:

"Jeg forlader mig til i allerdybeste ydmyg underdanighed, Deres Højjærværdighed, er mig dog beforderlig, paa hvad maade best sker kand, og ieg er forskicket i mit hierte, at De gjør en behagelig tieste for Gud i Himlen, som dennem og Deres Velbyrdigheds sæd og Efterkommere rigelig vil og kand belønne, og Recommenderer mig stadig i Deres velbyrdigheds høje Gunst og fulde Affection, og slutter Deres Højjedle

Højærværdighed, med gandske Høj Adelige huus, Børn og
forundte, under den trofaste Guds beskiærmelse.
Med forblifvende min højærværdige, højgunstige
Kiære hr, Biscop udi til og forb.(øn)
Rær degnehuus E. Ollesen
den 12 juni 1725."

Efter dette sidste brev ses det ikke, om Edvert Olesen senere har forsøgt at få forbedret sine forhold, måske har det hjulpet en smule, måske har han resigneret. Noget har det vel også hjulpet, at han nu efterhånden også har haft børnene fra hånden, så disse ikke længere belastede den spændte økonomi.

I 1729 dør Karen Hartvig, og året efter den 24. oktober 1730 gifter Edvert Olesen sig igen med "matronen" Marie Christiansdatter Kornbeck -muligvis en søster til sognepræsten (?). Marie Kornbeck havde først været gift med Peder Simonsen i Rær præstegaard, - måske forpagter, dernæst den 6.maj 1729 i Rær kirke med "bedemand og privilegeret borger i Thisted" Niels Christensen Dreier, der døde kort tid efter (begravet 3.marts 1730 i Thisted). Det var altså hendes tredje ægteskab, og det var barnløst, hun overlevede Edvert Olesen og døde i eftersommeren 1762, hendes bo blev vurderet til 5 Rdl 4 mk 2 sko.

Degneembedet var i første række et kirkeligt embede, og i anden række et egentligt undervisningsarbejde. Man regnede med at degnen underviste ved siden af sin kirketjeneste, men da man på det tidspunkt ikke havde skolepligt eller undervisningspligt, var det op til sognene selv at sørge for, at børnene fik den undervisning, som man nu syntes var nødvendig. Edvert Olesen underviste børnene i Rær, mens man i Hansted og Wixø på anden vis måtte forsøge børnene undervist. Da bispem i 1735 søger at indhente oplysninger om skoleforholdene rundt om i sognene, skriver sognepræsten i Rær, Josias Kornbeck:

"Udi hovedsognet Rhær hafver aldrig fra Arilds tid været nogen almindelig skole indrettet, ejheller er noget af nogen gifvet dertil. Ellers hafver sognefolkene i hver by stedse hvert aar fra jul til Paaske antaget sig selv en skolemester, saa deres omsorg for deres børns undervisning i deres saligheds sag, saa og regnen og skrifvind er aldeles upaaklagelig. Men det vil falde meget besværligt at faa en almindelig skole indrettet i sognet, siden i sognet er ikkun een by og 4 smaa torper, og i hver torp 2 a 3 smaa gaarde, og her og der et lidet jordløst gadehuus, og bestaar sognet ialt omtrent af 88 tdr hk. Imellem byerne er en temmelig distance, dog god haard vej at gaa paa, naar børnene for vejrligets skyld kan komme imellem byerne."

Formodentlig er præstens indberetning resultat af et ønske fra oven om at få et indtryk af landets samlede skolesituation, det var netop i de år, at man for første gang søgte at få lavet en offentlig skole for almuen, -de noksom bekendte rytterskoler var et resultat heraf. Men man kan nok undres over, at præsten finder det helt i sin orden, at børnene nøjes med en skolegang, der strækker sig fra jul til påske.

I 1737 skriver præsten:

"Vi haver et meget slet degnehuus som duer intet. Degnen illigemaade gammel og icke vel seendes, Maatte et nye scholehuus opsættes af 6 fag strax ved Kircken som vil koste 80 Rdl var det got."

Om skoleforholdene skriver Edvert Olesen i 1744:

"I allerunderdanigst følge efter høje Øfrigheds ordre og befaling angaaende degnens tilstand, vises dette herved til allerunderdanigst opliusing for Rher, Wixiø og Hansted sogne:

1. Vides icke her nogen visse underretning om degnens huusværelse, saasom der er opbyggt et huus paa 9 fag, som skal kaldes et skolehus, hvorudi ieg er indfløttet og holder skole. Samme huus er intet vedgiort siden det tagne siun derover indeværende aar den 9. juni, udi herredsproustens og sognepræstens overværelse. Behøves der foruden huuse rum til en hæst og koe nogle faae creaturer, til fodrage og torf og ildebrand, Item behøvedes vel og en kaalhave og en brønd paa samme stæd efter forordninger. Samme huus ligger omtrent 3 bøsseskud øster for Rehr kirche og præstegaarden.

2. Er for ingen degneboeligs jord, ager eller engebond, uddrift ej heller om sommeren til faae creaturer, mens sandtorfe kand mand faae, og lidet liung paa fælledet.

3. Degnen svarer aarlig Consumption, familie og folckeskat, saa og en tønne rug og toe tønner biug, pension til Aalborg skole af kaldets indkomme.

4. Degnekaldets indkomme er nu saalunde, rug fire tønner, og biug 8 tdr, offer paa højtiderne er sex til halfsiunde slette daler hver paaske, og St Hans rente en slet dl 2 mk in alles. Ved brudfolck, barnedaab, barselskoners kirckegangaf og til 2 a 3 slette dl, ved liegebegiengelser 3 mk a 1 sldl. Det er og praxis overalt i stiftet, at degnen nyeder 4 sldl af en huusmand, mens her vil de fleste ligge det slet af. Derfor kand dennesinde ej opføres noget visse derom.

Dette i ald underdanighed efter forlangende indsendes med allerydmygest begiæring min velærværdige kiere hr sognepræst, tillige med mig ville dette underskrive. Datuum den 30. juli Aar 1744.

Eduart Ollesen
Ulstrup."

Degnen har måttet svare på spørgsmål fra stiftsøvrigheden, og der skal ikke megen skarpsindighed for at fornemme en vis bitterhed og ironi bag brevet. En elendig løn har han fået, -selv omregnet til vore dages mønt, og boligen var ham hele livet til plage. Et ringe kald var det. I en visitatsberetning hedder det at degnen sad i "armelig tilstand", og han kaldes "en uformuende affældig mand på nogle og 70 år i et meget ringe kald" - han formåede på det tidspunkt overhovedet ikke at svare skat.

Hvorledes Edvert Olesen har været som degn får vi lidt at vide om i de visitatsindberetninger der foreligger. Således skriver provst Rudbeck i 1737, at "degnen i Rær er gammel og ikke vel seendes", skrøbelighederne er altså ved at indfinde sig. I 1740 heder det, at "han der personlig er en skickelig mand, med det første behøves en substitut", skønt præsten året forud oplyser at "min degn Ewert Olesen haver paa 42 aars tid betient sit degneembede upaaklageligt."

I 1742 skriver provst Rudbeck at "Ewert Olesen stræber i sin alderdom", men da bisp Broderus Brorson i 1757 kommer på visitats, omtales han som "skrøbelig og uduelig til skolehold," noget man dog næppe kan laste ham, da han på det tidspunkt må være 83 år gammel.

I sine sidste år har han haft hjælpere både i kirken og skolen. Først en Jens Svendsen, der dog blev smidt ud, da han var uegnet og tilmed streng mod børnene. I 1754 hed medhjælperen Bendix Hammer, og han virkede upåklageligt, både i kirke og skole. 1757 fik Edvert Olesen en ny

substitut, Peder Hald, der roses, og efter Edvert Olesens død overtager embedet.

I Jens Svendsens tid forsøgte Edvert Olesen at få meget tingene sådan, at dattersønnen Frederik (anenummer 6) kan overtage embedet efter sig. Han tager Frederik med som medunderviser i skolen, og synes at skulle få held med sit forehavende, da fuldmægtig Laurids Toft på Nørtorp blander sig i tingene og vil forhindre denne "protektion". Sognefolkene har åbenbart ikke noget imod at få Frederik som degn, og klager til bispen over Tofts optræden. Imidlertid er pennen der forfatter klagen ført af Edvert Olesen, så det er vel lidt svært at se, hvis indignation der er størst, degnens eller sognefolkenes. Brevet er noget defekt, men må være skrevet omkring ved 1748:

"degnen har antaget den efter H.M.s forordninger derom, deres Højærværdigheds ordre, sampt forhen oprettede Fundatz, dersom dend ( ) skoleholdet var plat øde og ubrugt fra afvigte Michaels og til afvigte Jul formedelsst skoleholderens u-duelighed, ved nafn Jens Rodsted, som var paasat imod degnens villie, og vi andre maatte den tid og give vor samtycke dertil som af forhen indgiven af os til deres Højædle Højærværdighed kand ( ).

Da som degnen nu har antaget sin dattersøn til sig, nafnlig Friderich Nielsen, som kand læse og skrive og er en snæs aar gamel, som tilligemed degnen selv kand lære vore børn hvis de har nødig og behov, som nu gaar i skole, saa kand vi icke forbigaae at lade deres højærværdighed vide, at fuldmægtigen paa Nørtorp, nafnlig Sr. Laurids Tofft, har forbudet os at give Degnen sine skolepenge eller Uges-penge men at vi prompte skal levere dem til hanne m selv, hvilket vi nødig ville gjøre, saasom vi i alle optenckelige maader er fornøjet baade med degnen self og dend hand til sig har taget. Icke heller kand vi faa skolestuen Rydelig før, forbemelte Jens Rodsted, som har opholdt sig der dend heele sommer, hvercken sig self eller nogen til nytte saa vidt os er vitterligt. Noch er der i samme skolestue tvende vinduer reent udtagen og nogle gamle sæke hengt for hullerne, saa og der icke en tør ildungs-brand, af aarsag.

Christen Christensen skoemager
Mads Mogensen, Jens Jensen Sæborg,
Christoffer Christensen Christen Christensen
hands haand, Jens Pedersen Bunch."

Hvad der kom ud af historien kunne nok være interessant at vide, men i hvert fald blev Frederik Nielsen ikke degn i Rær, måske har han også haft øjnene oppe for hvor dårligt et embede det var, så han er sprunget fra i tide. Det er ikke den eneste gang der har været et noget spændt forhold til Nørtorps fuldmægtige. I 1739 var Tofts forgænger Lars Haugaard blevet irriteret på præst og degn, som han mente sagte at presse mere ud af bønderne end der tilkom dem, hvorfor han sendte følgende skrivelse rundt i sognet:

"det er mig forebragt, hvorledes geistligheden for Rhær, Hansted og Wixioe menigheder dend eene med den anden alt for meget, ja fast utaaelig overiiler og betynger min højædle og velbaarne hr Principals bønder udi ovenmeldte sogne, med en og anden slags, saa kaldet Trøglerie, samt flere utilborligheder, saa bliver alle og enhver her ved i almindelighed til varet, at ingen i hvo det med er af benæfnte Nørtorps bønder udi bemelte trei sogner, lader sig efterdags, bebyrde med meere i slig tilfælde, end hvad som loven egentlig tilsiger

og befaler, saa fremt devil undgaa tilstrækkelig og medbørlig afstraffelse alt efter beskaffenheden. Og gaar denne seddel fra Ifver Olesen i Baadsgaard og siden omkring til hver mand, saavel Gaardsboels- som huusemænd af ovenmelte Nørtorp-bønder, indtil dend kommer til Saugbiereg-mænd, som mig samme bringer tilbage, Thi skulde nogen enten hemmelig, eller aabenbarlig overtydes, at holde denne seddel hos sig 2 timer, da maa de i hvo dermed betrædes, i lige maade vente afstraffelse, hvor efter nu hver kand have sig at rette, og for schade at tage vare. Nørtorp d. 16. juli 1739.

Lars Haugaard."

Undervejs kom sedlen i hænderne på præst og degn, der tog en kopi, som de sendte til biskop Brorson. Selvom der næppe kom noget særligt ud af denne lille affære, fortæller den noget om forholdene mellem de forskellige stænder i en tid, hvor træhesten var i brug, måske ikke så meget i Jylland som på øerne.

Det har ikke været muligt at komme tilbunds i Edvert Olesens baggrund. Som degn underskrev han sig hele tiden med enten tilnavnet Astrup eller Ulstrup. Det første er det sogn hvor faderen er født, det andet er et stednavn i Olai sogn i Hjørring, altså ikke langt derfra. Måske er han selv født der. Man kan nok undre sig over, at han der er født i en tid hvor skrivekunsten var forbeholdt de færreste, forte en nydelig pen. Ikke engang hans adeligt fødte kone kunne skrive, blot prente et KHW.

Hans mange breve er fyldt med megen svulstighed og patos, men vi må erindre os at han levede i barokken, hvor den slags underværker horte til. Når vi skræller svulsten væk, moder vi mange steder i brevene et menneske på godt og ondt.

På de breve der findes i Ålborg bispearkiv efter Edvert Olesen, finder man også hans signeter, af hvilke han i hvert fald har haft to. Det ene er en lidt aflang sekskantet polygon med en blomst over bogstaverne E.O.S. Det andet forestiller et mandshovede, og rundt langs kanten står ordene: Soli dei Gloria- "Gud alene æren". Edvert Olesen blev 84 år 8 mdr 2 dage, han blev begravet i Rær den 16. maj 1758, efter at have været degn i sognet i 61 år, en rekord som næppe kan tænkes overgået af ret mange. Han var gift med

27. Karen Hartvig.

Karen Hartvigs anetavle findes behandlet særskilt længere fremme i bogen.

28. Christen Andersen Hestkjær.

Det var ikke altid den store originalitet folk for 2-300 år siden lagde for dagen, når de skulle døbe deres børn. Anders Olesen fik tre sønner i løbet af 1670erne, der alle fik navnet Christen. Ganske vist døde den ene som spæd, men tilbage var der to brødre, der begge lød navnet Christen Andersen Hestkjær. Det har sikkert forvirret folk dengang, ligesom det idag kan forvirre når man i kirkebøgerne skal forsøge at finde ud af hvem der er hvem. I papirer fra dengang omtales de som henholdsvis Christen Andersen første og Christen Andersen anden. For at gøre det endnu mere indviklet, giftede brødrene sig med to søstre.

Vi kan altså ikke bestemt sige hvornår Christen Hestkjær er født, udover at det har været omkring 1675. Hans død er ikke fundet indført. Han giftede sig 29. december 1707 i Tved kirke med

29. Margrethe Christensdatter.

Døbt i Tved kirke 26. juni 1684 og begravet samme sted 23. november 1748.

Christen Andersen Hestkjær sad på Skielsgaard og var sandsynligvis ejer af den. Af skifterne efter hans sønner kan vi se at han har været en formuende mand, idet sønnernes arvelod er nævnt. I 1747 var han ejer af ialt godt 17 tdl Hk. Formuen har han sikkert ikke slæbt sammen på Skielsgaards jorder, men på havet, thi han og hans bror havde allerede i 1705 hver en trediepart af en sandskude, hvormed de sejlede Skaggerak tynd. Broderen der døde 1748 efterlod sig en formue på 2244 Rdl, så han har været særdeles velhavende.

løvrigt ved vi ikke noget om ham, udover at han i 1709 var løjtnant i landeværnet, hvorimod broderens søn Anders satte sig uvisnelige spor i Han Herred. Han er nemlig identisk med den Magister Anders Langgaard, der i 1738 kun 27 år gammel blev kaldet til embedet som sognepræst for menigheden i Klim.

Magister Anders, der levede i pietismens dage, var tilhænger af en af tidens mest yderliggående retninger, herrnhutismen, der var udgået fra Herrnhut i Tyskland. Den lære brodremenigheden prædikede blev ikke modtaget med fuld aksept af de gejstlige ledere, der i Han herred var repræsenteret af biskop Brorson i Ålborg (en bror til digteren), og man kan nok også sige, at de herrnhutiske præster var lidt særprægede, Titlerne på deres prædikener kunne f.eks. være: "Helvede er belagt med præstepander", eller "Ungdommen er satans born", og når dertil kom, at præsterne var meget ivrige med kirketugt, og således en søndag i 1745 nægtede 76 beboere i Vust sogn sakramentet, kan man forstå, at nogle af sognets beboere klagede til bispen.

Broderus Brorson beskyttede sine præster, så folkene fik ikke noget ud af deres klage i første omgang. Værre blev det, da en af kongens soldater bliver vist bort fra altergangen, og man samtidig fra højeste sted udsteder forbud til præsterne mod at have herrnhutiske lægprædikanter boende. Da kniber det for magister Langgaard, og han tager konsekvensen af sin holdning og indgiver i 1748 sin afskedsbegæring til Brorson, der mere end henrykt bevilger ham den.

Anders Langgaard rejser derefter med nogle folk fra menigheden til Herrnhut, bliver senere præst i Gnadenberg i Tyskland, og rejser senere til Amerika, hvorfra man ikke senere hører noget fra ham.

En anden af sønnerne var Lars Christensen Langgaard, der som ung slog sig ned i Lillesand i Norge, hvor han blev stamfader for slægten Langgaard i Norge. Denne slægt er ret kendt, og har gennem sine foretagender gjort sig gældende inden for norsk erhvervsliv gennem skabelsen af bl.a. Frydenlunds bryggeri, Follum træsliberi og det kendte tobaksfirma Conrad Langgaard.

En datter blev gift med Peder Christian Skielsgaard (anenummer 14).

30. Laurids Nielson Griishauge.

Om Laurids Nielsen ved vi ikke meget. Han må være født omkring 1682, for han dør i 1735 og bliver begravet den 23. februar, 53 år gammel. Han bar tilnavnet Griishauge, der betyder et indhegnet stykke jord til grise. Navnet findes endnu i Thy. Han var fæster under Kjølbjergård, men det har næppe været noget fedt fæste, for da han dør, bliver der kun 8 Rdl 2 mk 3 1/3 sk til datteren Anne, mens broderen Moust får det dobbelte. Laurids Nielson var gift med

31. Johanne Pedersdatter.

48. Christen Jenson.

Boede på Hjertbjerg i Wixø sogn. Var gift med

49. Maren Lauridsdatter.

Begravet i Wixø 12. marts 1684 (7).

52. Ole Nielsøn.

Præsten i Kjettrup sogn i Han herred fortjener ros for den omhu, hvormed han forte sin kirkebog i 1690-erne. Ole Nielsons dødsindførelse har han gjort meget ud af, hvorfor den bringes i sin fulde ordlyd:

"Anno 1695 blev Ole Nielsan i Trudstrup begrafen, barnfod i Horns H Herred i Astrup sogn i Wensyssel Anno 1610, patr. Jens Nielsøn, matr. Maren Olesdatter. Gift med Anne Pedersdatter, og stod deres bryllup i Sindal Præstegaard Anno 1672 d.20.oct. De lefvede tilsammen 22 aar og 9 maaneder og nogle dage, velsigned med 1 søn som igjen lefver. etc. siug og sengeliggende siden sal Michels dag, imidlertid i stor svaghed, efter begiæring besygt, etc, døde fredagen den 28. juni, lefvemaal 83 aar 4 maaneder."

I øvrigt har det ikke været muligt at finde noget om ham, men han var altså gift med

53. Anne Pedersdatter.

Anne Pedersdatters familie vil blive behandlet særskilt, hvorfor man henvises til anetavlen for Anne Pedersdatter Røring.

56. Anders Ollesen.

Kaldes med tilnavnet Hestkjær, da han boede der. Anders Ollesen va~ født ca 1636 og blev begravet i Rær den 6. november 1715. Han var gift den 9. september 1668 i Rær med

57. Magdalene Christensdatter.

58. Christens Lauritsen.

Boede på Skielsgård. Gift 23, maj 1679 i Tved kirke med

59. Maren Nielsdatter.

Født ca 1642, Begravet i Tved 2. oktober 1694.

104. Jens Nielsen.

Boede i Astrup sogn i Vendsyssel. Født 15.. død 16.., han var gift med

105. Maren Olesdatter.

Født 15 •• død 16 ••

116. Laurits Christensen.

Gift 9. maj 1652 i Wixø med

117. Anna Christensdatter Krogh.

Dette ægtepar boede på Skielsbjerg.

1. Anne Pedersdatter Røring.

Vi ved fra Rør sogns kirkebog, at Edverts Olesens mor Anne Pedersdatter blev begravet i 1709, og ligeledes ved vi, at hun blev viet i Sindal præstegård i oktober 1672 til Ole Nielsen. Da hun var 80 år ved sin død, må hun være født ca 1629, og altså omkring 43 år gammel da hun står brud.

Hvem kan hun være, der holder sit bryllup i Sindal præstegård omtrent månedsdagen efter præsten Edvert Pedersen Rørings død? Da hun opkalder sit eneste barn efter den døde præst, kan vi formode, at hun har stået denne ret nær, og det har da også vist sig, at præsten har en søster ved navn Anne Pedersdatter Røring, der i 1759 blev viet til organisten i Budolfi kirke, Friderich Henrichsen Blicher. Dette par fik i tiden fra 1660-65 en række børn, hvoraf dog kun to piger voksede op. I 1677 nævnes de i et skifte efter deres farbror, der døde ugift i Ålborg. Ved denne lejlighed kaldes de "sal. organist Blichers døtre"- hvoraf vi kan slutte at deres far har været død på det tidspunkt.

Antagelig er organisten død i midten af 1660-erne, hvorefter enken flytter til Sindal til sin bror præsten, og da denne dør i 1672, gifter hun sig, endnu inden efterfølgeren er rykket ind i præstegården, hvilket først sker ved juletid.

(Organist Friderich Blicher var fra Holsten, hans to brødre Didrik og Jochum var bartskærere i Ålborg, og fra den ene af dem nedstammer Blicher-familien, der bl.a. fostrede St.St.Blicher.)

2. Peter Røring.

Peter Røring -eller RUrinck som han kaldte sig stammer fra Scharumbeck, antagelig den lille hannoveranske flække Scharmbach. Han tog 13. juli 1625 borgerskab i Ålborg, hvor han drev købmandshandel. Omtrent samtidig giftede han sig med

3. Anne Didriksdatter Grubbe.

Født o. 1600 og død efter 18. november 1672.

Ved dette ægteskab kom Peter Røring ind i en af byens patricierfamilier og blev bl.a. svogre til dr. Schytte og apoteker Calow i Ålborg. Af Ålborghus lens regnskaber 1629-30 ses det, at man har købt 43 teglsten hos Peter Røring, så han har altså drevet grovvarerhandel og vel også anden handel, da købmandshandel på de tider ikke var så specialiseret som nu. I "Guds legems lavs" regnskabsbog fra 1637 nævnes han:

"Eftersom Petter Røring anden lavsdag om mandagen haver overfalden spillemændene i Lavet med nogen hug og slag, saa og nogen deres instrumenter forslagen, og han sig derfor ikke godvilligen haver villet indstillet, hvorfor er opnævnt disse efterskrefne 12 gildesbrødre af lavet og vist for døren der udi at kende efter lovens skøn, hvis Ret kunde være, om forskrevne Petter Røring for saadan sin forseelse med rette burde være og udgive, nemlig (12 navne) hvorpaa de Dannemænd saaledes haver paakendt og afsagt for Borgernester og Raad og menige Gildebrødre, at forskrevne Petter Røring for saadan hans forseelse har at stande Spillemændene til Rette og betale dem, hvis skade han haver gjort dennem paa deres instrumenter og derforuden at skal give til Lavet tre Tønder Rostocker Øl, og dermed skal alting udi denne sag være bilagt og venligen fordragen."

Retfærdigvis skal dog anføres, at dagen før, havde slotsfogden Iver Jensen kastet et krus øl i hovedet på musikanterne, så det kan jo have været dårlige spillemænd.

Peter Røring byggede efter hollandsk forbillede et stort gavlhuis ved Østerå. Det fik efter en senere ejer "Jacob Himmerigs hus". Han blev her nabo til købmand Jørgen Olufsen, der en dag opdager, at Peter Røring er ved at bygge en "trind skrue" over sin indgangsdør, så at den gamle storkøbmand må helt ned på 7. trin for at få nogenlunde udsigt over havnelivet. Men ikke nok hermed,

Peter Røring har også haft den frækhed at gøre skruen fast til Jørgen Olufsens nordre hjørnestolpe. Sagen måtte naturligvis i rådstueretten, hvor Peter Røring bider godt fra sig, men desværre taber, og han må pille sit status-symbol ned igen.

Peter Røring var bruger af Tiendeladen i Ålborg, og skulle selv holde den vedlige.

Som så mange af Ålborgs købmænd blev han aldrig velhavende, da han dør i december 1659 -han blev begravet 27.december- må hans kone fragå arv og gæld efter ham.

Hun boede derefter hos en søn i Maren Turisgade, og lever endnu 1669.

6. Didrik Grubbe.

Didrik Grubbe stammede fra Lübeck. Han blev fastelavnsmandag 1590 optaget i Gudslegems lav, hvor han 1603 var skaffer. Han etablerede sig som selvstændig købmand i 1593, hvilket ses af, at han det år blev borger i byen. Kun fem år senere havde han foden indenfor i bystyret, idet han da valgtes som yngste rådmand. I 1630 blev han ældste borgmester, en stilling han beklædte til sin død 1643.

Didrik Grubbe ejede og beboede Toldergården på Gl.Torv. Han blev meget velstående og ved sit giftermål med

7. Anne Andersdatter Juul

placerede han sig helt i toppen af Ålborgs borgerskab. Sine 6 dotre fik han alle særdeles standsmæssigt gift. Anne Juul døde 1649.

14.Hans Felthus.

Han var gift med

15.Sidsel Jørgensdatter.

30.Jørgen Olufsen.

Borgmester i Horsens, død 8.april 1581. Han var gift med

31.Maren Jensdatter Juel.

60.Oluf Olufsen.

Rådmand i Horsens, døde som sådan 13.maj 1511. Gift med

61.Inger Madsdatter.

120.Oluf Nielsen.

Borgmester i Horsens. I hans borgmestertid synes byen at have været hjemsøgt af ildebrand, hvorfor kong Hans udvidede byens privilegier (1485). Død 1488. Han var gift med

121.Bege Henrichsdatter

Død 1498.

240.Niels Tygesen.

Boede i Ustrup i Bjerger Herred.

242.Henrich N.N.

En fra Pommern indvandret skrædder.

Karen Hartvigs anetavle.

Efter enevældens indførelse gik mange familier af den gamle højadel til grunde. Slægten Hartvigsen hørte ikke til de ældste eller mest kendte, første gang vi hører et medlem af denne familie nævnt er i 1498, hvor en Karen Hartvigsen er i dronning Christines jomfrukammer.

Karen Hartvigs aner rækker imidlertid langt ind i de fleste af middelalderens kendteste adelsfamilier, og her følger hendes anetavle i listeform, opbygget på grundlag af Danmarks Adels årbog. Ved kritisk kontrol vil man måske kunne finde, at der er glemt en og anden, men i det store og hele er medtaget de aner, der har kunnet opspores, -idet tvivlstilfældene i det væsentlige er udeladt.

Karen Hartvig er her tildelt anenummer 1, i stedet for det nr. hun har i Cidzel Langgaards anetavle (27), -dette for ikke at komme op på for store anenumre. I skemaform er endvidere medtaget de nærmest forudgående slægtled.

1. Karen Hartvig blev døbt i Lisbjerg kirke 30.november 1662. Hun giftede sig 6.september 1693 i Kjettrup kirke med Edvart Olesen, med hvem hun ventede sig en søn Bendix, der blev døbt i samme kirke næste år i februar måned.

Man kan nok undre sig over, at en adelsfrøken på 31 gifter sig med en ung mand på 19 år, der oven i købet ikke har nogen mulighed for at forsørge hende. Forholdet var imidlertid dette, at Karens familie økonomisk var gået til grunde og hendes forældre forlængst døde. Edvart Olesen var på ingen måde et godt parti, men har på en måde sikkert været anderledes end andre bondedrenge på den tid, vi ved således, at han både kunne læse og skrive, og måske har Karen Hartvig set en mulighed heri.

Måske har Karen Hartvigs adelige afstamning også været medvirkende til, at Edvart Olesen få år senere får degnekaldet til Rær,- vi ved dog intet herom.

Karen Hartvig havde 8 søskende, adelsårbogen nævner de 6, nemlig:

Otte, Jørgen, Dorte, Pernille, Ingeborg og Frands. Der er dog ingen tvivl om, at den Kirsten Bendix, der står fadder til Karen Hartvigs førstefødte, er en søster. Broderen Frands gifter sig i 1709 i Wixø og bosatte sig derefter i Norge.

Karen Hartvigs liv blev ikke adelsfruens rige liv, men et liv i fattigdom med degnen til Rær, Hansted og Wixø menigheder, med hvem hun fik fire børn, hvoraf en døde som helt lille. Vi hører ellers intet til hende, men mandens liv har jo været hendes liv, og om ham er der redegjort for andetsteds.

Karen Hartvig døde i 1729 og blev begravet på Rær kirkegård den 7. juli, 67 3/4 år gammel.

Karen Hartvig 1			
Jørgen Hartvigsen 2	Dorte Navl Jørgensdatter 3		
4	Jørgen Hartvigsen	Birgitte Bille	
5	Ove Bille	10	
6	Laurits Navl	Jørgen Navl	
7	Laurids Kruse	Dorte Kruse	
8	Bendix Hartvigsen	Jørgen Hartvigsen 16	
9	Susanne Pedersdatter Lykke	Anne Sehested 17	
10	10	Peder Lykke 18	
11	Elsebeth Skram Pedersdatter	Lisbeth Urne 19	
12	12	Erik Bille 20	
13	Karen Henriksdatter Krag	Gedske Brockenhuus 21	
14	14	Peder Skram 22	
15	Kirsten Godskesdatter Krabbe	Elsebe Krabbe 23	
16	16	Laurids Navl 24	
17	17	Anne Juul 25	
18	18	Henrik Krag 26	
19	19	Kirsten Munk 27	
20	20	Enevold Kruse 28	
21	21	Dorte Vesteni 29	
22	22	Godske Krabbe 30	
23	23	Edel Vognsen 31	

2. Generation.

2. Bendix Hartvigsen.

Om Karen Hartvigs far ved vi, at han skrev sig til Terpsgaard. Han var 1659 kaptajn ved oberst Claus Dyres regiment, købte sidenhen Oddegaard, som han måtte gå fra, hvorefter han købte Vester Kjeldgaard (V.Han herred), som han ligeledes måtte forlade. Han døde ca 1682. Han var gift med

3. Dorte Navl Jørgensdatter.

Efter at være blevet enke må hun flytte ud på et lille sted med sine 9 børn. Ved mandens død afgiver en forsamling af bønder på herredstinget følgende vidne:

"Velb. sal. Bendix Hartvigsen som boede og bortdøde i Kjettrup, maate for nogle faa aar siden, formedels fattigdoms skyld afstaa sig liden ...gd ved nafn Odde sambt sin dels gods hand kunde haft och fløtte till en liden bondegaard ved nafn Kjeldgaard, som dog er pandtsaat, hvor hand siden formedelst hans fæs og Chreaturers uløckelig buortfald och saa hands langvarige siugdom, nu bortdøde i største armod, och efterladit sig sin velb. hustru med 9 smaa u-møndige børn, der beboer en ødegaard och gandske ringe midler som sig til (livet?) kand opløbe, langt mindre till hans begrafuels eller anden vitterlig giæld, saa hans efterladte frue och børn nu geraader i stoer elendighed och ei haffuer videre end som nu gott folck dennem tid efter anden vill giffue och medielio...

Det kan siges, at det har været hårde tider for en adelsfamilie, at skulle være overladt til bøndernes gode vilje. Dorte Navl døde 1686 og blev begravet i Klim, hvor manden og nogle af børnene allerede lå. De børn, der overlevede (Karen f.eks.), har sikkert måtte ud at tjene hos bønderne for at kunne leve.

3. Generation.

4. Jørgen Hartvigsen.

Jørgen Hartvigsen blev født 21.2.1594 på Brandegaard. Tjente Chr.IV. som edelknabe, 1609 immatrikuleret på universitetet i Rostock. Fik 1616 kongens anbefaling til en hofjunkerplads hos hertug Johan Frederik af Würtemberg, skriver sig siden til Terpsgaard. Han døde 1666. Giftede sig 1618 med

5. Birgitte Bille Ovesdatter.

født 21.12.1594 på Brendegaard. Hun levede endnu 1665, men var død året efter.

6. Jørgen Navl.

til Odde som han havde tilbyttet sig hos kongen, deltog 1648 i kroningen. Begravet 1654 i Klim. Jørgen Navl var gift med

7. Dorte Lauridsdatter Kruse.

der blev begravet i Klim 1651.

4. Generation.

8. Bendix Hartvigsen.

skrev sig til Klingstrup (Sunds herred). Han døde 9. november 1603 på Klingstrup. Blev gift 25.2.1593 på Gotland med

9. Susanne Pedersdatter Lykke.

der sandsynligvis døde 1630, da sønnen fragik arv og gæld efter hende. Hun boede til det sidste i Corfitz Mormands hus i Svendborg.

10. Ove Bille.

født 5.10.1562 på Lindved. Han tjente 1577-80 hos dronningen, deltog 1611 i Kalmarkrigen. Ove Bille døde 5.4.1618 på Lindved og blev bisat i St.Hans Kirke i Odense. Han var gift med

11. Elsebeth Skram Pedersdatter.

og brylluppet stod på Lindved 30.7.1587. Hun ligger på Højby kirke.

12. Laurids Navl.

til Hedegaard. Åbenbart en voldsom herre, der 1589 nævnes i en overfaldssag, og 1610 sammen med sin svoger var tiltalt for drabet på en borger i Viborg. Død 1625 eller 1626. Laurids Navl var gift med

13. Karen Henriksdatter Krag.

der fragik arv og gæld efter ham. Hun giftede sig senere med Jakob Griis.

14. Laurids Kruse

skrev sig til Ullovgaard, var forlehnet med Bakkekloster i Norge. Død 1608. Han var gift med

15. Kirsten Godskesdatter Krabbe.

der efter hans død giftede sig med Anders Mogensen Vognsen. Død før 1655.

5. Generation.

16. Jørgen Hartvigsen.

til Munkgaard, død 23.2.1596 i Odense, og begravet i St.Knuds kirke, Han var gift med

17. Anne Bendixdatter Sehested til Melletgaard.

18. Peder Lykke

til Skovsbo. Han nævnes 1536 i recessen. Skulle 1563 tjene til søs og var skibschef under Peder Skram. Fik Klingstrup i pant af kronen. Han var gift med

19. Lisbeth Johansdatter Urne.

der døde 2.1.1584. Hun var gift anden gang med Johan Bockholt.

20. Erik Bille.

født 1520 på Gladsaxe, tjente 1564 under krigen til søs. 1567-68 lehnsmand på Odensegaard. Død 6.3.1573, gift med

21. Gedske Brockenhuus Mikkelsdatter.

født 21.9.1530 på Pederstrup, død 10.9.1599 på Korsør slot, begravet sammen med sin mand i Vor Frue Kirke i Odense.

22. Peder Skram.

til Urup, deltog 1518 og 1520 i svenske krigstog og blev såret ved Tiveden, reddede ved Uppsala hovedbannerets fører Mogens Gyldenstjerne, tjente så biskop Ove Bille og deltog 1523-24 i Københavns belejring, blev såret to gange, deltog derefter i krigen i Tyskland og blev påny såret, var 1532 admiral for de med den lybske flåde til Norge følgende danske skibe, 1535 sendebud til Stockholm, medanfører for den forenede dansk-svensk-lybske flåde, blev selv såret og erhvervede hædersnavnet "Danmarks Vovehals", 1537-47 lensmand på Helsingborg, 1537 ridder og rigsråd. Død 11.7.1581 på Urup, begravet i Østbirk kirke, gift 2.2.1535 på Helsingborg slot med

23. Elsebe Tygesdatter Krabbe.

født 2.4.1514 på Helsingborg slot død 8.3.1578 på Laholm. Hun skal som tak for sig og sine børns frelse, da Skeholm blev indtaget af de svenske have digtet salmen: "Ikke os, ikke os, min Gud og Herre..."

24. Laurids Navl.

til Hedegaarde, skal 1570 være udeblevet fra mønstringen. Lod 1589 Kastbjerg kirkes prædikestol male. Gift med

25. Anne Axelsdatter Juul.

født 11.5.1547 på Ålborghus, gift anden gang med Hartvig Kaas til Møllerup. Død 27.6. 1633.

26. Henrik Krag.

Til Trinderup, blev 1567 forlehnet med Island. Død 1620. Han var gift med

27. Kirsten Munk (Vinranke) Nielsdatter.

28. Enevold Kruse.

til Vingegaard, nævnes 1536 i recessen. Var 1563 proviantmaster i Viborg stift, og tjente s.å. som skibschef under Peder Skram og 1564 chef for "Morianen" under Herluf Troille. Han var gift med

29. Dorte Lauridsdatter Vesteni.

Gift 2. gang med Claus Prip.

30. Godske Krabbe.

til Damsgaard. Gift med

31. Edele Vognsen.

Gift anden gang med Hans Skade.

6. Generation.

32. Anders Hartvigsen til Munkgaard.

Til Munkgaard, gift med

33. N.N. Uck.

34. Benedikt Sested.

til Ullerup skulle 1542 tage vare på den fangne kong Christiern II. Han var gift med

35. Karen Bertelsdatter Holck.

boede 1583 i Rendsborg.

36. Jakob Lykke.

til Skovsbo, Rodsted og Buderupholm, var 1493 hofsinde hos dronningen, blev 1512 rigsråd og 1515 ridder. Han opsagde 1523 Christiern II. huldskab og troskab. Han døde 1541 ca 95 år gammel. Han var gift med

37. Helvig Pedersdatter Høeg.

38. Johan Urne.

til Rygaard, var 1516 ridder og 1523 rigsråd, da han påny svor Christiern II. huldskab og troskab. Han gik dog snart over til Frederik I., var 1523-25 lensmand på Kalundborg. Han blev 1525 høvedsmand på København slot, som han - da besætningen svigtede ham - måtte overgive til grev Christoffer under belejringen i 1534. Han mistede sin plads i rigsrådet, da han kom hjem fra fangenskab i Mecklenborg. Han var gift med

39. Anne Markvardsdatter Rønnov.

der skal have været en rænkefuld kvinde, der søgte at franarre mandens brorsønner deres arvepart. Hun led endvidere den tort i 1551 at tabe en sag, hun havde anlagt mod Mogens Gyldenstjerne for æresfornærmelse.

40. Knud Bille.

til Kjærsgaard, var 1505 lensmand på Gladsaxe. 1523 ridder og rigsråd. Han døde 1555. Var gift med

41. Birte Rønnow Markvardsdatter.

42. Mikkel Brockenhuus.

til Brangstrup og Damsbo, var 1525 blevet livsvarigt forlehnet med Pederstrup birk. Han førte under Peder Skrams sygdom overbefalingen over flåden i grevefejden. Han døde 1555. Han var gift med

43. Karen Lykke Hansdatter.

44. Christiern Skram.

til Urup, blev såret i låret i slaget ved Brænde kirke og var lam resten af sin levetid. Han var gift med

45. Anne Knudsdatter Reventlov.

der døde ca 1507.

46. Tyge Krabbe

til Bustrup og Vegholm. Født 1474 på Bustrup. Han var 12 år gammel smådreng hos kong Hans og deltog i dennes tog til Gulland og fik senere kongens hunde at passe, 1501 lensmand på Københavns slot, blev 1503 ridder, 1507 forlehnet med Helsingborg, 1510 rigsråd, 1518 proviantmester for hæren, fik 1520 pant i Helsingborg mod et lån til kongen, som fratog ham det s.å., hvorefter han krænket trak sig tilbage til Bustrup og var en af hovedmændene mod Christiern II. Blev ved Frederik I's hyldning rigsmarsk og fik Helsingborg tilbage. Blev under Christiern III. statholder i Skåne, men fjernedes kort efter i unåde, fik 1536 sin rigsmarskstitel tilbage,

men måtte overgive Helsingborg til sin svigersøn Peder Skram. Død 23.6. 1541. Gift 1505 med

47. Anne Rosenkrantz. Død 22.4. 1550.

48. Jørgen Navl,

til Vesterby nævnes 1536 i den store reces som hørende til adelen i Nørrejylland, var 1559 hofsinde og skulle da selv fjerde ligge i slotsloven på Kalundborg for at tage vare på den fangne konge, hvis lig han kort efter fulgte til Nyborg, tjente 1560-63 som skibshøvedsmand, fik 1562 livsbrev på Sebberkloster. Han blev 30.maj 1563 fanget af de svenske ved Bornholm. Han blev gift før 1547 med

49. Kirsten Lauridsdatter Vasspyd

død 1568 eller 1569.

50. Axel Juul

til Villestrup, født 1503, kom i Frederik 1's tid i kanceliet som sekretær, nævnes 1536 i recessen, 1543 lensmand på Asmild kloster, 1536-50 lensmand på Ålborghus, 1551 landsdommer i Nørrejylland og blev s.å. sendt til Island i anledning af uroligheder deroppe, 1557 kantor i Viborg. Han skal have været en meget dygtig mand, der blev brugt i sit fædrelands tjeneste og atter hævdede slægten til anseelse. Han blev 30.7. 1542 i Essenbæk kirke viet til

51. Kirsten Lunge Dyresdatter,

født 1524, død 28.11. 1588 på Villestrup og ligger begravet i Astrup kirke.

52. Niels Krag

til Agerkrog, var død 1557, gift med

53. Else Stampe Mogensdatter.

54. Niels Munk

til Gjessinggaard, nævnes i den store reces 1536. Han var gift med

55. Birgitte Christoffersdatter Kruse.

56. Christoffer Kruse

til Balle og Vingegaard, kaldes 1511 Christoffer i Kjellerup, nævnes i recessen 1536. Vingegaard blev i 1534 brændt af skipper Clement. Han er identisk med anenummer 110. Christoffer Kruse var gift med

57. Anne Thygesdatter Seefeld.

58. Laurids Vesteni

til Søbygaard, var 1496 hofsinde hos dronning Christine, betalte 1518 50 mark til kongen for at blive fritaget for en ham pålagt rejse til Sverige, han besøgte 1536 recessen. Han var gift med

59. Dorte Ulfeld.

60. Oluf Krabbe

til Damsgaard, nævnes 1559 i Hessel havde forovet på hans med

61. Anne Friis (Egern).

anledning af et drab, Niels Kaas til søskendebarn Oluf Rytter. Han var gift

62. Erik Vognsen

til Kongensgaard, var 1585 befalingsmand på Holmen, blev 1591 optaget i det kongelige broderskab, han ligger begravet i Stadil kirke. Han var gift med

63. Maren Terkelsdatter Væbner.

7. Generation.

68. Sivert Sested.

til Kriseby, var gift med

69. Mette Ditlevsdatter von Thienen.

70. Bertel Holck

til Rønhave, hyldede 1523 kong Frederik I. og nævnes i skatteregisteret med 10 plove, han var gift med

71. Karen Lund.

hofjomfru hos dronning Dorothea.

72. Niels Lykke

til Skovsbo tilsagde 1482 klosteret i Mariager en gård i Kolte, hvis hans datter Karina kom ind i klosteret. Han var gift med

73. Helvig Madsdatter Bølle.

74. Peder Høeg

til Eskjær, 1466 ridder, lensmand på Lund på Mors. Han var gift med

75. Kirsten Henriksdatter Reberg.

76. „Store“ hr. Jørgen Urne

til Brolykke m.m. var 1458 ridder, skal 1462 have været landstingshører i Fyn. Havde 1472 Kerteminde by i pant, skal have været en lærd mand, død 21.5. 1480 i Odense. Han var gift med

77. Kirsten Clausdatter Krumstrup.

død 1518 i Roskilde.

80. Peder Bille

til Svanholm, død 1508, han var gift med

81. Anne Knudsdatter Gyldenstjerne

død 26.7. 1521.

82. Markvard Rønnov

til Hvidkilde, var 1490 ridder, 1497 rigsråd, han skal have ført hovedbanneret på Sverigstoget, fik 1497 livsbrev på de to fynske len, blev 17.februar 1500 såret ved Hemmingsted (Ditmarskertoget). Han belejrede 1504 med nogle sønderjyske og holstenske adelsmænd bisp Jens Andersen Beldenak på hans borg

Orkil i anledning af en bitter fejde mellem dem om arven efter bisp Karl Rønnov, under hvilken bisp Jens havde lyst hr Markvard i ban. Død 1506. Han var gift med

83. Mette Joachimsdatter Hardenberg

sluttede forlig med bisp Jens.

84. Peder Brockenhuus

til Vallerslev, tjente i sin ungdom bispen i Århus, 1487 lensmand på Høneborg, 1495-1505 lensdommer i Nørrejylland, 1498 rigsråd, var gift med

85. Gese Knudsdatter Reventlov

86. Hans Lykke

til Havnø, var gift med

87. Elne Jensdatter Munk.

88. Peder Skram

til Urup m.m fik 1433 med sin hustru pavelig tilladelse til at have rejsealter, deltog i opsigelsen af Erik af Pommern, siges at have ihjelslået Ebbe Mogensen Galt ved Hansted hule på vej fra Horsens til Urup, og nåtte derfor rømme landet efter at have betroet sin bror Jens Skram sit gods. Kom som ukendt tilbage i Christoffer af Bayerns følge, reddede ved landstinget kongen fra at drukne, hvorfor kongen skaffede ham hans fred. Var 1443 ridder og skal 1463 have været marsk. Han var gift med

89. Anne Nielsdatter Banner.

92. Mogens Krabbe.

død 5.10. 1505 i Holstebro, var gift med

93. Lisbeth Tygesdatter Krabbe.

der af paven fik lov til selv at vælge sin skriftefader.

94. Niels Eriksen Rosenkrantz

til Bjørnholm, var 1486 med kongen i Norge, 1487 rigsråd, var hofmester for den senere Christiern II., 1497 ridder, 1513 rigshovmester, bar rigsåblet ved Christiern II's kroning. Han var gift med

95. Birgitte Olufsdatter Thott,

død 1526.

96. Jørgen Navl

til Vesterby, var 1486 hofsinde, nævnes endnu 1505 i rusttjenestelisten, men var død 1506, han var gift med

97. N.N. Grubbe.

98. Laurids Madsen Vasspyd

til Rudbjerggaard, var 1522 lensmand på Engelsborg, landsdommer på Lolland, han var gift med

99. Inger Falster

der sammen med sin mand ligger i Maribo kirke, hvor ligstenen endnu ses: "Her liller begraaffuen erlig oc velbyrdig mand Salig

Lauris... paa Aalstrup oc vor han landzdommer y (Laaland) anno 1515... (Inger) Falsters Daater."

100. Søren Juul

til Østergaard, død 1535, var gift med

101. Dorte Iversdatter (Skjernov).

104. Erik Krag.

105. Karen Kalf Thygesdatter

til Tvenstrup.

106. Mogens Stampe.

til Kellingbjerg, var gift med

108. Otto Munk

til Gjessinggaard, var død 1546, gift med

109. Kirsten Nielsdatter Juul.

112. Enevold Kruse

til Balle, faldt i Sverige, var gift med

113. Kirsten Ovesdatter Reventlow.

114. Tyge Jensen

til Dalsgaard, kaldes 1473 "velbyrdig svend" 1488 bispelig foged på Åkjær, død 1511. Han var gift med

115. Bodil Splidsdatter Fasti.

116. Erik Vesteni

til Refstrup, skænkede 1508 sammen med sin kone en gård i Galten til Helligåndshuset i Randers for vigilier og messer for begges sjæles frelse og gav sig s.å. ind i klostret. Han var gift med

117. Anne Barfus.

118. Christen Krabbe

til Damsgaard, han var gift med

119. Karine Rytter.

124. Jakob Vognsen

til Stenumgaard, var gift med

125. Maren Grøn.

126. Terkel Pedersen Væbner

til Føvling m.m. død 1563-64. Han var gift med

127. Birgitte Rekhals.

8. Generation.

136. Claus Sivertsen Sested

til Kriseby

138. Ditlev von Thienen

140. Godske Holck

til Rønhave var gift med

141. Anne Henriksdatter Pogwisch

skal 1535 have boet i Abenra.

144. Peder Lykke

til Starkjær, var 1433 landsdommer i Nørrejylland og 1438 rigsråd, deltog i opsigelsen af Erik af Pommern og indkaldelsen af kong Kristoffer, var en overgang byfoged i Horsens. Han var gift med

145. Johanne Nielsdatter Bild,

som endnu levede i 1461.

146. Mads Eriksen Bølle

til Tersløse, rigsråd og besegler som sådan Christian II's håndfæstning, tilhørte 1533 det katolske parti, men forlod det snart. Han blev 1536 sendt i tysk fangenskab. Døde 1539. Gift med

147. Birgitte Daa Clausdatter.

Død 1522.

148. Niels Eriksen

til Skaregaard på Mors var 1406 husfoged på Riberhus. Han var gift med

149. Sophie Pedersdatter Høeg.

150. Henrik Reberg

boede 1464 i Stubbekøbing, han var gift med

151. Helveg Pedersdatter Grubbe.

152. Lage Nielsen Urne

til Hørby blev 1397 ridder ved kroningsfestlighederne i Kalmar, han var gift med

153. Alheid Breide.

160. Torben Bille

til Allindemagle var 1442 ridder og 1448 rigsråd og deltog som sådan 1450 i forhandlingerne i Halmstad med svenskerne, død 25.11.1465 og begravet i Antvorskov kloster. Han var gift med

161. Sidsel Lunge

som 1490 var hofmesterinde hos dronning Christine, død 1503.

162. Knud Henriksen Gyldenstjerne

blev slået til ridder 1443 ved Christoffer af Bayerns kroning og fik 1452 sæde i rigsrådet, han var gift med

163. Hilleborg Skinkel,

død 5.2.1494, begravet i St.Hans kirke i Odense.

164. Claus Rønnov

til Hvidkilde, deltog 1439 i opsigelsen af Erik af Pommern, s.å. rigsråd, ridder 1442, s.å. lensmand på Nyborg, var 1445 skænk ved kong Christoffers bryllup, var 1449 rigsmarsk, var 1464 høvedsmand på Stockholm, som han måtte overgive til Karl Knutzon, blev 1471 fanget i slaget ved Brunkebjerg, slap løs i januar 1472 og ledsagede Christiern I på dennes rejse til Rom, hvor han opnåede forskellige pavelige begunstigelser for sig og sin søn, var 1478 i Warnemünde for at modtage prinsesse Christine af Sachsen, lensmand på Vordingborg. Død 1486 og ligger begravet i St.Hans kirke i Odense. Han var gift med

165. Birgitte Christiernsdatter (Stormvasa)

levede endnu 1472.

166. Joachim Hardenberg

var ridder 1459, gift med

167. Mette Berteldatter Tinhus

levede endnu 1500.

168. Johan Brockenhuus

til Vollerslev var 1446 landsdommer på Fyn. Han var gift med

169. Tove Bild Jakobsdatter.

170. Knud Joachimsen

var 1489 landsdommer på Fyn, gift med

171. Margrethe Urne Jørgensdatter

levede endnu 1505.

174. Jens Madsen (Munk)

til Visborg, 1445 ridder, en anset mand, hvis navn ofte træffes, stiftede kapel i Mariager, gift med

175. Anne Jensdatter.

176. Christiern Skram

til Mattrup blev 1388 betænkt med en jernkiste i bisp Johannes testamente, var ridder 1399, gift med

177. Kirsten Jespersdatter Rosted,

der var den sidste i sin slægt. Hun blev i nævnte testamente betænkt med en guldring.

178. Erik Andersen

til Kokkedal og Høiriis, ridder 1488, 1490 lensmand i Ålborg, begravet i Torslev kirke, han var gift med

179. Karen Steensdatter Gøye.

184. Morten Krabbe

til Bustrup, var 1468 rigsråd og i årene 1471-73 landsdommer i Nørrejylland. Han var gift med

185. Karen Mogensdatter Glob.

188. Erik Ottesen

født ca 1429, skrev sig til Bjørnholm, 1449 ridder og 1452 rigsråd, var høvedsmand på Skanderborg og efterfulgte 1456 sin far som hofmester, og deltog som sådan i utallige udsendelser for kongen, således 1477 til Sachsen for at bejle til kurfystens datter for kong Hans. Han indlagde sig store fortjenester og siges at have været som en fader for Danmark. Han døde 7.1.1503, var gift med

189. Sophie Henriksdatter (Gyldenstjerne)

der døde 1487.

192. Hans Navl

i Marup var 1470 høvedsmand på Kalundborg, gift med

193. N.N.Griis.

196. Mads Laurendsøn

var 1494 landsdommer på Lolland, 1505-12 lensmand på Tølløse, gift med

197. Helle Wenstermand,

død 1556 og begravet i Holbæk kirke.

198. Oluf Falster

til Korselitze var landsdommer på Falster, gift med

199. Anne Bing Andersdatter.

200. Niels Sørensen (Juul)

til Østergaard var 1459 foged på Skanderborg, 1461 på Kalø, død 1477, han var gift med

201. Mette Glob.

202. Iver Andersen (Skjernov)

var 1440 foged på Mariager kloster og kaldes velbyrdig svend, skal have været gift med en Glob.

208. Niels Krag til Søndervang

212. Otto Stampe

til Klarupgaard, var gift med

213. Inger Tønnesdatter Viffert.

216. Niels Munk

i Halkjær var gift med

217. Birgitte Ottensdatter.

224. Peder Lauridsen Kruse til Balle.

226. Ove Tagesen til Vingegaard.

228. Jes Thomesen

af Dalsgaard var gift med

229. Kirsten Mikkelsdatter Tornekrans.

230. Jørgen Splid Fasti

til Moltrup var gift med

231. Barbara Juel Jensdatter.

232. Laurids Vesteni

til Søbygaard, blev på grund af et overfald på præsten i Tvilum dømt fredløs i 7 år og levede i "skov og skjul". Årsagen var, at præsten havde fornærmet hans mor. Ved tilbagekomsten tvang han biskoppen af Århus til at hæve bansættelsen og uddrev nonnerne af sin gård, som hans mor havde gjort til et jomfrukloster. Han var gift med

233. Margrethe Munk.

234. Albrecht Barfus til Alsted

240. Hans (?) Krabbe

skal have været gift med Ingierd.

242. Oluf Rytter til Kabbel.

250. Jens Grøn

var gift med

251. Bodil Rodsten Markorsdatter.

252. Peder Terkelsen

til Føvling var gift med

253. Anne Skale.

254. Joseph Rekshals

til Søndervang var gift med

255. Edel Clausdatter

der levede endnu i 1550.

9. Generation.

272. Sivert Ottesen Sested

var 1432 ridder, blev 1439 optagen i kong Albrechts orden "Lindormen med Korset", dræbte 1450 hr Nicolaus Skinkel i Kappel kirke i Angel og måtte derfor bøde 400 mark til Slesvig domkirke, var død 1475.

280. Ditlev Holck

var gift med

281. Margrethe Pogwisch.

288. Erik Jensen

var gift med

289. Birgitte Pedersdatter Lykke.

290. Niels Tuesen

til Skovsbo faldt i året 1410 ved slaget på Sollerup mark i Sønderjylland, han var gift med

291. Tove Andersdatter Hvide.

292. Erik Madsen

til Krønge levede endnu 1492 i Nakskov, var gift med

293. Anne Sigvardsdatter

til Orebygaard.

294. Claus Daa

til Raunstrup var 1470 ridder, boede 1492 i Næstved, gav 1494 gods til Roskilde domkirke, hvorimod biskoppen funderede sjælemesser for ham og hans frue, gift med

295. Dorte Herlufsdatter Snekken

der sammen med sin mand ligger begravet i Herlufmagle kirke.

296. Erik Brune

til Vinstrup, hans frue skal have heddet Susanne.

300. Henrik Reberg

var gift med Dorothea.

304. Nicolaus Urne

var gift med

305. Margrethe Lagesdatter von Halberstadt.

320. Bent Jonsen Bille

var 1395 bispelig lensmand på Dragsholm slot og blev 1424 med sin hustru optaget i Vadstena kloster. Dels ved sit giftermål, dels ved køb samlede han sig betydeligt jordegods. Han var gift med

321. Inger Torbensdatter Galen.

324. "Gamle" Henrik Knudsen

var 1409 ridder, 1419 lensmand i Thy, 1421 amtmand i Flensborg. Han fulgte 1423-25 kong Erik på dennes udenlandsrejse, blev senere rigsråd. Død 1456. Han var gift med

325. Anne Munk

blev kaldt den hovmodige, død 1461-62.

326. Otto Skinkel

var lensmand på Rugaard, var 1439 blandt de adelsmænd der opsagde Erik af Pommern huldskab og troskab. Gift med

327. Cecilie Ludvigsdatter Barsebæk

der 10.maj 1449 fik pavelig tilladelse til at hendes skriftefader måtte give hende aflad.

328. Markvard Rønnow

blev 1409 med sin bror Tønne nævnt i kong Eriks klageskrift imod holstenerne, ligesom de begge 1411 blev tiltalt i anledning af bispen af Slesvigs tilfangetagelse, men 1413 blev begge fra holstensk side beskyldt for besværing af bønderne og for i Ditmarsken at have dræbt en af grev Henriks gode mænd Hake Natebur. Han var gift med

329. Mette Pogwisch.

332. Eler Hardenbergar

gift med

333. Mette Pedersdatter (Present)

levede endnu 1420.

336. Gotschalk Brockenhuus

var gift med

337. Anne von Ahlefeldt

338. Jakob Ottesen

340. Joachim Henriksen

til Søby var ridder 1451, han var gift med

341. Alhed Moltke Evertsdatte.

342. Jørgen Urne

var gift med

343. Sidsel Folmersdatter Knob.

348. Mads Jensen

349. Karen Jensdatter Udsen

352. Erik Skram

havde før 1371 givet gods til Løgumkloster for sit lejersted sammesteds.

356. Anders Nielsen

til Kokkedal og Høiriis var 1445 ridder, 1470 lensmand i Ålborg, forestod 1486 under kongens fraværelse regeringen i Jylland, gift med

357. Kirsten Eriksdatter Gyldenstjerne.

358. Steen Pedersen

til Ingelstad i Skåne, han var gift med

359. Anne Bille Pedersen

368. Niels Mikkelsen (Krabbe)

måtte afstå sit gods i Fiskbæk til Dronning Margrethe, da han og hans morbror flere gange havde brudt tingfreden, var 1414 ridder, gift med 369. Bege Mortensdatter Munk.

370. Mogens Glob

var gift med

371. Margrethe Sigvardsdatter Neb

376. Otte Nielsen

til Hevringholm blev 1420 såret i slaget ved Immervad, 1434 rigsråd, var 1435 med kongen i Stockholm, var 1441 ridder, 1454 landsdommer i Nørrejylland. Begravet ved Franciskanerklostret i Randers med sin hustru

377. Else Holgersdatter (Krogno)

født 1379, død 1470.

392. Laurids Jensen

var gift med

393. Karen Ivensdatter (Foss)

394. Morten Venstermand

født ca 1430, død ca 1500, var 1494 landsdommer på Falster, gift med

395. Anna Pøiske.

396. Peder Falster

til Korselitze, var 1459 ridder og 1462 landsdommer på Falster. Han var gift med

397. Inger Daa Christiernsdatter.

398. Anders Bing

var gift med

399. Edele Thuesdatter Sparre.

402. Peder Mogensen (Glob)

til Galtrup var død 1478, åbenbart i Dueholm kloster, som han havde givet gods, gift med

403. Johanne Nielsdatter.

404. Anders Iversen

var gift med

405. N.N. Markvardsdatter Skjernov.

416. Erik Krag.

424. Folrad Stampe

gav på sit dødsleje 3 gårde i Eierslev til Vestervig kloster, ridder 1445. Han var gift med

425. Ingeborg Henriksdatter Dosenrode.

432. Gunde Munk

i Havbro var gift med

433. Karen Nielsdatter Skadeland

434. Otte Bøistrup

af Ingesgaard var gift med

435. Mette Lykke.

448. Laurids Pedersen

til Balle var gift med

449. Else Mikkelsdatter.

452. Tage Henriksen

var ridder 1411, han var gift med

453. Elsof Kerkendorp.

456. Thomes Mogensen

til Dalsgaard var ridder 1408, hans frue skulle have heddet Ingerd.

458. Mikkel Nielsen

kaldes også Michael Niclesz de Kyvæ.

460. "Gamle" Thomes Fasti

til Vennergaard var gift med Ellen Spend Mogensdatter.

461. Ellen Spend Mogensdatter

462. Jens Juel

til Øgelstrup skal have været befalingsmand på Skanderborghus, begravet i Korsbrødre kirke i Viborg, gift med

463. Karen Fasti.

464. Thomas Vesteni

skrives 1401 til Søbygaard, han skal have været gift med en Hvide.

466. Stig Munk

var 1408 ridder, han var gift med

467. Mette Eriksdatter Brune.

500. Christiern Grøn.

508. Christiern Rekhals

til Esmark, havde 1489 tjent bispen af Århus, men var kommet af bispens brød, i hvilken anledning bispen lod holde et ulovligt ting og derover måtte forlige sig med kongen. Han var gift med

509. Johanne Rønnow.

10. Generation.

544. Otte Sested

deltog livligt i striden mellem kongen og holstenerne, idet han snart holdt med kongen og snart med holstenerne, 1413 blev han af kong Erik stævnet for rigets kansler.

576. Jens Nielsen.

578. Peder Iversen Lykke

var 1365 ridder og blev 1369 høvedsmand på Hindsgavl og forpligtede sig da til at træde i de holstenske grevers tjeneste, hvis kong Valdemar kom tilbage til riget og fratog ham Hindsgavl, dog forbeholdt han sig at kunne gøre det på sine venners råd og med frslst ære.

580. Tue Nielsen

forseglede 1377 kong Olufs håndfæstning og 1387 den fynske adels hyldning, hvor hans endnu bevarede segl viser det tværdelte skjold, han var gift med

581. Sophie Jonsdatter Rani.

582. Anders Offesen

til Torup var 1354 ridder, gav 1391 sine hovedgårde i Virklund og Heegaard til biskopbordet i Århus for sin, sin hustrus og deres forældres sjæle, han var gift med

583. Johanne Jensdatter Lunge.

584. Mads Andersen

var gift med

585. Susanne Rantzow Eilersdatter.

586. Sivert Lauridsen

til Orebygaard, som han ejede i fællesskab med broderen, de boede begge på gården og var gode venner, når de var ude, men uvenner hjemme, man mente deres fruer var årsag til ufreden. Han var gift med

587. Anne Jensdatter Gyrstinge.

588. Christian Daa.

Nævnes 1439 sammen med broderen Palle, siges i en gammel slægtsbog at være dragen til Danmark med sin bror Wulf på grund af uenighed med hertugen "udi Lante Holsten" og at være blevet landsdommer i Sjælland og lensmand på Kalundborg.

592. Brune Erik

til Elkjær. Han og Bugge Nielsen til Hegnet berettes at have dræbt hinanden i tvekamp.

600. Henrik Reberg

var gift med

601. Margrethe Eriksdatter,

måske den "Grete Reberss" der blev brændt og hvis gods blev kronen tildømt på Nykøbing retterting.

608. Nicolaus Urne.

611. Margrethe Havburdsdatter.

640. Jon Nielsen

af Solbjerg var gift med

641. Christine Pedersdatter.

642. Torben Pedersen Galen

til Lyngbygaard, var 1364 ridder, gift med

643. Christine Eriksdatter

af Skarholmslægten, levede endnu 1432.

648. Knud Nielsen.

652. Berneke Skinkel

til Iversnæs var 1382 fuldmægtig for dronning Margrethe, var 1387 høvedsmand på Hindsgavl, ridder 1396. Han var gift med

653. Hilleborg Christiernsdatter Frille.

654. Ludvig Barsebæk.

656. Nicolaus Rønnow

kaldet kierl, kaldes 1380 "Nicolaus Kierl dictus Rennowe", var 1389 ridder, var 1398 høvedsmand på Ærø, hans hustru hed

657. domina Berta uxor Nicolai Rønnow

666. Peder Nielsen

af Vollerup var 1401 provisor i St Clare kloster i Roskilde, ridder 1408, han var gift med

667. Kirstine Jensdatter Krumpen.

672. Niels "Brockhusen"

676. Otto Strangesen

til Tange

682. Evert Moltke

af Ljungby.

696. Jens Nielsen til Låstrup.

704. Peder Skram

var gift med

705. Edel Saltensee.

712. Niels Eriksen

til Vinstrup skal efter sigende være blevet slået til ridder på den hellige grav, var 1447 høvedsmand i Ålborg, men vist nok død s.å., han var gift med

713. Johanne Andersdatter "Sappi"

skal have siddet i rigsrådet, ført 24 svende og kaldes 1463 kongelig lensmand i Vendsyssel.

714. Erik Nielsen

fik 1415 pavelig tilladelse til at føre rejsealter for sig og sin hustru, 1444 høvedsmand på Ålborghus, s.å. sat i ban af biskoppen i Ribe, han var gift med

715. Gørvel Lunge.

716. Peder Lauridsen.

736. Mikkel Nielsen var gift med

737. Inger Jensdatter Kaas.

752. Niels Jensen

til Hevringholm var gift med

753. Anne Ottedatter Skinkel.

784. Jens Vasspyd

skal have været gift med en Bang.

788. Henning Venstermand

til Stadager var gift med

789. Sidsel Neb.

790. Hans Pøiske

var 1472 foged på Ålholm, gift med

791. Karen Andersdatter (Jernskæg)

792. Laurids Falster

til Korselitze var gift med en Gøye.

796. Jon Bing

til Smidstrup var 1412 ridder.

804. Mogens Mogensen.

808. Iver Thormendsen

810. Markvard Skjernov

var gift med

811. Cathrine Pedersdatter Oxe.

832. Thomes Krag

var gift med

833. Karen Krumpen.

848. Thetlaus Stampe.

Udstedte 1385 i Sønderborg en ordfeide til greverne Claus og Gert i anledning af det ham overgåede fængselsophold, hans frue hed Ide.

864. Niels Munk.

866. Niels Lauridsen Skadeland.

868. Niels Bøistrup.

896. Peder Kruse.

904. Henrik Jensen

besegler forliget mellem kong Valdemar og hertuginde Rikarda om Als, var 1363 ridder, gift med

905. Ingeborg.

920. Christen Fasti

til Vennergaard var gift med

921. Dorte Juel

"af gammel Rostved".

924. Palle Juel

til Øgelstrup i Ulvborg herred, han levede ca 1350, og hans sønnesøns søn Iver Kjeldsen beretter om ham: "at han boede udi Øgelstrup og da var al Raadsted og Idum sogn hans og hans søskendes, og var i hans tid saa stor en Pestilence, som kom af Vendsyssel og til Raadsted sogn, han lod tage alle mænds vogne og flyttede ud paa klitterne og lod slaa pæle for døren, saa gik den død over alle egne og byer."

930. Laurids Ovesen Hvide

var 1362 ridder og beseglede som sådan 1377 kong Olufs håndfæstning.

932. Peder Munk

til Holbækgaard var 1355 ridder og besegler 1377 kong Olufs håndfæstning.

934. Erik Brune

til Vinstrup var gift med

935. Susanne.

1000. Jens Grøn.

1016. Erik Rekhals

søgte 1462 at fravriste Løgumkloster et hus i Ribe, i hvilken anledning klostret søgte beskyttelse hos paven selv, han var gift med

1017. Karen Juel.

11. Generation.

1088. Hr Marguardus de Htitten ridder.

1160. Niels Tuesen

beseglede 1377 som ridder kong Olufs håndfæstning.

1168. Anders Nielsen

var gift med en Daa.

1172. Laurids Jensen

til Orebygaard, var høvedsmand på Nykøbing Falster, var gift med

1173. Bodil Eriksdatter Sjællandsfar

1174. Jens Gyrstinge

til Aas var 1392 landsdommer i Sjælland, og beseglede 1401 dronning Margrethes testamente, han døde 23.3.1419 i Roskilde og blev begravet i Ringsted, gift med

1175. Karen Henriksdatter.

1176. Claus Daa

var 1421 en af de adelsmænd, som aflagde vidne om at Sønderjylland hørte til Danmark, kaldes for kongens tjener. Var gift med en Breide.

1200. Conrad Reberg

var gift med

1201. Anne Henriksdatter Panter.

1216. Johannes Urne.

1222. Havburd Jonsen.

1280. Niels Jonsen.

1284. Peder Torbensen

var gift med

1285. Gyde Lagesdatter.

1286. Erik Barnumsen

kaldes 1354 domicellus, var 1359 ridder og 1360 nærværende hos kongen på Kalundborg slot, 1364 høvedsmand på Korsør slot, gift med

1287. Gjertrud Pedersdatter Grubbe

gav 1396 gods til Sorø kloster for familiens sjælsfrelse.

1304. Otto von Schinkele

kaldes 1387 "Otto Schynkel rector placi ti generalis Feonie" og beseglede da hyldningsbrevet til dronning Margrethe.

1306. Christiern Frellavsen

boede 1372 i Ribe, hvor han forvaltede byens af kongen overdragede len, blev 1377 hårdt såret i et opløb, død 20.1.1418, begravet i Ribe domkirke.

1308. Gotskalk Barsebæk

solgte 1388 byen Barne til klosteret i Preetz.

1312. Hr. Markward Groper geheten Rønnow

ridder var 1376 blandt de voldgiftsdommere, der skulle påkende Hertug Albrecht af Mecklenborgs arvekrav på Danmark.

1332. Niels Skytte.

1334. Jens (eller Niels) Krumpen

af Ravnstrup var gift med

1335. Kirstine.

1344. Gotskalk Brockenhuus

1352. Strange Ebbesen

var en bror til Niels Ebbesen og vel selv med ved drabet på "den kullede greve" i Randers. Han var gift med

1353. "Mette sorte hr. Olufs datter"

1364. Cort Moltke

1424. Erik Thomsen

til Vinstrup var 1407 ridder, gav 1409 gods til Antvorskov kloster, gift med

1425. Ingerd Pedersdatter.

1428. Niels Eriksen

beseglede som ridder 1360 kong Valdemars håndfæstning, og ligeledes 1377 kong Olufs.

1430. Anders Olufsen Lunge,

ridder, 1398 rigsråd, død 1408 og ligger begravet i Roskilde domkirke.

1474. Jens Kaas

var 1360 blandt forloverne for kongen ved forliget i Kolding.

1480. Mogens Nielsen

til Vesløgsgaard, var gift med

1481. Margrethe Nielsdatter Glob

af Todbøl.

1492. Niels Jensen

af "Keldebed", var fra 1349 Justitiarius Regis.

1504. Jens Nielsen

til Hevringholm, var 1355 ridder, deltog 1368 i oprørsforbundet mod kong Valdemar, beseglede 1377 kong Olufs håndfæstning. Gift med

1505. Margrethe Tinnesdatter (Hvitkop)

1580. Hartvig Pøiske

var gift med

1581. Inger Jensdatter Falster.

1582. Anders Pedersen.

1586. Oluf Gøye.

1592. Anders Bing

kaldes "rige Anders Bing" til Smedstrup, gift med

1593. Lucie Aagesdatter Thott.

1608. Mogens Nielsen.

1616. Thormend.

1620. Peder Markvardsen

muligvis gift med en datter af Nicolaus Griis.

1664. Niels Svendsen Krag

til Søndervang, var 1401 ridder, stiftede en fredagsmesse i Vejrum kirke, gift med

1665. Ellen Andersdatter.

1728. Niels Munk.

1732. Les Skadelund.

1792. Mikkel Kruse

til Balle, var gift med

1793. Johanne Lagesdatter.

1808. Hr. Johannes Reventlow

1840. Splid Fasti

var gift med

1841. N.N.Voqnsen

1860. Offe Andersen

til Torup var gift med en datter af Laurids Lauridsen Abildgaard.

1864. Johannes Poulsen

til Holbækgaard, var 1344 forlover for kongen ved forliget i Sønderborg.

1868. Brune Erik

til Elkjær.

2000. Jep Grøn.

12. Generation.

2176. Hr Otte Blix,

ridder, fik 1332 pavelig tilladelse til selv at vælge en skriftefader, som kunne give ham absolution i hans dødsstund.

2320. Tue Strangesen

var 1317 ridder.

2344. Jens Eriksen

var gift med

2345. Anne Olufsdatter Gøye.

2352. Palle Daa.

2400. Hennikinus Reberg.

2432. Hr Mattis Urne.

2568. Torben Jensen

var gift med

2569. Christine Jensdatter Sjællandsfar.

2572. Barnim

til Skarsholm, kaldes 1326 domicellus og beskyldes for at have uddrevet munkene af Knardrup kloster.

2574. Peder Grubbe

var 1315 forstander for St Clare kloster, 1322 ridder, beseglede 1326 kong Valdemars håndfæstning, var 1328 rigsråd og sendebud til forhandlingerne med Hansestæderne i Stralsund. Han var gift med

2575. Arine Olufsdatter Saltensee.

2608. Ludeke Schinkel

var gift med

2609. N.N.Ottesdatter von Pletzen.

2612. Frellav Hakonsen

fik 1334 af hertug Valdemar i Sønderjylland privilegium at nyde sit gods fri for Inne, Stud etc.

2624. Hennikinus Rønnowe.

2668. Esbern Pedersen

var gift med

2669. Margrethe Jepsdatter.

2714. Ebbe Strangesen

var gift med

2715. Bege Buggesdatter.

2728. Evert Moltke,

ridder, var gift med

2729. Helene.

2784. Johannes Munk

var 1327 ridder, var gift med

2785. Gunner Aagesdatter.

2786. Oluf Jensen

af Tystofte var 1351 ridder og besegler som sådan kong Olafs håndfæstning, han var gift med

2787. Sophie Holgersdatter.

2848. Niels Eriksen Rød.

2856. Erik Nielsen

var marsk 1347, men 1355 fhv., han ejede Aagaard i Han herred, han var gift med

2857. Cæcilie (Vendelbo)

2860. Oluf Olufsen Lunge

var 1363 ridder.

2948. Jens Kaas.

3008. Niels Iversen

var ridder, gift med

3009. Susanne Nielsdatter (Gyldenstjerne)

fik pavelig tilladelse til selv at vælge skriftefader.

3160. Markvard Pøiske

var gift med

3161. Lisbeth.

3162. Jens Falster.

3164. Peder Nielsen

var 1364-77 lensmand på Skjoldenæs, skal efter traditionen have krystet sin kone ihjel, mens hun lå i barselseng, da han mistænkte hende for utroskab.

3172. Jens Staverskov

til Kjelstrup, var 1356 ridder, beseglede 1377 kong Olufs håndfæstning.

3184. Bent Bing.

3216. Niels Mogensen

ridder.

3240. Markvard Skjernov.

3328. Svend Krag.

3456. Niels Munk.

3464. Niels Jensen Skadelund

var 1413 borger i Viborg.

3584. Niels Kruse.

3616. Hr. Henrik Reventlow

var 1319 ridder.

3720. Hr. Anders Stigsen

til Tygestrup afstod 1304 til Århus kapitel sine besiddelser i Skramsholm, 1318 ridder, gift med

3721. Margrethe Nielsdatter Lændi.

3722. Laurids Lauridsen Abildgaard,

ridder, han blev 1314 med sine brødre dømt fra liv og gods for landsforrædderi. En gammel krønike beretter, at kong Erik 1314 fordrev Abildgaardfamilien, og den har sikkert mere ret end traditionen, der beretter at slægten først mistede sin anseelse under dronning Margrethe, idet dronningen skal have sagt, "at hun ville skudde Abilden, bryde bageret og stemme bækken" - sigtende til de tre slægter: Abildgaard, Bægere og Limbæk.

3728. Poul Jonsen.

3736. Erik Nielsen

var 1340 lensmand i Ålborg, marsk, han faldt under holstenernes indfald i Sjælland.

4000. Jens Grøn.

13. Generation.

4352. Hr. Thetlaus de Sestath.

4688. Erik Jensen

kaldte sig Erik Blaa.

4864. Kjeld Urne

boede i byen Urne og ligger begravet på Bjolderup kirkegård, hvorfra hans runesten med indskriften "Ketil Urnæ ligir hir" er ført til museet i Kiel.

5136. Jon Litle

til Tommerup, var 1262 hertug Albrecht af Brunsvigs fornemste rådgiver som rigsforstander i Danmark, 1275 sendebud til paven for at udvikle rigets løsning af ban, var 1278 ridder, 1298 drost, gav 1299 med sin hustru gods til Esrom kloster, 1303 på ny sendebud til Rom, død 4.8.1307 på Hørningsholm, han var gift med

5137. Ingefred,

død 1306.

5144. Erik.

hertug, kaldes 1277 domicellus, 1284 hertug af Sønder Halland, blev 1285 slået til ridder af den svenske konge, han var gift med

5145. Elisabeth.

5148. Peder Grubbe.

5150. Oluf Tokesen

var 1279 ridder, kaldes 1285 Olauus Tukyssen de Sielandia og var en af de ti herremænd, der udstedte vidnesbyrd om, at Als tilhørte Danmark, han var gift med

5151. Christine.

5216. Ludolfus Skynkel

var 1313 ridder.

5224. Hakon Frellavsen.

5248. Hr Johannes de Rennowe

var 1317 ridder.

5336. Peder Esbernsen.

5428. Strange Esqesen

var 1314 på Viborg landsting med at dømme de oprørske adelsmænd, han var gift med

5429. Ellen Limbæk Henriksdatter.

5430. Bugge Nielsen

af Hegnet, skal være blevet dræbt ved Lyby kirke af Erik Brune.

5456. Evert Moltke.

5568. Palne Jonsen.

5696. Niels Eriksen

ligger begravet i Sønderholm kirke, gift med

5697. Edel Saltensee.

5896. Jens Nielsen

af Kaas, var 1310 staldmester for bispem i Ribe, 1320 ridder.

6324. "Gamle" Jens Falster.

6328. Niels Pedersen

var gift med

6329. Karen Andersdatter.

7232. Gotskalk Reventlow

var gift med

7233. Elisabeth.

7440. Marsk Stig Andersen

til Tygestrup, var 1275 marsk og anfører for den til Sverrig sendte hær, blev 1287 dømt fredløs som medskyldig i kongemordet i Finderup lade, flygtede til Norge og fejdede herfra imod sit fædreland, indtog 1289 Samsø og brændte Tårnborg og Skjelskør, byggede 1290 borgen på Hjelm. Han døde 1293 på Hjelm.

14. Generation.

10272. Jon Reimatsen

var gift med

10273. Cecilie Ebbesdatter

var død 1248, da sønnen gav noget efter hende arvet gods til Esrom kloster.

10288. Knud.

hertug af Lolland 1216, 1219 hertug af Estland, han blev 1222-23 belejret i Lundanisse af esterne og i året 1227 fordrevet fra Estland, hvorefter han 1232 blev hertug af Blekinge, deltog 1246 i oprøret mod Erik Plovpenning og blev året efter sat i fængsel på Stegehus, men 1248 befriet af Lybækkerne, byttede senere sit blekingeske hertugdømme om med Lolland igen. Han var gift med

10289. Hedevig af Pommern

der var en datter af hertug Svantepolk.

10296. Johannes Grubbe

var nærværende da hertug Valdemar stadfæstede Flensborg bys privilegier.

10300. Toke

var gift med

10301. Margrethe Olufsdatter Glug.

10432. Nicolaus de Schynkel

levede 1284.

10448. Frellav Thomsen

i Borg.

10496. Hr Johannes de Rennowe

var 1287 ridder.

10672. Esbern Eskildsen.

10856. Esqe Udsen.

10860. Niels Bugge.

11792. Niels Lændi

var 1296 ridder, stiftede 1300 et alter i Ribe domkirke, var død 1314.

12648. Peder Falster.

15. Generation.

20546. Ebbe Sunesen

af Knardrup deltog 1205 i toget til Estland og faldt 31. januar 1208 i toget til Lena, ligger begravet i Ringsted eller Sorø.

20576. Valdemar Sejr.

konge af Danmark, havde børn med Esbern Snares enke Helene, der var en datter af hertug Guttorm.

20602. Oluf Glug.

20992. Hr Bertoldus de Rennowe

var 1253 ridder.

21712. Ud Ebbeeen

til Norringtoft i Thy.

16. Generation.

41092. Sune Ebbesen

til Knardrup, byggede Bjernede kirke, død 1186, han var gift med

41093. Cecilie,

der sammen med sin mand ligger begravet i Sorø.

43424. Hr Ebbe Skammelsen

der er kendt fra den danske folkevise "Skammel han bor sig nær i Thy" - skal ifølge visen have slået sin bror ihjel.

17. Generation.

82184. Ebbe Skjalmsen

stiftede med sine brødre Sorø kloster, han døde 1150 og ligger begravet i Sorø, han var gift med

82185. Regnhild.

86848. Skammel

på Norringtoft,-eller Nordentoft, som den hedder i dag.

18. Generation.

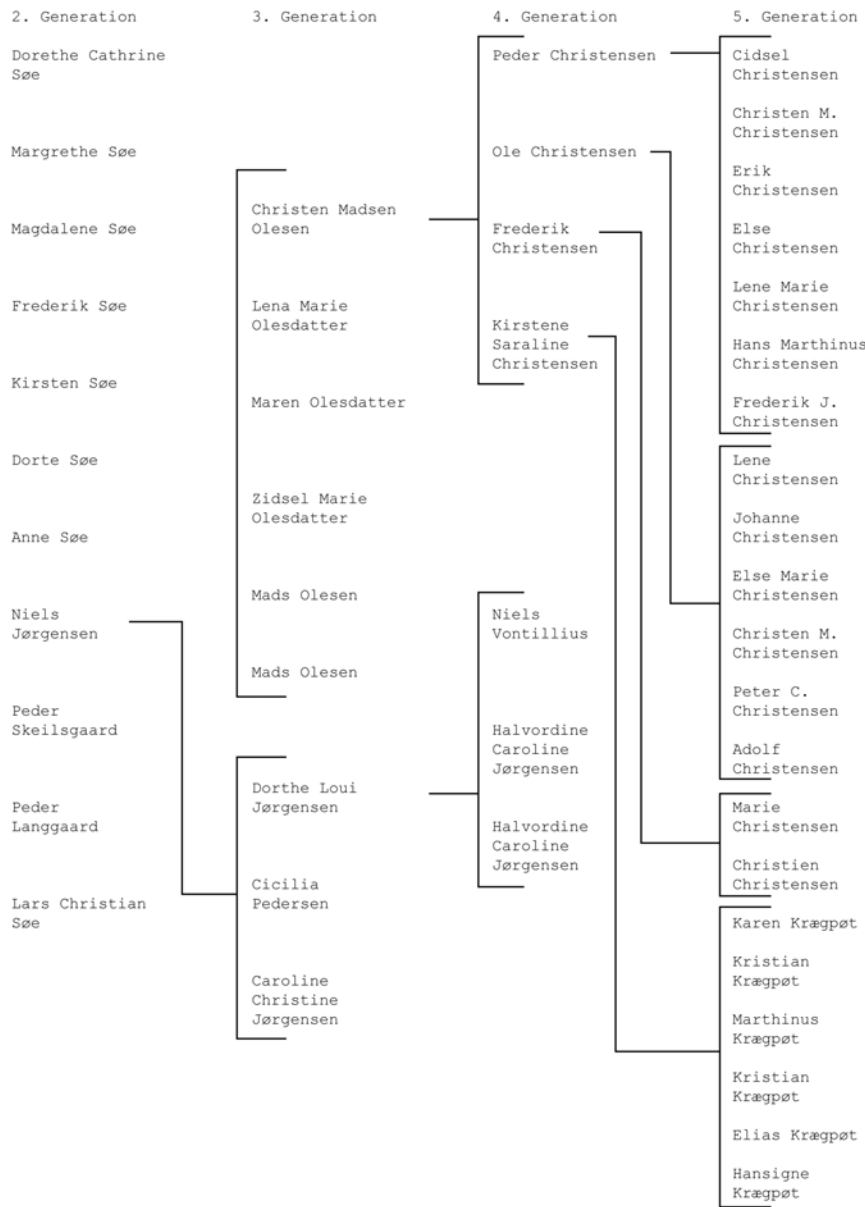
174368. Skjalm Hvide

var høvedsmand på Sjælland, han blev såret og fanget i slaget ved Nivå i året 1062, senere høvedsmand på Rygen. Skjalm Hvide var fosterfar til Knud Lavard og døde 1113, da han blev begravet i Fjenneslevlille kirke, han blev siden hen af bisp Absalon ført til Sorø, han var gift med

174369. Signe.

.....
Karen Hartvigs anetavle må unægtelig siges at være ret omfattende, og når det kan lykkes at finde så mange aner, skyldes det, at hendes forfædre stort set alle skal søges i den gamle højadel, om hvilken der findes et ret godt kildemateriale.

At linien kan føres videre fra Valdemar Sejr til Gorm den Gamle skal blot nævnes som et kuriosum, det er da heller ikke medtaget her.

2. Generation.

I ægteskabet med Cidzel Langgaard havde Peder Søe 11 børn, 6 piger og 5 drenge. Det har ikke været muligt at følge alle 11 og deres skæbne, ligesom det er umuligt at følge efterkommerne -eller rettere evt. efterkommere- i alle grene. Alligevel vil det dog være muligt at fornemme, at livsbannerne har formet sig højst forskelligt for de 11 søskende.

1. Dorethe Cathrine Pedersdatter Søe.

Døbt 1.januar 1791 i Wixø, død sammested 3.januar 1888. Dorethe var ugift og har i mange år været tjenestepige hos fremmede. Således rejste hun i 1822 til Wang. Hun har imidlertid, som så mange vestkystboere, følt sig tiltrukket af Norge, og hun har i hvert fald i to perioder boet der. I 1831 kom hun tilbage fra Christiansand, og i 1843 fra Egersund, begge sydnorske byer. Som det ses blev hun 97 år, og da hun døde, var hun i pleje hos søsterens søn og dennes kone, Christen Madsen Olesen og Else Marie, der da begge var omkring ved 70 år gamle.

2. Margrethe Pedersdatter Søe.

Døbt 18.december 1791 i Wixø, død sammested 31.marts 1881. Også hun var ugift og tjente rundt omkring på landet i Thy. I 1825 i Sennels, ligeledes i 1835, mens hun i 1838 rejste til Klitmøller. I 1853 vendte hun tilbage fra Udby, 63 år gammel. Hun har da muligvis selv fået hus eller lejlighed, da hun tegner forsikring, hvor hendes sager ialt vurderes til 212 Rdl. På sine ældre dage var hun i pleje hos murer Niels Andersen Krogh i Wixø.

3. Magdalene Pedersdatter Søe.

Døbt 27.januar 1792 i Wixø. Hendes skæbne har ikke kunnet følges. Hun er hverken gift eller begravet i Wixø. Måske er hun rejst til Norge.

4. Frederik Pedersøn Søe.

Døbt 6.juli 1794 i Wixø, død 17.juli 1877 sammested. Frederik var den eneste af børnene, der hele sit liv forblev i Wixø. Han gik i faderens fodspor og handlede på Norge. Fra starten var det meningen at brødrene sammen skulle sejle og handle. I 1825 får han bygget et skib i Grimstad i Norge, der får navnet "De fem brødre". Brødrene falder imidlertid fra, og skibet hedder senere "4 brødre",- og tilsidst kun "Brødre". Også et pakhus køber Frederik Søe. Han er dog født for sent. Skudehandelen er forbi for Wixøs vedkommende, og i 1834 må han pantsætte skib og hus, og i 1846 endelig skille sig af med begge dele. I 1834 gifter Frederik sig med en norsk pige, Severine Olesdatter fra Christiansand, født omkring 1807, og begravet i Wixø 3.oktober 1881. Sammen havde de ingen børn, men Severine medbragte fra Norge en datter, Elisabeth Catrine, hvis far skulle være Christian Karthel fra Wixø. Denne datter rejste i 1843 til Thisted, hvor hun i 1852 giftede sig med en jernstøbersvend ved navn Lars Sørensen. Dette ægtepar skal være død barnløst i Århus, idet der omkring århundredskiftet i Wixø blev efterlyst evt. familie til dem.

Frederik blev den, der kom til at holde sammen på familien da det kom til at knibe. Hans hus ligger endnu i Wixø og

syner vel ikke stort, men i 1834 boede man alligevel en del mennesker inden døre. Foruden Frederik og hans kone, boede Frederiks mor hos dem, desuden brødrene Peder og Lars, søsteren Margrethe, og søsteren Kirstens søn Christen. Da moderen døde tog man desuden nogle gamle venner af familien på aftægt, Christen Draxbeck og hans søster. Der har været trangsel, for kort tid efter er brødrene væk. Med salget af båden gik det ned af bakke for Frederik Søe, og i 1853 sælger han huset til nevøen Christen Madsen Olesen, der overtager skødet 7.maj på:

"1 hus med toft og fælledlod,
1 fælledlod der før har hørt under Søgaard for ialt
100 Rdl med ret for sælgeren til på ejendommen at
opføre bygninger."

Frederik Søe fik ikke opført andre bygninger, han døde som en fattig mand 24 år senere. Han fortjener dog at mindes, som den der holdt sammen på det hele, han husede generationer under sit tag, idet Christen Madsen Olesens ældste søn Peter også holdt til hos ham. Selv fik han som nævnt ingen børn. Der findes efter ham en andagtsbog, hvori han har prentet sit navn i 1815.

5. Kirsten Pedersdatter Søe.

Døbt 16.maj 1796 i Wixø, død i Skyum 20.december 1860. Kirsten fik sit ældste barn Christen Madsen Olesen inden sit giftermål. Den 28.oktober 1821 giftede hun sig i Wixø med barnets far Ole Madsen, født i Skyum 1795, døbt 12.juli, søn af Mads Andersen og Maren Olesdatter. Han døde i Skyum 10. Juni 1870.

Efter giftermålet flyttede ægteparret til Skyum, hvor Ole Madsen ernærede sig som husmand og fisker. Ejendommeligt nok efterlod de deres førstefødte i Wixø, uagtet de senere fik yderligere 5 børn. Iøvrigt vides intet om dem. Ole Madsens Nye Testamente findes dog endnu i slægten.

Børn: se 3. generation nr. 1 - 6.

6. Dorte Pedersdatter Søe.

Døbt 12.januar 1798 i Wixø, død ugift sammesteds 20.februar 1831.

7. Anne Pedersdatter Søe.

Døbt 6.oktober 1799 i Wixø, død sammesteds 27.februar 1800,

8. Niels Jørgensen.

Døbt 14.marts 1802 i Wixø, død 20.december 1870 i Ålborg. Niels der ikke har tilnavnet Søe, bliver til gengæld kaldt Jørgensen -uvist hvorfor-, men da man selv bestemte, hvad ens børn skulle hedde, kunne man hædre venner og bekendte med at opkalde sit afkom efter dem.

Niels Jørgensen gik naturligvis også til søs, og i året 1831 slår han sig ned i Ålborg, hvor han benævnes som skipper. Inden har han dog sejlet på Norge, for omtrent samtidig gifter han sig med en norsk pige, Halvordine Svendsen, med hvem han får 3 døtre. I året 1845 bor familien i Klokkerstøbergade.

Niels Jørgensen er begravet fra Budolfi kirke, død af "apoplexi og sindssyge".

Børn: se 3. generation nr. 7 - 9.

9. Peder Skielsgaard.

Døbt 12.april 1804, opkaldt efter sin fætter kaperkaptajnen. Peder Skielsgaard ses påført folketællingslisten hos Frederik Søe i 1834, men efter sølægdssrullen, hvor han stod påført, menes han afmønstreret i

april 1833 i Altona. Efter den tid menes han at have sejlet med fremmede nationers skibe.

10. Peder Langgaard Pedersen Søe.

Døbt 9.oktober 1805 i Wixø. Han er formodentlig død ung, da han ikke er nævnt i skiftet efter moderen. Han er dog konfirmeret i Wixø.

11. Lars Christian Pedersen Søe.

Døbt 26.juli 1808 i Wixø.

Også Lars Christian var sømand. Han blev gift 1.november 1840 i Ålborg med Ane Marie Jensdatter, -en datter af værtshusholder Jens Solbys enke i Doctoryden. Han kaldes styrmand, mens han i folketællingen fra 1845 benævnes skipper. Det har ikke været muligt at følge dette par senere.

3. Generation.

Kirsten Pedersdatter Søes børn med Ole Madsen.

1. Christen Madsen Olesen.

Født i Wixø 1.februar 1821, død i Wixø 29.januar 1900. Christen er født 3/4 år før forældrene gifter sig, og da de efter giftermålet flytter til Skyum, bliver sønnen efterladt hos mormoderen Cidzel, der opfostrer ham. Christen Madsen Olesen gifter sig i Rær kirke 22.maj 1853 med Else Marie Andersdatter Smed, datter af husmand Anders Madsen Smed og Sara Nielsdatter, -hun er født i Rær 18.januar 1820. Da de gifter sig er deres ældste søn allerede 12 år. Efter sigende måtte de ikke gifte sig for hendes forældre.

Christen Madsen Olesen, der var husmand i Wixø, tjente som ung på Nørtorp, han overtog Frederik Søes hus i 1853 formidels 100 Rdl. Et hårdt slid og nøjsomt har det været, fåre-avl og et par køer var familiens indtægtskilde, og så måtte de endda tage Christens moster Dorethe Cathrine til sig, da hun ikke længere kunne forsørge sig selv.

Det vides, at da de ville udvide huset, gik det for sig på den måde, at de selv slæbte de enkelte store kampesten op fra havet. Også Else Marie måtte hjælpe med til at slæbe de tunge sten op, og hun havde dertil en gammeldags rygkurv, der nok kunne tage en del. Den samme rygkurv brugte hun, når hun gik til Thisted for at handle, en tur der foregik på bare fødder, da hun ikke ville slide træskoene på så lang en tur.

Det samlede indbo var forsikret for 383 Rdl. Huset står endnu. Christen var med i krigen både i 1848 og 1864.

Børn: se 4. generation nr. 1 - 4.

2. Lena Maria Olesdatter.

Født i Skyum 12.marts 1823, død i Møgelvang 15.september 1901. Lena var ugift og tjente i mange år hos fremmede. Hun købte senere et hus i Møgelvang og havde broderen Mads og søsteren Maren boende hos sig.

3. Maren Olesdatter.

Født i Skyum 1.oktober 1825, død i Møgelvang 22.december 1905. Maren giftede sig 8.oktober 1867 i Skjoldborg med enkemanden Jesper Andersen, født 29.august 1815 i Sundby, søn af gårdmand Anders Poulsen og Magdalene Andersdatter.

Jesper Andersen havde været gift før med Mariane Jensen og havde med hende en datter, Lene, der siden blev gift med Christen Madsen Olesens søn Ole, men døde kort efter. Da Maren blev enke i 1893 flyttede hun til Møgelvang til søsteren og broderen, og der blev ved den lejlighed bygget en ende til huset, samtidig slog man så hul i muren ind til Mads og Lena, -og hængte et stykke papir for hullet. Nu kunne parterne komme i forbindelse med hinanden, hvis det var nødvendigt.

4. Zidsel Maria Olesdatter.

Født i Skyum 13.marts 1830, død sammesteds 30.marts 1830.

5. Mads Olesen.

Født i Skyum 23.juli 1831, død sammesteds 25.februar 1832.

6. Mads Olesen.

Født i Skyum 23.august 1836, død i Møgelvang 5.december 1916. Mads Olesen var tømrer og ugift. Han boede i mange år sammen med sine søstre i huset i Møgelvang, der efter bestemmelsen skulle rives ned, når han var død. Han erindres som en rar gammel mand, der hvert halve år kom på besøg hos Ole Christensen i Thisted, når han på gåben kom travende til byen for at betale sine ejendomsskatter, der androg den formidable sum af 21 øre.

Niels Jørgensens børn med Halvordine Svendsen.

7. Dorthea Loui Jørgensen.

Født 27.7.1831 i Ålborg. Gift 27.10.1854 i Vor Frue kirke i Ålborg med snedkersvend Jørgen Hansen Vontillius. De boede i Urbangade, men iøvrigt vides intet om dem.

Børn: se 4. generation nr. 5 - 7.

8. Cecilia Pedersen.

Født 4.6.1833 i Ålborg, skæbne ukendt.

9. Caroline Christine Jørgensen.

Født 29.10.1835 i Ålborg, skæbne ukendt.

4. Generation.

Christen Madsen Olesens børn med Else Marie Andersdatter Smed.

1. Peder Christensen.

Født 28.10.1841 i Rær, død 24.11.1907 i Fårvang. På grund af svagelighed blev Peder hjemmedøbt den 14.november og fremstillet i kirken den 21., hvor bl.a. Frederik Søe stod fadder til ham. Forældrene var meget unge, da han blev født, og måtte vist ikke gifte sig for hendes forældre, -faderen var jo også blot karl på Nørtorp. Da de endelig gifter sig er Peder blevet 12 år. Peder Christensen giftede sig 10.4.1876 i Lild kirke med Anne Kirstine Eriksdatter, født 5.1.1849 i Tømmerby, som datter af husmand Erik Jensen og Sidsel Kjerstine Christensdatter. Peder Christensen blev i mange år kaldt Pe' Søe efter sin oldefar, hvad han ikke kunne lide, og da

man senere flyttede til Fårvang, ville han kaldes ved sit rigtige navn.

Som dreng har han måttet ud at tjene og er vel kommet fra sognet, i hvert fald tjente han som ung 12 år i den samme plads i Lund. Her mødte han også sin kone, der tjente samme sted i 8 år.

Omkring ved 1880 blev Peder og Anne Kirstine bestyrerpar på fattiggården i Lild, hvor deres børneflokk voksede op.

Man gør sig idag næppe nogen forestilling om miljøet på en sådan fattiggård. Ned gennem huset var der en lang gang med døre ind til stuerne, hvor alumnerne boede. Det var gamle folk, sprittere, sindssyge, enlige mødre, åndssvage og spædbørn, en overgang havde fattiggården 20 skolesøgende børn. En gang blev der pludselig indsat en gårdmandssøn, der var gået amok hjemme, og indtil der blev plads andetsteds, boede han på fattiggården. Han gik hele tiden og legede med en dolk, så Peder barrikaderede døren til privaten indefra om natten.

Alle disse mennesker måtte Peder og Anne Kirstine sørge for med vask, rengøring og madlavning. Samtidig skulle Peder drive gårdens landbrug, til dels ved hjælp af lemmerne, der ikke var til megen hjælp, det forventedes at gården var selvforsynende med naturalier. Man havde til stadighed 6-7 køer, og Peder måtte også opdrætte heste til salgsformål, selv ville han nu kun køre med stude.

Studene blev også spændt for vognen, når man skulle på besøg hos Peders forældre i Wixø, -unægtelig en lang tur i en stiv arbejdsvogn. Et sådant besøg var noget af en oplevelse for børnene, den indeholdt altid en travetur til havet, hvor man til tider kunne opleve et eller andet, f.eks. se en skonnert, der var kastet op i klitten. En sådan tur har vel været en velkommen afveksling fra det hårde slid i fattiggården, et slid der ikke stod i forhold til den løn, man fik for arbejdet: 360 kr årligt + kosten. Der har været smalhans.

Datteren Lene beretter, at hun måtte dele seng med to søskende en seng der var hamret sammen af nogle brædder, og som krævede specielle evner, hvis man skulle sove nogenlunde i den. Peder og Anne Kirstine blev til sidst slidt op i arbejdet, og da nogle af børnene var begyndt at udvandre til Midtjylland, besluttede de at følge efter, og i begyndelsen af århundredet rejste de til Fårvang, hvor de købte en ejendom, som de sad i til deres død. Desværre fik de ikke ret mange år i deres eget: de døde i 1907 med få dages mellemrum. Sønnen Erik overtog ejendommen efter dem.

Børn: se 5. generation nr. 1 - 7.

2. Ole Christensen.

Født 27.2.1857 i Wixø, død i Thisted 26.6.1929.

Blandt fadderne var fastrene Maren og Lene fra Skyum og morbroderen Niels Kristian fra Febbersted.

Ole Christensen var gift to gange, første gang med Lene Jespersen, født 29.9.1859 i Sundby, datter af Jesper Andersen og Mariane Jensen. Lene døde allerede 30.11.1885 kun 26 år gammel. I dette ægteskab var der ingen børn.

Den 4.11.1887 gifter Ole sig i Stagstrup kirke med Karen Pedersen. Hun er født 18.6.1858 i Årup ved Snedsted, datter af husmand og tømmermand Peder Christian Enevoldsen og Johanne Christensdatter, Karen døde 18.7.1922.

Som 7-årig måtte Ole Christensen ud at vogte får i klitten. Han blev sendt afsted med den besked, at han ikke skulle komme hjem, før han om aftenen kunne se røgen stige op af skorstenen hjemme. Som proviant fik han med sig et par tørre humpler muggent brød, der havde den fordel, at det var mere drøjt end friskt brød. Han har fortalt, at når han bed af det, stod der en støvsky ud af munden på ham.

Da han var lille af vækst, blev det besluttet, at han skulle være murer. Efter sin læretid har der åbenbart ikke været tilstrækkeligt for ham at lave, for han kørte i en årrække dagvogn for storkøbmanden Jeppe Dige fra Wixø til Thisted. Hans arbejdsdag begyndte kl.2 om morgenen med at køre hestene af stald, fodre dem af til turen, derefter østover til Rosholm, hvor han skulle tage de første varer på. Derpå gik turen vestover langs havet gennem Febbersted, Hamborg til Hanstholm, for endelig gennem Ræhr at lægge kursen sydpå til Thisted. Hjemturen gik over Bjerre. Engang gik det galt for ham ned ad den dengang meget stejle Ræhrbakke, og der gik hul på en stor tønde rom, som flød i stride strømme ned ad bakken. Da Ole Christensen var blevet gift med Karen, flyttede de ind i et hus i Skjoldborg, hvortil der hørte et lille stykke jord, så de kunne holde en ko. Ole optog nu murerarbejdet, som han også fortsatte med efter at familien i 1891 var flyttet til Thisted. Huset i Skjoldborg byttede man bort med et på Dragsbækvej nr.9.

Selvom det nu var et byhus, man rykkede ind i, var det langt fra bekvemmeligt, idet man jo hverken kendte elektrisk lys eller vandværksvand. Først i 1904 blev der lagt vand ind, indtil da måtte man hente vand ved en fællesbrønd ved siden af pottemageriet.

Karen havde som ung pige tjent i en gård i Sundby hos Niels Dybdahl. Hun kom der efter, at den forrige pige var blevet invalid af leddegigt, og foruden at overtage pigens arbejde, måtte hun også pleje og passe den syge pige og dele værelse med hende. På gården havde man eget mejeri, og Karen drev dette, samtidig med at hun foruden det andet arbejde på gården fik tid til at væve udstyr til gårdens tre døtre. Megen frihed har hun ikke kendt.

Efter at Karen og Ole var flyttet til Thisted, fortsatte hun med at sidde nede i kælderen og væve, det kunne tit knibe økonomisk, særligt da den store lockout kom i halvfemserne. Et par vintre kørte Ole postturen til Vorupør og retur, og da der begyndte at komme gang i byggeriet igen, rejste han til Holstebro, Lemvig og Nr.Nisum for at arbejde. Ved arbejdet på højskolen det sidstnævnte sted, mistede han synet på det ene øje. Datteren Lene husker, at hun har været med moderen på besøg hos bekendte i Sundby. De to søstre var med og den ene lå endnu i barnevognen med de store træhjul. Det har været en lang tur frem og tilbage på grusbelagte veje med børnene, som naturligvis også nåede at blive trætte og måtte stables op i vognen, men det tog man ikke så nøje dengang.

Da indre mission kom til Thy, boede familien endnu i Skjoldborg, og i Nedergaards kirkehistorie fortælles, at der i sognet kun var to hjem, hvor missionen var velkommen, det ene var Ole og Karens.

Børn: se 5. generation nr. 8 - 13.

3. Frederik Andreas Christensen.

Født 18.12.1859 i Wixø, død 9.4.1925 i Viborg.

Da Frederik var tvilling, har man åbenbart næret bekymring for, hvorvidt han og søsteren kunne overleve, hvorfor skolelærer Olesen i Rær tilkaldtes for at hjemmedøbe børnene. Ved fremstillingen i kirken 3.1.1860 står Frederik Søes kone Severine fadder sammen med Frederik Søes søster Grethe, Hans Christensen Dige og Anders Larsen, alle af Wixø.

Frederik giftede sig 3.5.1889 i Tømmerby kirke med Ane Pedersen født 12.9.1856 i Frøstrup, datter af husmand Peder Christian Christensen og Marie Andersdatter, Hun døde i Wixø 3.3.1924. Frederik overtog faderens ejendom i Wixø. Den skal have været på 18 tdr.land og kunne lige bære et par køer og nogle får, der fandt græsning i klitten. Huset,

der helt op til slutningen af 1930'erne var i datteren Maries eje, var indrettet, som bondehuse vel har set ud i århundreder, med åben ildsted, langbord i stuen og alkover sammested.

Mens forældrene endnu levede, indrettede man sig på den måde, at Frederik og Ane fik den ene alkove, mens de gamle fik den anden.

Børn: se 5. generation 14 - 15.

4. Kirstine Saraline Christensen.

Født 18.12.1859 i Wixø, død 1939 i Thisted.

Kirstine var tvillingsøster til ovennævnte Frederik, hun giftede sig 28.9.1886 i Wixø med enkemanden Klemmen Christian Hansen Krægpøth, født 2.9.1836 i Wixø, som søn af husmand og tømmermand Hans Christensen Krægpøth og sydpige Maren Kirstine Christensdatter. Klemmens første kone hed Karen Marie Jensdatter, i dette ægteskab var ingen børn. Den ældste datter Karen Marie har berettet om, hvordan livet levedes på vestkysten i slutningen af forrige århundrede. Man var i det store og hele selvforsynende, da pengeøkonomien dengang ikke var så fremtrædende, -vel bl.a. fordi man ikke havde så mange af dem.

Som den ældste måtte Karen Marie derfor om sommeren tidligt ud at vogte får i klitterne, hvor dyrene strejfede frit omkring. Senere blev ulden fra fårene kartet og spundet i hjemmet, hvor der også blev vævet, så man klarede familiens behov for klæder og sengetøj. At man også støbte sine egne lys, bryggede øl, slagtede, bagte og hvert år oplagde forråd af tørret og saltet fisk, siger sig selv. Karen Marie har også fortalt, at hjemmet var et af de første der på egnen, der indførte skikken med juletræ. Det blev pyntet med ting, som børnene selv klippede og klistrede af for hånden værende materialer.

Klemmen var strandvagt på kysten udfor Wixø, hvilket måske gjorde, at han økonomisk var noget bedre stillet end de fleste i sognet, i hvert fald var han den eneste af bønderne, der ikke var økonomisk i lommen på Jeppe Dige, hvorfor han af og til kunne sige denne et par sandheder. Som strandfoged holdt han hvert år en sammenkomst for alle de mænd, der røgtede hvervet som strandvagt. De blev inviteret på "middag", et traktement, der sædvanligvis indledtes med sødsuppe med svesker, så fulgte et godt indhug i husets forråd af saltmad, bl.a. saltet ål, som jo nok efterhånden er en ukendt spise. Måltidet sluttedes som regel med kaffe og lagkage, og da kunne det hændes, at mætheden allerede havde indfundet sig, men hvem ville dog gå glip af et stykke lagkage. Man fremdrog sit lommetørklæde og placerede et stykke kage midt i og bandt hjørnerne sammen, -og tog det med hjem.

Karen Marie fortæller, at hun som sytten-årig mistede sin far, han døde 1906- og da han jo var strandfoged, var der til hans bære sendt adskillige flere blomster og kranse, end man var vant til at se der på egnen. Da hun dagen efter begravelsen ville se til graven, opdagede hun at alle blomsterne var væk, fårene, der jo gik overalt, havde ædt hver eneste en.

Efter mandens død boede Kirstine endnu nogle år i Wixø, men flyttede kort før første verdenskrig til Thisted, hvor hun boede sammen med broderen Ole, da denne blev enkemand i 1922 og til hans død i 1929.

Derefter boede Kirstine på den anden side af Dragsbækvej, hvor hun erindres som en meget elskelig gammel kone.

Børn: se 5. generation nr. 16 - 21.

Dorthe Loui Jørgensens børn med Jørgen Hansen Vontillius.

5. Niels Vontillius.

Født i Ålborg 19.6.1856, skæbne ukendt.

6. Halvordine Caroline Kirstine Jørgensen.

Født 28.1.1860 i Ålborg, død sammesteds 27.6.1860.

7. Halvordine Caroline Kirstine Jørgensen. Født i Ålborg 13.9.1861, skæbne ukendt.

5. Generation.

Peder Christensens børn med Anne Kirstine Eriksdatter.

1. Cidse Christensen.

Født 10.9.1877 i Lild, død 13.6.1962 i Gern.
Cidse boede i mange år sammen med søsteren Else i Gern, hvor de først drev systue senere manufakturforretning. Hun var ugift

2. Christen Madsen Christensen.

Født 12.3.1880 i Lild, død 2.1.1960 i Grønbæk.
Christen M.Christensen, der var landmand i Hvorslev, giftede sig 10.4.1906 i Skorup med Maren Sørensen, født 3.8.1879 i Fårvang, datter af Peder Kristian Skriver Sørensen og Kristine.

Børn: se 6. generation nr. 1 6.

3. Erik Christensen.

Født 30.4.1882 i Lild.
Erik Christensen der overtog faderens ejendom i Fårvang giftede sig 14.4.1908 i Hadbjerg med Caroline Kirstine Kristensen, født 1.6.1885 i Lysgaard, datter af smed Anton Kristensen og Sørine Kirstine Madsen. Erik Christensen bor nu "Borgen", Fårvang.

Børn: se 6. generation nr. 7 - 10.

4. Else Christensen.

Født 9.9.1884 i Lild, død 6.4.1966 i Gern.
Else Christensen, der var ugift, drev i mange år manufakturforretning i Gern sammen med søsteren Cidse. Som ung tjente hun i en præstegård, hvor konen led af rengøringsvanvid, bl.a. måtte Else daglig skrubbe hønsepindene i hønsegården med vand og sæbe.

5. Lene Marie Christensen.

Født 21.11.1887 i Lild.
Lene Marie Christensen måtte som sine søskende tidligt ud at tjene, og allerede som 11-årig tjente hun på Bjerget mølle, hvor lønnen for en sommer dengang var 10 kr. Efter et højskoleophold på Nr.Nissum, blev hun 1909 sygeplejeelev i Hammel. Som sygeplejerske arbejdede hun i Ringive, Give og endelig tilsidst i Farre som menighedssygeplejerske, hvor hun 5.11.1920 giftede sig med enkemanden, husmand Mikkel Pedersen, født 5.11.1876 i Røgen. Mikkel Pedersen havde selv 7 børn, og sammen fik de 5. Lene bor nu i Farre.

Børn se: 6. generation 11 - 15.

6. Hans Marthinus Christensen.

Født 24.4.1890 i Lild.

Hans M. Christensen giftede sig 8.3.1922 i Vindum med Agnes Bode Petra Knudsen, født 30.12.1900 i Randrup Mark, Vindum sogn, datter af Otto Knudsen og Ane Kathrine. Ægteparret boede fra 1922 i Borup ved Silkeborg og flyttede 1959 til Resdal.

Børn: se 6. generation 16 - 22.

7. Frederik Julius Christensen.

Født 10.8.1894 i Lild, død 29.7.1914 i Borridsø. Frederik var ugift, han ligger begravet i Tvillum. Ole Christensens børn med Karen Pedersen.

8. Lene Kristensen.

Født 22.10.1888 i Skjoldborg.

Lenes efternavn er i kirkebogen indført med K, hvilket også er tilfælde for søsteren Johanne. Som ung var Lene bl.a. på højskole og tjente derefter 5 år i Esbjerg. Den 8.6.1917 giftede hun sig i Thisted med husmand Anders Kristian Pedersen, født 11.7.1890 i Hunstrup, søn af Husmand og tømrer Peder Carlsen Pedersen og Kirsten Marie Larsdatter. Sammen drev de i mange år landbrug i Sønderby ved Nors. Senere flyttede de med datteren Åse først til Vejle og sidenhen til Århus.

De bor nu Stenkildevej 21, Viby J1.

9. Johanne Kristensen.

Født 4.12.1890 i Skjoldborg, død 11.3.1966 i Aså. Johanne, der var ugift, var uddannet sygeplejerske. Hun arbejdede bl.a. på Lucasstiftelsen, i Ringkøbing og som hjemmesygeplejerske på Mors. Senere havde hun sæbehul i Frøstrup, og endelig tilsidst "Tatol"-udsalg i Aså.

10. Else Marie Christensen.

Født 8.11.1893 i Thisted.

Else Marie Christensen lærte at sy hos kusinen Else Christensen i Gern, og siden arbejdede hun som hjemmesygerske i Thisted, hvor hun 20.4.1926 giftede sig med indremissionær Niels Sophus Schmidt, født 2.10.1897, søn af Johan Jensen Schmidt og Bodil Marie. Som indremissionær flyttede Schmidt en del rundt og har bl.a. boet i Helsingør, Odense og Silkeborg. Nuværende adresse, Nygade 2, Silkeborg.

Børn; se 6. generation nr. 23 - 25.

11. Christen Madsen Christensen.

Født 6.12.1896 i Thisted.

Christen M. Christensen tog lærereksamen fra Nr. Nisum 1917. Efter soldatertjenesten ansat ved Hurup realskole og fra 1922 ved Nr. Nisum seminarium indtil 1966. Studieophold ved universiteterne i Berlin og Jena. Medhjælper ved gymnastikinspektionen i Ringkøbing amt. Medlem af menighedsrådet i Nr. Nisum. Har som forfatter bl.a. skrevet bøgerne: Den hvide mønt, En stjerne i natten og Lætias rose. Gift 31.7.1925 i Ydby kirke med Karen Emilie Smed, født 18.12.1904 i Dover, Ydby sogn, datter af gårdejer Peter Smed og Elisabeth Isaksen.

Nuværende adresse: Gudumvej 4, Nr. Nisum, pr. Lemvig.

Børn: se 6. generation nr. 26 - 30.

12. Peter Christian Christensen.

Født 21.12.1899 i Thisted, død 15.10.1900 i Thisted.

13. Adolf Christensen.

Født 9.8.1902 i Thisted.

Adolf Christensen lærte manufakturfaget i Thisted, arbejdede siden i Fælleslageret i Skive. Har siden 1926 drevet tobaksforretning i Skive. Han giftede sig 8.4.1928 i Skive med Sara Nikoline Poulsen, født 27.5.1902 i Skive, datter af Poul Poulsen og Ane Mortensen.

Nuværende adresse: Frederiksgade 2, Skive.

Børn: se 6. generation nr. 31 - 33.

Frederik Andreas Christensens børn med Ane Pedersen.

14. Kristian Madsen Christensen.

Født 17.3.1890 i Wixø, død 7.12.1910 i Wixø, ugift.

15. Marie Christensen.

Født 1.1.1896 i Wixø.

Marie Christensen overtog forældrenes hus i Wixø og boede her til slutningen af 1930-erne. Bor nu på sygehjemmet i Gern.

Kirstine Saraline Christensens børn med Klemmen Hansen Krægpøth.

16. Karen Marie Hansen Krægpøth.

Født 20.12.1887 i Wixø, død 22.9.1959 i Lemvig.
Karen Marie Krægpøth er uddannet sygeplejerske på sygehuset i Nykøbing S. En af patienterne var tømrersvend Martin Luther Lauridsen med hvem hun indgik ægteskab 8.11.1914 i Thisted. Martin Luther Lauridsen var født 13.3.1889 i Klinkby, søn af Murermester Karl Peter Lauridsen og Mette Kathrine. Ægteparret boede til Karen Maries død i Lemvig.
Børn: se 6. generation nr. 34 - 35.

17. Kristian Hansen Krægpøth.

Født 27.1.1890 i Wixø, død 11.5.1893 i Wixø.

18. Marthinus Hansen Krægpøth.

Født 24.5.1892 i Wixø.
Marthinus H.Krægpøth, der nu er pensioneret overpostbud i Hobro, giftede sig 24.5.1921 i Nykker kirke med Anna Marie Pauch, født 19.1.1901 i Nykker, datter af Hans Pauch.
Nuværende adresse: Bakkely 5, Hobro.
Børn: se 6. generation nr. 36 - 37.

19. Kristian Hansen Krægpøth.

Født 18.4.1894 i Wixø, død 12.9.1964 i Gern.
Kristian H.Krægpøth, der var landmand i Gern, giftede sig 16.5.1916 i Søllerød kirke med Ane Kathrine Jensen, født 20.11.1891 i Grauballe, datter af Niels Jensen og Jørgine Christensen.
Børn: se 6. generation nr. 38 - 42.

20. Elias Marinus Hansen Krægpøth.

Født 7.6.1896 i Wixø.
Elias M.H.Krægpøth, der er vejmand, giftede sig 20.8.1920 i Brande kirke med Marie Kristine Karoline Husum Laursen, født 24.4.1898 i Husum, datter af Laust Lauersen og Mette Johanne Husum. Adresse, Bøllund, pr Give.
Børn: se 6. generation nr. 43 - 54.

21. Hansigne Krestine Hansen Krægpøth.

Født 18.1.1898 i Wixø.
Hansigne Krægpøth giftede sig 11.3.1923 i Thisted med landmand Johannes Jensen, født 8.12.1889, søn af Otto Jensen og Kirstine Bertelsen.
Børn: se 6. generation nr. 55 - 56.

6. Generation.

Christen Madsen Christensens børn med Maren Sørensen.

1. Peder Christian Schriver Christensen.

Født 12.1.1907 i Hvorslev.
Peder Schriver, der er landmand, giftede sig 3.9.1933 i Silkeborg kirke med Marie Magdalene Pedersen, født 19.10.1908 i Sjørslev, datter af Jens og Jensine Pedersen. De bor i Vinderslev pr Kjellerup.
Børn: se 7. generation nr~ 1 - 4.

2. Peter Christensen.

Født 20.7.1908 i Hvorslev.

Peter Christensen giftede sig 24.10.1933 i Thorsø kirke med Esther Nielsen, født 26.2.1908 i Thorsø, datter af Nielsine og Anton Nielsen, Thorsø. Peter Christensen startede som ung med en mindre ejendom i Bjerring, i 1944 købte han Grønbækgården i Grønbæk, som han i 1963 afstod til sønnen Egon. Peter Christensen har i to perioder været medlem af sognerådet i Grønbæk, og ligeledes i 8 år medlem af menighedsrådet, først som kasserer, siden som formand. Efter at have afstået gården, flyttede ægteparret først til Silkeborg, men allerede i 1964 købte de et hus i Iller, hvor de nu bor.

Børn: se 7. generation nr. 5 - 8 .

3. Johannes Christensen.

Født 22.8.1910 i Hvorslev.

Johannes Christensen, der oprindeligt er uddannet mejerist, tog i 1943 lærereksamen fra Th.Langs seminarium i Silkeborg. Efter at have været lærer i Illerhuse, Nortvig, Nr.Snede, slog han sig ned i Ikast, hvor han nu er viceskoleinspektør ved østre skole. Johannes Christensen giftede sig 23.10.1943 i Voel kirke med Inger Margrethe Kristensen, født 14.1.1915 i Voel, datter af Anton Kristensen og Hansine Poulsen.

Børn: se 7. generation nr. 9 - 10.

4. Aage Carl Christensen.

Født 14.3.1912 i Hvorslev.

Aage Carl Christensen er udlært i murerfaget i Gerning ved Bjerringbro. Han arbejdede som svend i 3 år i Dianalund, hvorefter han etablerede sig med selvstændig murerforretning samme sted. Han giftede sig 28.10.1936 i Grønbæk kirke med Mathilda Jensen født 11.5.1915 i Gullev, datter af Niels Jensen og Kristine Sørensen.

Børn: se 7. generation nr. 11 - 16.

5. Anna Kristine Christensen.

Født 31.3.1914 i Borridsø.

Anna Kristine Christensen giftede sig 27.10.1936 i Hvorslev kirke med landmand Einar Marius Sørensen, født 23.9.1906 i Vejerslev, søn af Jens Johan Sørensen og Else Marie Nielsen i Nøddelund.

Børn: se 7. generation nr. 17 - 19.

6. Kristine Frederikke Christensen.

Født 31.8.1916 i Borridsø, død 6.12.1951 i Herning.

Kristine Christensen giftede sig 21.7.1940 i Hvorslev kirke med Conrad Sahlholdt, født 20.2.1915 i "Sahlholdt", Herning, søn af Karoline og Niels Romvig, Sahlholdt.

Børn: se 7. generation nr. 20 - 21.

Erik Christensens børn med Caroline Kirstine Kristensen.

7. Peter Christensen.

Født 25.6.1909 i Fårvang.

Peter Christensen giftede sig 21.10.1941 i Tvilum kirke med Maren Sørensen, født 4.5.1915 i 3eem. Ægteparret driver gården Kammergården ved Ans by.

Børn: se 7. generation nr. 22 - 28.

8. Anna Christensen.

Født 16.12.1911 i Fårvang.

9. Anton Frederik Christensen.

Født 9.1.1916 i Fårvang, død 9.1.1917 i Tvillum.

10. Kirstine Sørine Christensen.

Født 1.8.1921 i Fårvang.

Kirstine Christensen, der er uddannet sygeplejerske, arbejder som afdelingssygeplejerske på Løgstør sygehus. Lene Marie Christensens børn med Mikkell Pedersen.

11. Jensine Pedersen. Født 8.8.1921 i Sporup.

Jensine Pedersen giftede sig i 1945 med Ernst Møller Sørensen, født 5.5.1916 i Ørum pr.Hjallerup. Ernst Sørensen er ringer og graver ved Ørum kirke.

Børn: se 7. generation nr. 29 - 32.

12. Maren Kristine Pedersen.

Født 6.6.1925 i Sporup.

Maren Pedersen voksede op hos mosteren Else i Gern, hun er uddannet i manufakturbranchen, og overtog forretningen i Gern efter Else.

Maren Pedersen giftede sig 10.7.1949 i Gern kirke med Hans Riis, født 25.3.1924 i 80rring, søn af fru Riis i Sorring.

Børn: se 7. generation nr. 33 - 36.

13. Karen Pedersen.

Født 17.2.1927 i Sporup.

Karen Pedersen giftede sig 20.11.1947 i Røgen kirke med Karl Andersen, født 25.11.1924 i Agerskov. Ægteparret bor i Allingåbro.

Børn: se 7. generation nr. 37 - 39.

14. Jens Bakbo Pedersen.

Født 2.1.1930 i Sporup.

Jens Bakbo Pedersen giftede sig 20.9.1959 i Vivild kirke med Else Sloth, født 8.7.1924. Ægteparret bor i Pederstrup ved Kjellerup.

Børn: se 7. generation nr. 40 - 42.

15. Anna Kirstine Pedersen.

Født 2.1.1930 i Sporup. Tvilling til ovennævnte.

Anna Pedersen giftede sig 12.7.1958 i Røgen kirke med Peder Ågård Nielsen, født 12.9.1927 i Borris. Ægteparret bor i Borris.

Børn: se 7. generation nr. 43 - 44.

Hans Marthinus Christensens børn med Agnes Bode Petra Knudsen.

16. Peter Frederik Christensen.

Født 24.9.1922 i Borup.

Peter Christensen giftede sig i Frederikskirken i Århus med Vera Pedersen, født 14.2.1924 i Kjellerup, datter af Aksel Pedersen. Adresse: Fuglsangsalle 132, Århus.

Børn: se 7. generation nr. 45 - 46.

17. Anne Kirstine Christensen.

Født 18.1.1924 i Borup.

Anne Christensen giftede sig 28.12.1947 i Svostrup kirke med Andreas Rytter, født 1.6.1913 i Sall, søn af Anton og Anne Kirstine Rytter. Adresse: Sall pr. Hammel.

Børn: se 7. generation nr. 47 - 49.

18. Karl Aage Christensen.

Født 21.5.1925 i Borup.

Karl Aage Christensen giftede sig 5.4.1950 i Frederiksværk kirke med Inger Ibsen, født 9.10.1931 i Frederiksværk, datter af Conrad og Emmy Ibsen. Adresse: Kregme.

Børn: se 7. generation nr. 50 - 52.

19. Henry Georg Christensen.

Født 17.9.1926 i Borup.

Henry Christensen giftede sig 5.4.1947 i Sverige med Ingegerd Rasmussen, født 9.11.1924 i Sverige, datter af Anne og Laurids Rasmusson.

Børn: se 7. generation nr. 53 - 56.

20. Signe Marie Christensen.

Født 15.2.1928 i Borup.

Signe Christensen giftede sig 25.9.1949 i Svostrup kirke med N.Peter Holm Johansen, født 7.6.1926 i Lysgård, søn af Tinne og Anton Johansen i Lysgaard. Adresse: Lysgaard.

Børn: se 7. generation nr. 57 - 63.

21. Ingrid Marie Christensen.

Født 24.9.1929 i Borup.

Ingrid Christensen giftede sig 4.8.1956 i Svostrup kirke med Erik Pedersen, født 25.1.1925 i Thorning, søn af Emmy og Jacob Pedersen. Adresse: Kjellerup.

Børn: se 7. generation nr. 64.

22. Grethe Katrine Christensen.

Født 13.4.1931 i Borup.

Grethe Christensen giftede sig 1.1.1955 i Svostrup kirke med Jens Abild Laursen, født 5.3.1926 i Nr.Sned, søn af Anne og Mads Laursen. Adresse: Voel pr. Sminge.

Else Marie Christensens børn med Niels Sophus Schmidt.

23. Esther Schmidt.

Født 11.2.1928 i Århus.

Esther Schmidt giftede sig 20.10.1962 i Silkeborg kirke med Christen Mikkelsen, født 8.6.1915 i Vindum, søn af gdr. Anthon Mikkelsen og fru Martha. Ægteparret er forstanderpar på hvilehjemmet "Solhøj" i Give.

24. Eli Schmidt.

Født 20.9.1929 i Århus.

Eli Schmidt giftede sig 26.7.1958 i Thisted kirke med Ruth Frost Christensen, født 21.1.1924 i Århus, datter af Maren og Jens Frost Christensen, Thisted.

Eli Schmidt er oprindeligt udlært elektriker, men tog 1957 lærereksamen fra Th. Langs seminarium i Silkeborg. Han har siden været lærer på Kornmod Realskole i Silkeborg, fra 1961 viceskoleinspektør. Adresse: Skolegade 10.

Børn: se 7. generation nr. 65.

25. Ellen Margrethe Schmidt.

Født 17.8.1932 i Glostrup.

Ellen Schmidt giftede sig 14.7.1956 i Silkeborg kirke med Kristian Jensen, født 13.1.1932 i Engesvang, søn af Niels Jensen og Kirstine Nielsen, Engesvang.

Ellen Schmidt er udlært i Trikotage branchen. Ægteparret købte i 1958 automekanikerværksted i Løgstør. Adresse: Østerbrogade 22, Løgstør.

Christen Madsen Christensens børn med Karen Emilie Smed.

26. Per Olaf Balsbro.

Født 21.8.1927 i Lemvig.

Per Olaf Balsbro, der er civilingeniør, giftede sig 30.7.1955 i København med Eva Cordes, født 11.12.1933 i København, datter af fru Adele Cordes, Randers. Adresse: Knud Anchersvej 90 B, Rødovre.

Børn: se 7. generation nr. 66 - 67.

27. Karen Elisabeth Christensen.

Født 15.9.1929 i Nr.Nissum.

Karen Elisabeth Christensen giftede sig 15.7.1953 i Nr.Nissum kirke med Henning Stensgaard, født 28.1.1929 i Hundborg, søn af grd. Chr.Stensgaard Nielsen og fru Karen Marie i Hundborg. Ægteparret, der tog lærereksamen fra N.Nissum seminarium i 1952, arbejdede 1952-53 i Brødstrup og Vonge, fra 1953-60 i Humlum. Siden 1960 har de arbejdet ved Hjørring private Realskole. Adresse: Parkalle 63, Hjørring.

Børn: se 7. generation nr. 68 - 69.

28. Gerda Christensen.

Født 9.5.1933 i Nr.Nissum.

Gerda Christensen giftede sig 16.5.1964 i Nr.Nissum kirke med Aage Lundgaard, født 14.7.1931 i Sdr.Vinge, søn af Georg Marius Sørensen og Johanne Lundgaard.

Gerda Christensen, der er student, tog lærereksamen fra Nr. Nissum seminarium 1955, ansat i Vorup ved Randers fra 1955-64, derefter ved Ranum Statsøvelsesskole. Aage Lundgaard, der har lærereksamen fra Silkeborg 1955, var ansat ved Frederikshavn skolevæsen 1955-63, derefter ved Ranum Statsøvelsesskole. Adresse: Nygade 17, Ranum.

Børn: se 7.generation nr. 70.

29. Inger Christensen.

Født 29.11.1934 i Nr.Nissum.

Inger Christensen, der er uddannet sygeplejerske, giftede sig 1.4.1961 i Nr.Nissum kirke med civilingeniør Ove Therp, født 4.7.1932 i København, søn af Dagmar Therp.

Adresse: Hvedemarksvej 9, Glostrup.

Børn: se 7. generation nr. 71 - 72.

30. Knud Smed Christensen.

Født 24.6.1940 i Nr. Nissum.

Knud Smed Christensen, der er student fra 1959, blev 1965 civilingeniør. Han giftede sig 15.10.1966 i Stillinge kirke med Rut Ludvigsen, født 2.4.1944 i Brenderup, datter af Alfred og Harriet Clausen, Slagelse.

Adresse: Birkeengen 86a, Skovlunde.

Adolf Christensens børn med Sara Nikoline Poulsen.

31. Karen Jonna Christensen.

Født 30.11.1930 i Skive.

Karen Christensen, der er kontoruddannet, giftede sig 13.1.1951 i Skive kirke med murermester Karl Bisgaard, født 4.3.1921 i Skive, søn af murermester Marinus Bisgaard og Dusine Møller Christensen.

Siden 1959 har familien boet i Herning, hvor Karl Bisgaard arbejder som ingeniør ved Herning kommune.

Adresse: Nederkjærgaard, Mørupvej, Herning.

Børn: se 7. generation nr. 73 - 75.

32. Poul Jørgen Christensen.

Født 7.2.1935 i Skive.

Poul Jørgen Christensen giftede sig 9.7.1966 i Søndre sogns kirke i Viborg med børnehavelærerinde Luise Jessen-Klingenberg, født 13.10.1936 i Norderstapel, Tyskland, datter af lærer Andreas Jessen-Klingenberg og Anna Catharina Eckmann, Seeth. Poul Jørgen Christensen, der er forfatter af nærværende bog, har lærereksamen fra Skive seminarium 1956, arbejdede på kostskolen i Vodskov 1956-63, eksternatskolen i Svendborg 1963-64, Forsorgscentret i Hald Ege 1964-66. Siden 1966 leder af Sohngårdsskolen i Ålborg.

Adresse: Viggo Barfodsvej 4, Skalborg.

Børn: se 7. generation nr. 76.

33. Knud Henning Christensen.

Født 2.10.1943 i Skive.

Knud Henning Christensen, der er student fra Viborg Katedralskole 1962, blev 1967 civilingeniør. Han giftede sig 28.5. 1966 i Skive kirke med Vibeke Briem Ottar, født 2.10.1940 på Frederiksberg, datter af Irma Josephine Zaplotnik, Leoben, Østrig og Mogens Briem Ottar.

Adresse: Diget 80, Glostrup.

Børn: se 7. generation nr. 77.

Karen Marie Hansen Krægpøths børn med Martin Luther Lauridsen.

34. Krista Kathrine Lauridsen.

Født 6.7.1915 i Lemvig.

Krista Lauridsen, der i familien går under navnet Musse, er udlært i manufakturfacet hos moderens kusine, Else Christensen i Gern. Hun giftede sig 7.7.1946 i Lemvig kirke med Jørgen Jørgensen, født 26.9.1921 i Løgumkloster, søn af Elvin og Kirstine Jørgensen, Løgumgaard. Ægteparret bor nu i Aulum, hvor Jørgen Jørgensen er kammer.

Adresse: Jyllandsgade 25, Aulum.

Børn: se 7. generation nr. 78 - 79.

35. Eva Kirstine Lauridsen.

Født 12.11.1916 i Fabjerg pr.Lemvig.

Eva Lauridsen, der er kontoruddannet i Lemvig, giftede sig 12.6.1943 i Lemvig kirke med Carl Johan Hansen, født 29.12. 1918 i Århus, søn af Gunhild og H.M.Hansen, Århus.

Ægteparret er separeret.

Adresse: Grønnevej 259, Virum.

Marthinus Hansen Krægpøths børn med Anna Marie Pauch.

36. Aase Hansen Krægpøth.

Født 9.5.1922 i Nykker.

Aase Krægpøth, der er kontoruddannet, giftede sig 17.4.1949 i Hobro kirke med kontorass. Jacob Sigurd Madsen, født 30.6.1916 i Vroue, søn af uddeler Isak Madsen, Vroue.

Adresse: Kikkenborgvej 37, Kolding.

Børn: se 7. generation nr. 80.

37. Knud Emanuel Pauch Krægpøth.

Født 18.11.1924 i Hobro.

Knud Krægpøth, der er maskinmester, giftede sig i januar 1949 i Arden kirke med Myrza Kristensen, født 11.12.1928 i Arden, datter af vognmand Ernst Kristensen.

Adresse: Arden.

Børn: se 7. generation nr. 81 - 82.

Kristian Hansen Krægpøths børn med Ane Kathrine Jensen.

38. Gunner Hjuler Krægpøth.

Født 10.5.1918 i Gern.

Gunner Krægpøth, der er statsautoriseret revisor, civiløkonom, H.D., giftede sig 19.8.1944 i Fjelsestervang kirke med Elna Rigmor Nielsen, født 26.2.1914 i Fjelsestervang, datter af Sidsel Marie og Niels Peder Nielsen.

Adresse: Skyttevej 10, Fredericia.

Børn: se 7. generation nr. 83 - 84.

39. Villy Clemen Hjuler Krægpøth.

Født 28.6.1920 i Gern.

Villy Krægpøth, der er gårdejer, giftede sig 24.7.1945 i Gern kirke med Helga Holst Jørgensen, født 5.9.1923 i Gern, datter af Søren Holst Jørgensen og Asta Henriksen, Gern.

Adresse: Lysdalgaard, Pederstrup, pr.Kjellerup.

Børn: se 7. generation nr. 85 - 88.

40. Jørgine Kirstine Hjuler Krægpøth.

Født 28.6.1920 i Gern.

Tvillingsøster til ovennævnte. Jørgine Krægpøth giftede sig 28.6.1953 i Gern kirke med Frode Nørgaard Faarup, født 13.9. 1920 i Skjød, søn af Karen Marie Nørgaard og Povl Faarup. Ægteparret har købmandsforretning i Aarhus.

Adresse: Kålundsvej 5, Århus.

Børn: se 7. generation nr. 89 - 90.

41. Oluf Hjuler Krægpøth.

Født 26.8.1925 i Gern.

Oluf Krægpøth, der er kriminaloverbetjent, giftede sig 10.6. 1952 i Taulov kirke med Valborg Jensine Mørk, født 18.10.1923 i Skærbæk, datter af Valdemar Lauritsen Mørk og Thora Maria Gorridsen.

Adresse: Hannerupvænget 5, Odense.

Børn: se 7. generation nr. 91 - 93.

42. Remi Hjuler Krægpøth.

Født 2.9.1927 i Gern.

Remi Krægpøth, der er landmand og specialarbejder, giftede sig 28.10.1950 i Sdr.Vium kirke med Sigrid Kristence Sørensen, født 25.6.1928 i Sdr.Vium, datter af Andreas Sørensen og Nielsine Kirstine Christensen.

Adresse: Hovstrup pr. Nr.Nebel.

Børn: se 7. generation nr. 94 - 99.

Elias Marinus Hansen Krægpøths børn med Marie Kristine Karoline Husum Lauersen.

43. Svend Aage Krægpøth.

Født 12.11.1920 i Blåhøj.

Svend Aage Krægpøth, der er ugift, arbejder som fabriksarbejder i Sverige.

Adresse: Höglandsvagen 13B, Södertälje.

44. Margit Krægpøth.

Født 29.6.1922 i Blåhøj.

Margit Krægpøth giftede sig 11.11.1945 i Give kirke med Svend Ingemann Sørensen, født 4.5.1909 i Thyregod, søn af Mathias Sørensen og Kirstine Søndertoft. Ægteparret har en ejendom i Jennum pr. Vejle.

Børn: se 7. generation nr. 100 - 102.

45. Helmi Krægpøth.

Født 10.9.1923 i Blåhøj.

Helmi Krægpøth giftede sig 27.4.1947 i Give kirke med Knud Peder Vanggaard Andersen, født 22.2.1917 i Hasmark, søn af Hans Oluf Andreas Andersen og Kristine Knudsen. Han er slagteriarbejder og ægteparret bor i Hasmark pr. Otterup.

Børn: se 7. generation nr. 103 - 105.

46. Sonja Krægpøth.

Født 12.10.1924 i Give.

Sonja Krægpøth giftede sig 30.11.1948 i Give kirke med Hans Christian Thyrsted, født 24.8.1922 i Klovborg, søn af Andrea og Regnar Thyrsted i Tørring. Ægteparret har en gård på Tofthøj mark pr. Jelling.

Børn: se 7. generation nr. 106 - 108.

47. Elinor Krægpøth.

Født 23.8.1926 i Hvorslunde.

Elinor Krægpøth giftede sig 30.12.1949 i Jele kirke med metalsliber Anton Hansen, født 6.7.1924 i Skojborg, søn af Marie Rasmussen og Peder Hansen.

Adresse: Havnegade 4, Haderslev.

48. Anne Lise Krægpøth.

Født 17.8.1927 i Hvorslunde.

Anne Lise Krægpøth giftede sig med Johan Michelsen, men ægteskabet er senere opløst.

Adresse: Landsnervej 4, Haderslev.

Børn: se 7. generation nr. 109 - 110.

49. Else Krægpøth.

Født 7.6.1929 i Filskov.

Else Krægpøth giftede sig 1.7.1952 i Give kirke med falckredder Børge Grundt Hansen, født 20.3.1927 i Skibet, søn af Martin Christian Charles Grundt Hansen og Carelia Laurine Andersen, Jennum pr. Skibet.

Adresse: Køgevej 2a, Tåstrup.

Børn: se 7. generation nr. 111 - 112.

50. Hannah Husum Krægpøth.

Født 31.8.1930 i Filskov.

Hannah Krægpøth giftede sig 29.10.1950 i Give kirke med Gårdejer Niels Grøndal, født 3.9.1925 i Sejrup, søn af Niels Jacob Jørgensen Grøndal og fru Jensine Kristine.

Adresse: Sejrup pr. Thyregod.

Børn: se 7. generation nr. 113 - 117.

51. Bente Krægpøth.

Født 7.5.1933 i Filskov.

Bente Krægpøth giftede sig 25.10.1953 i Give kirke med montør William Honore Andersen, født 22.5.1925 i Børkop, søn af Peder Andersen og Petra Honore, Vejle.

Adresse: Bjerrevej 110, Dagnæs pr. Horsens.

Børn: se 7. generation nr. 118 - 120.

52. Elvin Krægpøth.

Født 30.8.1934 i Give.

Elvin Krægpøth giftede sig 8.9.1962 i Give kirke med Rita Tank Hansen, født 2.2.1942 i Jægersborg, datter af Even Tank Hansen og Rosa Olsen, Give. Elvin Krægpøth er telefonmontør. Adresse: Jernbanegade 25, Fredericia.

Børn: se 7. generation nr. 121.

53. Doris Krægpøth.

Født 21.1.1938 i Bøllund.

Doris Krægpøth giftede sig 27.9.1958 i Give kirke med Arne Andersen, født 23.11.1933 i Farre, søn af Hans Christian og Marie Andersen, Farre. Ægteparret har en gård i Loftlund pr. Farre.

Børn: se 7. generation nr. 122.

54. Frida Krægpøth.

Født 12.7.1940 i Bøllund.

Frida Krægpøth giftede sig 19.8.1961 i Give kirke med Kaj Åge Hansen, født 27.7.1940 i Fredericia, søn af Hans Hansen og Karen Marie Jensen, Vejle.

Adresse: Moldevej 11, Vejle.

Børn: se 7, generation nr. 123 - 126.

Hansigne Kristine Hansen Krægpøths børn med Johannes Jensen.

55. Henry Krægpøth Jensen.

Født 9.11.1923 i Sennels.

Henry Krægpøth Jensen, der er slagteriarbejder i Thisted, giftede sig 14.6.1946 i Thisted med Elisabeth Kirsten Jensen, født 10.10.1925 i Koldby, datter af Andreas Theodor Jensen og Karen Thomsen, Koldby. Ægteparret bor i den gamle skole i Sennels.

Børn: se 7. generation nr. 127 - 131.

56. Gerda Krægpøth Jensen.

Født 21.1.1925 i Sennels.

Gerda Krægpøth Jensen giftede sig 19.11.1963 i Viborg med Harald Knudsen, født 14.4.1906 i Kolding.

Adresse: Valmuevej 8, Randers.

7. Generation.

Peder Christian Schriver Christensens børn med Marie Magdalene Pedersen

1. Bodil Schriver Christensen.

Født 4.2.1937 i Skannerup.

Bodil Schriver Christensen giftede sig 5.4.1961 i Vinderslev kirke med ingeniør Bent Holm, født 3.6.1934 i Allested, søn af Mary og Anders Jessen Holm, Levring.

Adresse: Manøvej 9, Herning.

Børn: se 8. generation nr. 1 - 2.

2. Knud Schriver Christensen.

Født 17.7.1941 i Skannerup.

Knud Schriver Christensen, der er landmand, giftede sig 20.3. 1965 i Vinderslev kirke med Elly Marie Vestergaard, født 22.9. 1942 i Gødvad, datter af Inger Tøndborg Jensen og Christian Vestergaard.

Adresse: "Virkelyst", Ornho j.

Børn: se 8. generation nr. 3 - 4.

3. Gert Schriver Christensen.

Født 6.3.1945 i Gern.

Gert Schriver Christensen er lærer og bor i Vinderslev.

4. Kirsten Schriver Christensen.

Født 25.4.1948 i Gern.

Kirsten Schriver Christensen er handelsuddannet og bor i Vinderslev.

Peder Christensens børn med Ester Nielsen.

5. Ejner Viggo Christensen.

Født 1.6.1936 i Viborg.

Ejner Christensen er udlært mejerist, senere mejeringeniør, nu ansat som driftsleder ved Otto Mønstedts Margarinefabrik i København. Han giftede sig 2.11.1963 i Grønbæk kirke med Gurli Lassen, født 25.6.1939 i Rødovre, datter af Karen Norup og Hans B.Lassen.

Adresse: Frederiksholms Havnevej 11, SV.

Børn: se 8. generation nr. 5 - 6.

6. Egon Christensen.

Født 16.10.1938 i Bjerring.

Egon Christensen, der er landmand, giftede sig 14.11.1964 i Nødager kirke med Gurli Holst, født 12.11.1943 i Stabrand, datter af Agnes og Peter Holst.

Adresse: Grønbækgaard, Ans by.

Børn: se 8. generation nr. 7 - 8.

7. Ole Schriver Christensen.

Født 18.1.1946 i Grønbæk.

Ole Schriver Christensen er tømrersvend i Låsby.

8. Johannes Schriver Christensen.

Født 15.8.1951 i Grønbæk.
Johs. Schriver Christensen er landbrugsmedhjælper i Iller.

Johannes Christensens børn med Inger Margrethe Kristensen.

9. Lars Christensen.

Født 19.9.1945 i Kjellerup.
Lars Christensen er stud.polit i København.

10. Poul Christensen.

Født 22.7.1947 i Nortvig.
Poul Christensen aftjener pt. sin værnepligt i Viborg.
Aage Carl Christensens børn med Mathilde Jensen.

11. Else Christensen.

Født 9.1.1938 i Tersløse.
Else Christensen, der er kontoruddannet, giftede sig 20.10. 1962 i Tersløse kirke med Arne Krogh, født 14.12.1938 i Førslev, søn af Johannes Krogh og Anna Margrethe Christiansen, Sneslev pr.Fuglebjerg. Arne Krogh er uddannet tømrer og har ingeniøruddannelse.
Adresse: Krogagervej 9, Næstved.

Børn: se 8. generation nr. 9 - 11.

12. Erik Christensen.

Født 2.12.1938 i Tersløse.
Erik Christensen, der er udlært tømrer, har ingeniøreksamen fra Horsens Bygningsteknikum. Gjorde som soldat tjeneste i Gaza.
Adresse: Fåborgvej 35, Himmelev pr.Roskilde.

13. Leo Christensen.

Født 10.1.1940 i Tersløse.
Leo Christensen, der er handelsuddannet, rejser som repræsentant. Han giftede sig 16.2.1963 i Filadelfia kirke med Elisabeth Magdalene Nielsen, født 12.8.1940 i Charlottenlund, datter af Erik Nielsen og Ester Christiansen.

Adresse: Egealle 198, Silkeborg.

Børn: se 8. generation nr. 12 - 13.

14. Arne Christensen.

Født 9.2.1942 i Tersløse.
Arne Christensen er udlært blikkenslager. Han giftede sig 6.11.1965 i Tersløse kirke med Solveig Nielsen, født 30.3.1942 datter af Harry Nielsen og Margrethe Christensen, Atterup. Adresse: Lundtoftevej 65, Dianalund.

Børn: se 8. generation nr. 14.

15. Henning Christensen.

Født 21.11.1944 i Tersløse.
Henning Christensen er udlært isenkræmmer og er handelsstudent.
Adresse: Skyttevej 4, Dianalund.

16. Mogens Christensen.

Født 16.12.1947 i Tersløse.
Mogens Christensen er udlært murer.
Adresse: Skyttevej 4, Dianalund.

Anna Kristine Christensens børn med Ejnar Marius Sørensen.

17. Else Sørensen.

Født 5.5.1940 i Nøddelund.
Else Sørensen giftede sig 30.4.1960 i Gullev kirke med Hans Lave, født 1.6.1930 i Amstrup, søn af Maren og Peter Lave.

18. Gerda Sørensen.

Født 1.12.1942 i Nøddelund.

19. Jens Christian Sørensen.

Født 19.5.1946 i Nøddelund.

Kristine Frederikke Christensens børn med Conrad Sahlholdt.

20. Lene Lundsgaard Sahlholdt.

Født 25.9.1945 i Herning.
Lene Sahlholdt giftede sig 8.7.1967 i Helsingør med Jørgen Berg, født 29.7.1941 i Søborg, søn af Erik Berg og F.Carstensen, Helsingør.
Adresse: Prinsesse Charlottegade 53, København N.

21. Niels Jørgen Sahlholdt.

Født 16.2.1947 i Herning.
Adresse: Sahlholdt, Herning.

Peter Kristensens børn med Maren Sørensen.

22. Gerda Ravnholt Kristensen.

Født 26.6.1942 i Sorring.
Gerda Kristensen er køkkenassistent.

23. Gudrun Ravnholt Kristensen.

Født 19.7.1943 i Sorring.
Gudrun Kristensen er revisorassistent.

24. Grethe Ravnholt Kristensen.

Født 23.8.1944 i Grønbæk.
Grethe Kristensen giftede sig 18.3.1967 i Grønbæk kirke med Carl Peter Blach.
Børn: se 8. generation nr. 15.

25. Erik Søe Kristensen.

Født 27.3.1947 i Grønbæk.
Erik Søe Kristensen er landbrugsmedhjælper.

26. Søren Christian Raunholt Kristensen.

Født 28.4.1948 i Grønbæk.
Søren Kristensen er landbrugsmedhjælper.

27. Hanne Raunholt Kristensen.

Født 16.12.1949 i Grønbæk.
Hanne Kristensen er køkkenassistent.

28. Børge Raunholt Kristensen.

Født 29.1.1955 i Grønbæk.

Jensine Pedersens børn med Ernst Møller Sørensen.

29. Grethe Møller Sørensen.

Født 15.8.1945 i Nustrup.
Grethe Møller Sørensen giftede sig 26.3.1966 i Ørum kirke
med Knud Erik Olsen.
Adresse: Præstegade 5, Hasle.
Børn: se 8. generation nr. 16.

30. Michael Peder Sørensen.

Født 7.9.1946 i Agerskov.
Adresse: Ørum pr. Hjallerup.

31. Anna Lene Møller Sørensen.

Født 29.5.1948 i Ørum.

32. Karen Møller Sørensen.

Født 24.5.1950 i Ørum.

Maren Pedersens børn med Hans Riis.

33. Johannes Riis.

Født 30.10.1950 i Gern.

34. Jette Riis.

Født 9.8.1952 i Gern.

35. Else Merete Riis.

Født 14.9.1956 i Gern.

36. Carsten Riis.

Født 14.4.1958 i Gern.

Karen Pedersens børn med Karl Andersen.

37. Kurt Andersen.

Født 15.1.1949 i Sommersted.

38. Kjeld Andersen.

Født 8.3.1952 i Sommersted.

39. Kirsten Andersen.

Født 12.8.1958 i Sommersted.

Jens Bakbo Pedersens børn med Else Sloth.

40. Linda Pedersen.

Født 16.8.1959 i Sporup.

41. Thorkild Sloth Pedersen.

Født 31.3.1961 i Sporup.

42. Preben Bakbo Pedersen.

Født 15.6.1963 i Pederstrup, pr. Kjellerup.

Anna Kirstine Pedersens børn med Peder Aagaard Nielsen.

43. Niels Aagaard Nielsen.

Født 24.6.1959 i Borris.

44. Lene Aagaard Nielsen.

Født 9.10.1961 i Borris.

Peter Frederik Christensens børn med Vera Pedersen.

45. Inger Margrethe Christensen.

Født 3.7.1951 i Aarhus.

46. Alice Elisabeth Christensen.

Født 25.2.1953 i Aarhus.

Anna Kirstine Christensens børn med Andreas Rytter.

47. Jørn Rytter.

Født 30.10.1947 i Hørup.

48. Anton Rytter.

Født 19.12.1951 i Sall.

49. Hans Erik Rytter.

Født 15.9.1955 i Sall.

Karl Aage Christensens børn med Inger Ibsen.

50. Bente Christensen.

Født 2.9.1950 i Frederiksværk.

51. Bent Christensen.

Født 19.12.1952 i Frederiksværk.

52. Leif Christensen.

Født 13.1.1960 i Kregme.

Henry Georg Christensens børn med Ingegerd Rasmussen.

53. Rolf Ingerd Christensen.

Født 1.6.1947 i Flybo, Sverige.

54. Tommy Ingerd Christensen.

Født 8.2.1950 i Flybo, Sverige.

55. Birgit Ingerd Christensen.

Født 28.10.1952 i Flybo, Sverige.

56. Conny Ingerd Christensen.

Født 3.1.1956 i Folsebo, Sverige.

Signe Christensens børn med Niels Peter Holm Johansen.

57. Karen Johansen.

Født 11.2.1950 i Hørup.

58. Knud Johansen.

Født 5.7.1951 i Haderup.

59. Kirsten Johansen.

Født 13.3.1953 i Haderup.

60. Birgit Johansen.

Født 21.12.1954 i Lysgård.

61. Anette Johansen.

Født 28.2.1956 i Lysgård.

62. Lene Johansen.

Født 21.8.1958 i Horup.

63. Lars Johansen.

Født 20.8.1958 i Horup, tvilling til ovennævnte.

Ingrid Marie Christensens barn med Erik Pedersen.

64. Benedikte Pedersen.

Født 9.11.1956 i Hørup.

Eli Schmidts barn med Ruth Frost Christensen.

65. Hans Jørgen Schmidt.

Født 16.7.1960 i Silkeborg.

Per Olaf Smed Balsbros børn med Eva Cordes.

66. John Cordes Balsbro.

Født 23.2.1956 i København.

67. Dorte Cordes Balsbro.

Født 4.6.1958 i København.

Karen Elisabeth Christensens børn med Henning Steensgaard.

68. Karen Steensgaard.

Født 18.2.1957 i Humlum.

69. Jørgen Steensgaard.

Født 25.7.1965 i Hjørring.

Gerda Christensens barn med Aage Lundgaard.

70. Anne Lundgaard.

Født 14.7.1966 i Ranum.

Inger Christensens børn med Ove Therp.

71. Ingelise Therp.

Født 11.10.1963 i København.

72. Hanne Therp.

Født 8.10.1964 i København.

Karen Jonna Christensens børn med Karl Bisgaard

73. Jens Bisgaard.

Født 31.3.1953 i Skive.

74. Niels Bisgaard.

Født 28.1.1955 i Skive.

75. Ole Bisgaard.

Født 28.1.1955 i Skive, tvilling til ovennævnte.

Poul Jørgen Christensens barn med Luise Jessen-Klingenberg.

76. Peter Jessen-Klingenberg Christensen.

Født 20.10.1967 i Ålborg.

Knud Henning Christensens barn med Vibeke Briem Ottar.

77. Lone Briem Christensen.

Født 7.12.1967 i Glostrup.

Krista Kathrine Lauridsens børn med Jørgen Jørgensen.

78. Poul Erik Jørgensen.

Født 20.4.1947 i Struer.

Lærerstudierende ved Th. Langs seminarium, Silkeborg.

79. Henning Bo Jørgensen.

Født 20.3.1953 i Struer.

Aase Hansen Krægpøths barn med Jacob Sigurd Madsen.

80. Lis Krægpøth Madsen.

Født 25.11.1955 i Kolding.

Knud Emanuel Pauch Krægpøths børn med Myrza Kristensen.

81. Helga Minna Krægpøth.

Født 7.6.1949 i Arden.

82. Else Krægpøth.

Født 28.8.1955 i Hobro.

Gunner Hjuler Krægpøths børn med Elna Rigmor Nielsen.

83. Kristian Klemen Hjuler Krægpøth.

Født 10.1.1948 i Vejle.

84. Karsten Gunner Hjuler Krægpøth.

Født 11.8.1949 i Vejle.

Villy Clemen Hjuler Krægpøths børn med Helga Holst Jørgensen.

85. Henning Holst Krægpøth.

Født 7.6.1946 i Brårup, Ans.

86. Birthe Holst Krægpøth.

Født 7.8.1949 i Brårup, Ans.

87. Anna Kathrine Holst Krægpøth.

Født 21.11.1948 i Brårup, Ans.

88. Arne Villy Holst Krægpøth.

Født 11.9.1952.

Jørgine Kirstine Hjuler Krægpøths børn med Frode Nørgård Fårup.

89. Poul Faarup.

Født 8.7.1956 i Århus.

90. Susan Faarup.

Født 28.3.1959 i Århus.

Oluf Hjuler Krægpøths børn med Valborg Jensine Mørk.

91. Clemen Mørk Krægpøth.

Født 30.1.1954 i København.

92. Esben Mørk Krægpøth.

Født 25.5.1956 i Odense.

93. Knud Valdemar Mark Krægpøth.

Født 11.1.1958 i Odense.

Remi Hjuler Krægpøths børn med Sigrid Sørensen.

94. Andreas Kristian Krægpøth.

Født 23.4.1953 i Gludsted.

95. Erik Hjuler Krægpøth.

Født 18.1.1955 i Houstrup.

96. Karin Kristense Hjuler Krægpøth.

Født 19.6.1957.

97. Lars Hjuler Krægpøth.

Født 6.1.1959 i Houstrup.

98. Søren Hjuler Krægpøth.

Født 4.3.1961 i Houstrup.

99. Ole Hjuler Krægpøth.

Født 30.7.1963 i Houstrup.

Margit Krægpøths børn med Svend Ingemann Sørensen.

100. Erling Sørensen.

Født 9.2.1947 i Vejle.

Erling Sørensen er teknisk assistent.

101. Bjarne Sørensen.

Født 10.9.1951 i Vejle.

Bjarne Sørensen er mekaniker.

102. Tove Sørensen.

Født 5.3.1963 i Vejle.

Helmi Krægpøths børn med Knud Peder Vanggaard Andersen.

103. Inge Lise Vanggaard Andersen.

Født 25.5.1948 i Bransby.

Bor nu i Hamburg.

104. Hans Henning Vanggaard Andersen.

Født 13.2.1952 i Bransby.

105. Annemarie Vanggaard Andersen.

Født 3.5.1957 i Banderum.

Sonja Krægpøths børn med Hans Christian Thyrsted.

106. Ulla Thyrsted.

Født 14.7.1948 i Vejle.

107. Conni Thyrsted.

Født 11.1.1951 i Starup.

108. Peder Regnar Thyrsted.

Født 15.9.1953 i Vejle.

Anne Lise Krægpøths børn med Johan Michelsen.

109. Ellis Merete Michelsen.

Født 1.12.1950 i Otterup.

110. Jørgen Michelsen.

Født 3.9.1955 i Haderslev.

Else Krægpøths børn med Børge Grundt Hansen.

111. Grethe Grundt Hansen.

Født 14.11.1952 i Tåstrup.

112. Lis Grundt Hansen.

Født 9.5.1955 i Tåstrup.

Hannah Husum Krægpøths børn med Niels Grøndal.

113. Birgit Grøndal.

Født 26.10.1951 i Kollemorten.

114. Børge Grøndal.

Født 29.5.1953 i Kollemorten.

115. Villy Grøndal.

Født 28.5.1955 i Kollemorten.

116. Jensine Kristine Grøndal.

Født 9.8.1957 i Sejrup.

117. Anne Mette Grøndal.

Født 7.8.1962 i Sejrup.

Bente Krægpøths børn med William Honore Andersen.

118. Jette Andersen.

Født 17.1.1953 i Vejle.

119. Hanne Andersen.

Født 6.2.1956 i Barrit.

120. Jonna Krægpøth Andersen.

Født 23.8.1957 i Dagnæs.

Elvin Krægpøths barn med Rita Tank Hansen.

121. Dorte Tank Krægpøth.

Doris Krægpøths barn med Arne Andersen.

122. Gitte Andersen.

Født 23.6.1964 i Farre.

Frida Krægpøths børn med Kaj Hansen.

123. Lone Krægpøth Hansen.

Født 26.12.1961 i Holstebro.

124. Lene Krægpøth Hansen.

Født 22.5.1963 i Holstebro.

125. Lars Krægpøth Hansen.

Født 27.9.1964 i Holstebro.

126. Lise Krægpøth Hansen.

Født 4.5.1966 i Vejle.

Henry Krægpøth Jensens børn med Elisabeth Jensen.

127. Villy Jensen.

Født 5.11.1946 i Sennels.
Pt. Haslev Højskole.

128. Orla Jensen.

Født 30.9.1947 i Sennels.
Orla Jensen er landbrugsmedhjælper.

129. Ulrik Jensen.

Født 22.2.1950 i Koldby.
Ulrik Jensen er mekaniker.

130. Preben Jensen.

Født 1.3.1956 i Sennels.

131. Lilly Jensen.

Født 20.8.1966 i Sennels.

8. Generation.

Bodil Schrivvers børn med Bent Holm.

1. Lene Holm.

Født 24.1.1962 i Hammerum.

2. Jørn Holm.

Født 5.7.1964 i Herning.

Knud Schriver Christensens børn med Elly Marie Vestergaard.

3. Dorthe Schriver Christensen.

Født 14.6.1966 i Ørnholm.

4. Lone Schriver Christensen.

Født 20.6.1967 i Ørnholm.

Ejner Viggo Christensens børn med Gurli Lassen.

5. Anne-Marie Christensen.

Født 20.8.1964 i København.

6. Lene Christensen.

Født 24.1.1966 i København.

Egon Christensens børn med Gurli Holst.

7. Marianne Christensen.

Født 12.5.1965 i Grønbæk.

8. Lis Christensen.

Født 19.8.1966 i Grønbæk.

Else Christensens børn med Arne Krogh.

9. Lars Krogh.

Født 3.10.1963 i Sæby, Høng.

10. Lene Krogh.

Født 24.7.1965 i Næstved.

11. Anette Krogh.

Født 28.2.1967 i Næstved.

Leo Christensens børn med Elisabeth M. Nielsen.

12. Anne Christensen.

Født 10.6.1964 i Frederiksberg.

13. Jes Christensen.

Født 29.10.1965 i Glostrup.

Arne Christensens barn med Solveig Nielsen.

14. Merete Christensen.

Født 4.3.1967 i Sæby, Høng.

Grethe R. Kristensens barn med Carl Peter Blach.

15. Jens Blach.

Født 24.8.1967

Grethe Møller Sørensens barn med Knud Erik Olsen.

16. Anne Marie Olsen.

Født 27.7.1966 i Hasle.

Om navnet Krægpøth.

En stor del af efterkommerne efter Peder Søe bærer navnet Krægpøth, eller har det måske i det nærmest foregående slægtled, hvorfor der her kort skal redegøres for hvor langt tilbage man kan komme med navnet som familienavn.

Krægpøth er navnet på en ejendom beliggende øst i Wixø.

Hvad det betyder, skal jeg ikke kunne sige, men det er sikkert meget gammelt. Stavemåden er stort set uændret siden 1664, da det træffes i matriklen, idet man dog finder stavemåderne Kregpøth, Krægpyth, Kregpyth og Krægpøt.

Som det vil ses side 87, indgår Kirstine Saraline Christensen den 28.9.1886 i Wixø ægteskab med strandfoged Klemen Hansen Krægpøth, født i Wixø 2.9.1836. Han var søn af:

Husmand Hans Christensen Krægpøth, døbt 7.5.1802 i Wixø, død sammesteds 23.3.1884, gift 11.11.1825 i Wixø med sydpige Maren Kirstine Christensdatter. Hun døde 18.4.1879 i Wixø.

Hans Krægpøth var søn af:

Christen Madsen Krægpøth, døbt 29.6.1760 i Wixø, død 8.1.1815. i Wixø, var muligvis gift med Anne Marie Christensdatter(?). En bror af ham døde i Vestindien. Christen Krægpøth var søn af:

Mads Krægpøth, døbt 18.10.1722 i Wixø, begravet 18.6.1778. Han var gift med Anne Marie Søe, der var faster til Peder Søes fader, - trolovede 22.9.1757. Hun døde 6.2.1778, kun 42 år gammel. Mads Krægpøth var søn af:

Hans Madsen, døbt 21.1.1677, begravet 26.1.1755. Han ses ikke umiddelbart at have båret navnet Krægpøth, men blev 18.5. 1712 gift med Ane Andersdatter i Krægpøth. Hun blev begravet 16.8.1763 i Wixø. Hvorvidt Krægpøthnavnet er vandret gennem det kvindelige led er ikke til at sige, men det ses af og til.

Hans Madsen var søn af:

Mads Krogh, der den 3. søndag efter Trinitatis 1676 giftede sig med Else Hansdatter.

Det var før i tiden almindeligt, at man tog navn efter den gård, man beboede, så det kan godt tænkes, at der vil optræde flere personer med samme tilnavn, - uagtet de ikke er i familie med hinanden. Gården Krægpøth tilhørte godset Kjølbygård i Hunstrup som fæstegods, men ingen af de ovennævnte ses at have været fæstere af ejendommen, hvorfor navnet må være optaget som familienavn på et ret tidligt tidspunkt.

Niels Larsen Krægpøth, dør 3.4.1729, 70 år gammel, og ligeledes dør Niels Christensen Krægpøth 3.10.1718, 88 år gammel, uden at det kan ses, at der er en familiesammenhæng med nogen af de ovenfor nævnte. En af dem må sikkert være den Niels Krægpøth, der i matriklen af 1688 står som fæster af ejendommen.

Iøvrigt ligger der her en oplagt opgave, for et medlem af den nulevende Krægpøthfamilie, at finde ud af den nærmere sammenhæng. Jeg vil formode, at der ikke findes andre Krægpøth'er idag, end dem der nedstammer fra strandfogeden.

Litteraturliste og henvisninger.

En udtømmende liste over anvendt litteratur og arkivmateriale er vist overflødig. Den ville også blive alt for lang. Jeg skal dog her gøre opmærksom på, at der er anvendt kirkebøger fra de respektive sogne, samt fæsteprotokoller og skifteprotokoller fra de juridiktioner der er nævnt i teksten.

Desuden er der brugt stof fra bl.a.:

Viborg Landstings skøde- og panteprotokoller. Thisted

Amts arkiv: Om Norges proviantering.

" : Om kapervæsenet .

" : Skattehove dbøger.

Lassen: Danmarks kapere.

Thisted Amts Avis årg.: 1874.

Bæksted, Anders: Besættelsen i Thisted.

Danmarks Adels Årbog: div. årgange

Han Herreds Tingbog: 1682 & 1695.

Ålborg Bispearkiv: div. papirer.

Bircherods dagbog (Personalhistorisk tidsskrift).

Trap: Danmark.

Historisk Årbog for Thisted Amt: div. årgange.

Riismøller : Et hjørne af Ålborg.

" : Ålborg

Matriklen af 1660 og 1688.

Mehr, Ludvig: Livet på Hanstholmen.

Folketællingslisterne: 1787, 1801, 1834 & 1840.

Her er den originale slægtsbog blevet tilføjet et dokument efterfølgende omdelt til dele af Peder Søes efterslægt, Krægpøtterne, i år 1970:

Lidt om Krægpøt.

I mit duplikat om min tip-tip-oldefar Peder Søe var jeg lidt inde på Krægpøtnavnet og dets oprindelse. Dette skyldtes sikkert nok det faktum at navnet lyder lidt pudsigt, og desuden at ikke så få af slægten bærer det endnu i dag.

Da det imidlertid blot var et lille tillæg til min egentlige opgave, og da jeg siden hen på grund af fortsatte undersøgelser har fundet ud af, at jeg må korrigere et par ting, så har jeg her samlet lidt sammen, som jeg sender ud til Krægpøtterne som en lille julehilsen.

Volstrup gl. skole 9230 Svenstrup
Poul Christensen.

Krægpøtnavnet træffes sikkert første gang 1662 i formen Kreg pött. Dette betyder dog ikke, at navnet ikke er ældre, men da stedet regnedes til husmandsbrugene, så har man ikke tidligere gjort sig den ulejlighed at bruge navnet, hvilket naturligvis er en skam, idet det forhindrer os i at se hvem der har haft brugsretten over stedet. Ørum lens regnskaber starter ganske vist i 1580, men det er ikke til at se hvem af de mange navne, der bebod Krægpøt. Måske er en af dem den Jens Laursøn, der nævnes i 1599 som Jakob Lykkes boelsmand en Krægpøt, men noget sikkert kan ikke siges herom. Det er dog ret sikkert, at Krægpøt på dette tidspunkt må have tilhørt gården Nørtorp, og altså Jakob Lykke.

Navnet består af to ord kræg og pøt, og Svend Åkjær er nået til den slutning, at disse betyder henholdsvis kvæg og pyt, altså et sted hvor kvægene vander. Dette passer også godt med de stedlige forhold i gamle tider, idet der har været ret fugtigt øst for Vigsø. Her lå bl.a. dengang Rosholm sø og forskellige små vandhuller.

Familiens historie - så langt vi kan følge den - må starte ved Anders Krog, fæsteren af gården Krog i Vigsø, som nævnes 1599. Krog ejedes også af Nørtorp, stod senere i matriklen til 1 tdr 5 skp 2 fjk hartkorn og hørte til ejerlavet i Vigsø, som bestod af 5 gårde.

Vi ved ikke andet om Anders Krog, men han må være far til den næste fæster af Krog, Christen Andersen i Krog der døde 1675 og som var gift med Maren Christensdatter. Disse havde i hvert fald 4 børn, hvoraf Anders overtog fæstet efter faderen, mens en anden søn, skudeskipperen Oluf Christensen Krog giftede sig ind i den ansete Hestkærslægt. En tredje søn var skudeskipperen Mads Christensen Krog, gift 1675 med Else Hansdatter. Herom nedenfor.

Den første kendte fæster af Krægpøt var en Niels Christensen Krægpøt, født ca 1625, død 8. august 1713 og gift med Anne Nielsdatter. Vi kender navnene på et par af børnene, tvillinger havde de blandt andet og en datter kom i 1691 galt af sted med en ungkarl fra Skinderup. I 1687 står Niels Kregputt noteret som ejer af 4 får, hvilket næppe var til stor gavn, når den årlige landegilde bestod af 2 tdr smør. I 1700 havde han ingen hjemmeværende børn.

Åbenbart har han ikke haft sønner der har kunnet overtage fæstet efter sig, for 10.4.1703 bliver Krægpøt overtaget af Niels Lauritsen fra Skielsbjerg. Han var født omkring ved 1659, så han har været op i årene da han fik fæstet og længe sad han da heller ikke ved det. 27.maj 1713 afgiver han det til sin fætter, en søn af

den ovenfor nævnte Mads Krog, der var bror til hans mor. Denne dato har betydning for alle nulevende Krægpøt'er, idet dette fæstemål er den egentlige årsag til at en flok mennesker i 1970 bærer navnet Krægpøt.

Den nye fæster var altså en født Krog - født i 1677 og gift 18.5.1712 med Anne Andersdatter. Foruden fæstet of Krægpøt passede Hans også skudehandelen. Det ser ud til at han er den eneste fæster af Krægpøt, der har dyrket sejladsen. Han led i 1712 den tort at blive opbragt af svenskerne og ført til Göteborg - eller Gothenborg, som det hed dengang. Det var jo i store nordiske krigs dage og Skagerak var absolut ikke et sikkert farvand at besejle.

Hans Krægpøt og hans kone fik 6 døtre, hvoraf 2 var tvillinger, men heldigvis fik de også en søn Mads, der kunne overtage Krægpøt, da tiden var inde. Hans Krægpøt døde først 1755, ved hvilken lejlighed Mads må have overtaget halvdelen af fæstet. Den anden del fik han først i 1764 da moderen var død.

Mads Hansen Krægpøt døde 60 år gammel i 1778. Han var gift med Anne Marie Søe, en datter af Christen Søe, der er nævnt i slægtsbogen.

Parret fik 5 drenge, hvoraf den ældste Hans overtog fæstet. Af brødrene bør nævnes Anders og Christen. Begge disse lagde sig en stor familie til, Anders var gift ind i den familie, den nu sad på Krog, mens Christen var gift med Anne Marie Sørensdatter fra Bjerre. Det ser ud til at parret har boet i Bjerre. En af deres sønner fik navnet Clemen, og det er fra ham strandfogeden fik sit navn. En anden var Hans, født 7.maj 1802 og død i Vigsø 23.3.1884, gift 11.11.1825 med sypige Maren Kirstine Christensdatter, der døde 18.4.1879 i Vigsø.

Dette par blev forældre til strandfogeden. Resten kender I.

Navnet Clemen har et vist hævd i Vigsø, kendes således i 15-taller, og der er min formening, at man har taget det op efter skipper Klement, som jo i 1530-erne forstod at samle bønderne i de 49 nørrejyske herreder til kamp mod adelen. At også bønderne på Hanstholmen har kæmpet på skipper Klements side er beviseligt.

Ejendommen Krægpøt blev i matriklen 1688 sat til 1 skp 3 fjk og 2 alb hartkorn, den var som mange ejendomme på de kanter ikke inde i fællesskabet. Ved opmålingen i 1683 havde gården et stykke jord, der var 335 alen langt og henholdsvis 93 og 83 alen bredt i enderne. Ved udskiftningen i 1801 tillægges ejendommen sin jord på sydskråningen af bjerget, ned mod Bjerre, - altså syd for Hesseldal og Tousgård, unægtelig et godt stykke af vejen fra hjemmet.

God jul

Kort over det nordlige Thy - årstal ukendt.

1 - Hansted/Hanstholm	5 - Bjerre
2 - Vigsø(Wigsøe, Wixø)	6 - Skjelsgaard
3 - Nørtorp	7 - Thisted
4 - Rær/Ræhr	

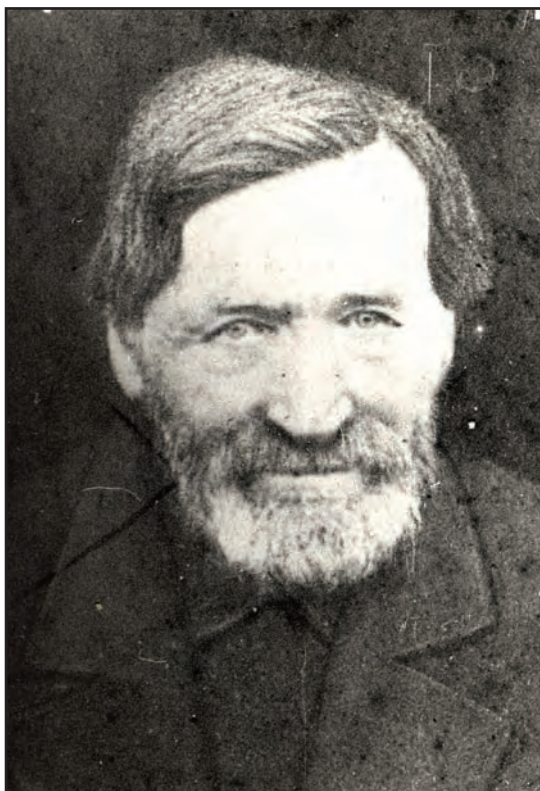
Peder Søs gård i Vigsø

Skielsgaard

Frederik Søes ejendom i Vigsø

Peder Christensen

Anne Kirstine Eriksdatter

Ole Christensen

Karen Pedersen

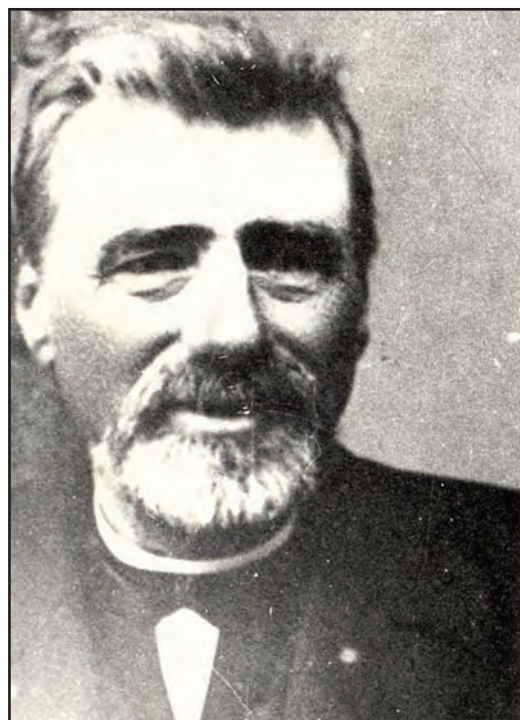
Ane Pedersen

Frederik Christensen

Kirstine Saraline
Christensen

Klemmen Hansen
Krægøth

Mads Olesen
som ung soldat

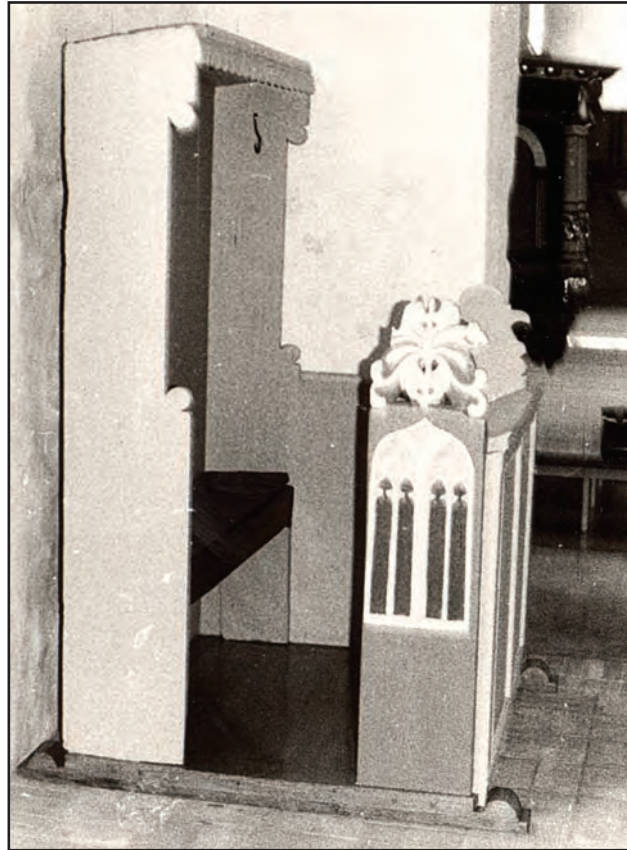
Mads Olesen
som ældre herre

Mads Olesens hus i Møgelvang

Vigsø kirke

Kirkeinventar
(antagelig fra Vigsø kirke)

Gravtræ over lokal skipper,
anno 1812.

Skib fra Hanstholm kirkes mur

Slægtsbogens forfatter Poul Jørgen Christensen og hustru Luise Klingenberg Christensen, påsken 2005. Dette var forfatterens sidste besøg i Vigsø.

Bagved til venstre - Peder Søes gård
Bagved til højre - Frederik Søes gård

Bag forfatteren - Frederik Søes gård
Bag dette - Vigsø bugt - hvorfra skudehandlerne stævnedes ud mod de norske kyster.